

EŞ'ÂR-I
MUHAMMED ALİ
HİLMİ DEDE

kaddesellâhü sırrahu'l âli

Alidir rehber-i rah-ı hidayet,
Alidir menba'-ı sırr-ı velayet.

Sâhib-i dîvân merhûm el-Hâc Muhammed Ali Hilmî Dede Baba
hazretlerinin yirmi sekiz yaşlarındaki tasvîrleridir.

EL-HÂC MUHAMMED ALÎ HİLMÎ DEDE BABA KADDESELLÂHÜ SIRRAHU'L ÂLÎ

Dersaadet'de Nerdiban karyesinde kain Şahkulu Sultan dergah-ı şerifi post-nişini iken irtihal-i dar-ı beka eden Muhammed Ali Hilmi Dede Baba'nın hal-i hayatlarında aşçılık hizmetiyle müşerref bulunduğum münasebetiyle nazm ve inşad buyurmuş oldukları bazı eş'âr-ı arifaneyi kayd ve zabt etmiş idim.

Merhum-u müşarun ileyhin tezkir namıyla şadi-i ruhuna vesile ve erbab-ı itkana bir tuhfe-i fakirane olmak ve bu suretle de bir hizmet-i şerifini ihraz eylemek üzere işbu eser-i aliyi neşr ve ithafa vesatet eyledim. Ve minallahi't-tevfik.

**Her mısra-ı arifanesinde,
Bir lema-ı marifet celidir,
El-hak şu bedayi-i kemalat,
Enfas-ı Muhammed u Ali'dir.**

Ahmed Mehdi Baba

Merhum müşarun ileyhin hal-i hayatında yazıp mahfuz ve seng-i mezarına da mahkuk bulunan tercüme-i hali ber vech-i zir telhıs ve derc olundu:

* * *

Merhum müşarun ileyh Muhammed Ali Hilmi Dede Baba hazretleri Dersaadet'de Sultan Ahmed civarında Güngörmez mahallesinde bin iki yüz ellisekiz tarihinde kadem-nuhade-i alem-i şühud olmuştur.

6 Eş'âr –I Muhammed Ali Hilmi Dede

Pederleri mahalle-i mezkure imamı Nuri efendi, valideleri de Emine bacı'dır. Ebeveyn-i merhum-ı müşarun ileyh bin ikiyüz yetmiş tarihinde mezkur dergah-i şerifde post-nişin-i irşad olan El-hac Hasan Baba hazretlerinden erkan-ı ehl-i beyt üzere ikrar almış ve rehberleri aşçı Ali Baba hazretleri olmuştur. Bin iki yüz yetmişdört tarihinde merhum Hacı Hasan Babanın vuku'-ı irtihali üzerine yerine Ali Baba post-nişin oldu. Müşarun ileyh Ali Babanın bin iki yüz seksen tarihinde dar-ı bekaya rihlet eylemesiyle post- reşadetlerine cümle muhibbanın intihabıyla merhum müşarun ileyh Muhammed Ali Hilmi Dede Baba ki'ad edilmiş ve sene-i mezkurede pirimiz kutb-ı alem, matla'-ı fuyuzat-ı Nebi-i muhterem Hacı Bektaş Veli kuddise sirruhu'l-celi hazretlerinin dergah-i saadet iktinahlarına rumal ve olvakit post-nişin-i Hazret-i Pir olan, sahib-i divan Tûrabi Hacı Ali Dede Baba hazretlerinden sırr-ı tecerrüde mazhariyet suretiyle nail-i feyz ve kemal olmuştur. Rehberleri türbedar Hacı Muhammed Tahir Baba hazretleri bulunmuştur. Ba'dehu makam-ı reşadetlerine avdet ve ifa-yı hizmetle bin iki yüz seksenaltı tarihinde yine dergah-ı Hazret-i Pir'e azimet ve makam-ı ali-yi reşadetde bulunan Selanikli Hacı Hasan Dede Baba hazretlerinden erkan-ı ehl-i beyt üzre hilafet erkanına dehalet eylemiştir.

Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede 7

Hamdulillah devrim itmam eyleyim devraneden,

Pirim ihsan etdi doğdum Hilmi dört kez anadan.

Merhum müşarun ileyh hayr-ı himmet alarak makam-ı reşadetlerine avdetlerinde dergah-ı şerifin muhtac olduğu bazı tevsi'at ve tamirata teşebbüsle muvaffak-ı bil-hayr olmuşlardır. Merhum müşarun ileyhin tercüme-i hallerinin tahriri bin iki yüz seksen yedi sene-i hicriyesi cemaziye'l-evvelinin dokuzuncu gününe müsadifdir. Bunun hıfzıyla makam-ı reşadetlerinin hıyn-ı tamirinde münasib bir mahalle vaz'ı vasiyet-i aliyeleri iktizasındandır. Bin üç yüz yirmibeş sene-i hicriyesi muharremü'l-haramının sekizinci günü bu alem-i faniden rihlet ve azm-i bargah-ı ehadiyet eylemişlerdir. Rahmetullahi aleyhi

EŞ'ÂR-I
MUHAMMED ALÎ
HİLMÎ DEDE

kaddesellâhü sırrahu'l âli

BİSMİLLAHİRRAHMANİRRAHİM

BABU'L-ELİF - ELİF KAPISI

Ya rab bihakk-ı sure-i Yasin ve kaf ha,
Ya rab bihakk-ı Fatiha ve nun ve hel eta.
Edva-ı nuru mihrin ile zinde kıl dilim,
Esrar-ı aşk-ı pak ile ve'l-leyli ve'd-duha.
Ebru-yı hatt-ı yare kıl öz aşına beni,
Ya rab bihakk-ı elif lam mim ra.
Ezkar-ı şükr u hamd ola her bir işim müdam,
İhsan u lutfile kıldın bana i'ta.
Ya rab bihakk-ı ayet-i ma kane Muhammed,
Al-i Ali'den etme beni bir nefes cüda.
Ya rab bihakk-ı Muhammed u çar Ali imam,
Makbul-ı derine olam bende daima.
Ya rab du Hasan ve yek Hüseyin ile,
Güya kıl öz zebanımı her demde Rabbena.
Ya rab bihakk-ı Ca'fer ve Musa-yı ruh-ı pak,
Ruz-ı cezada şefi' olalar onlar bana.
Ya rab bihakk-ı çeharde masum-ı ehl-i beyt,
Mir'at-ı derunum et onlarla pür cila.
Evsaf-ı Hasan cemal-i Nebi ve Veli,
Bulsun sözümün evveli bunlarla intiha.
Gavvas-ı bahr- aşk olup izhar idem nice,
Ya rab nazm-ı lü'lü'-i mercan-ı bi baha.
Ya rab bihakk-ı sure-i Kevser bu Hilmi'yi,
Kandır şarab-ı aşk ile ver neş'e-i beka.

12 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Ba bismillahirrahmanirrahimden ibtida,
Ders alıp pirimden etdim rah-ı aşka iktida.
Nokta-ı badır tarik-i sırr-ı feyz-i müstakim,
Şehr-i ilmin şahıyım dedi Ali babuha.

Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede 13

Aşk bir genc-i hakikatdir muhabbet cevheri,
Maden-i şebir u şibr-i can olur kıymet ana.
Hazret-i Zeynu'l-aba'nın mah u kevn bir zerresi,
Vech-i yehdillahi li-nurihi oldur mimmen yeşa.
Kible-i rah-ı hakikat rahnuma-yı rah-ı din,
Hazret-i Bakır u Ca'fer, Musa-yı Kazım u Rıza .
Şah-ı Naki ve ba-Taki'nin hak pa-yı devleti,
Tutya bahşa-yı ferdir çeşm-i cana daima.
Hamdülillah Askeri'nin askeri olduk bugün,
Şahımız Mehd-i devrandır veli-i sahib-i liva.
Menzil-i tecride erdim hırs-ı nefs-i terk edip,
Hacı Bektaş Veli'nin çakeriyim bi-riya.
Aşık-ı sadık olup aşkın yolunda şükr kim,
Hilmi canım rahına kılmaklığa geldim feda.

14 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Eyledim nakd-i dili bir mah ranaya feda,
Şem'-i cemde uyanan ruhları şem'aya feda.
Cevher-i aşkım olan maye-i cismim güheri,
Leb-i la'linde olan lü'lü-i la laya feda.
Andelib dil ve can sahn-ı çemende ey dost,
Gül yüzünde açılan gonca-ı zibaya feda.
Ciğerim kanlı kebabı senin ey nergis-i mest,
Cem vaslında olan saki-i sahbaya feda.
Ma hasale hun-ı derunumda olan nafe-i dil,
Çin-i zülfünde olan anber-i saraya feda.
Hilmiya beslediğim ten kafesinde olsun,
Tuti-i tab'ım o kand-leb-i humraya feda.

Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede 15

Oldu gül ruyun görüp gülşende gül hayran sana,
Andelib-i gül değil hayran bütün devran sana.
Taraḫ-ı ruhsarında rengarenk olup nakş-ı ezel,
Bir basat-ı renk-i nev olmuş şükufistan sana.
Çin-i zülf-i anberin düşdükçe zıllı vechine,
Hoş hayal olmuş çemende sünbül ü reyhan sana.
Reşkden sahraya düşmüş müşk-i ahu-yu hoten,
Ol kadar zıba yaraşmış nergis-i mestan sana.
Böyle hüsn-i endamla gördükde kad-ı nazikin,
Hakk için guftare gelsin kim demez canan sana.
Nakd-ı hüsnün ver alıp bend et kemend-i zülfüne,
İyd-ı vaslında yeter bu Hilmi koç kurban bana.

16 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Aşık ol derdile yanıp yakıla subh u mesa,
Eriyip şem' sıfat hasıl ede şavk u ziya.
Tuta bir mürşid-i canan eteğin can verip,
Erişe menzil-i maksuda kılıp kesb-i beka.
Kalb mir'atını pak ede gubar-ı gamdan,
Görüne kendine ol ayineden nur-ı lika.
Paklıktan yete bir hale ki safi dil olup,
Her neye kılsa nazar görmeye Hakdan ma'ada.
Bezm-i aşk içre görüp nazmımı derler Hilmi,
Her sözün bir varak-ı hikmet-i gencine küşa.

Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede 17

Rıza babında bir hak vücudum hakpay-asa,
Gubar-ı rah-ı aşkım mahva erdim gird-i cay-asa.
Kılıp çak-ı geriban tir-i ta'na hem göğüs verdim,
Bu endam-ı tenim surah surah oldu ney-asa.
Gam-ı aşk ile şol denlü zayıf oldum ki el-hasil,
Büküldü kad-ı mevzunum yed-i firkatle pay-asa.
Bi-hamdülillah ki yokluk içre kesb etdim kamu varım,
Benim ol küntü kenzen lillahi göründüm bir geday-asa.
Tecerrüd asumanından doğunca Hilmi kemter,
Münevver etdi meydanı şeb-i vuslatda ay asa.

18 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Ayn u ebru mescid u mihrab u minberdir bana,
Secdegahım kible-i didar-ı dilberdir bana.
Hal-i ruhsarın imiş maksad hacere'l-esvadden,
Şükür kim yüz sürmeğim her dem müyessirdir bana.
Ay yüzü ve'-ş-şems hattın vel-kamer ayetleri,
Ruz u şeb çeşmimde nur-ı mehter-i enverdir bana.
Gülşen-i adn içre tuba-yı hakikatdir kadın,
Her nihal-i nahl-ı ni'emin vaslı hoşterdir bana.
Talib-i cam-ı behiştin sun lebin kandır beni,
La'l-i nabin şerbeti sahbâ-yı kevserdir bana.
Zülf ü gamzen arasında can u dil gidip gelir,
Her taraf umre tek bir haccü'l-ekberdir bana.
Ka'be didarının müştakı olmuşdur gönül,
Hilmiya gel tut delil-i aşkı rehberdir bana.

Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede 19

Sevdim hele bir dilberi kim hüsnü cemilen,
Gayetle güzel misli cihan içre kalilen.
Şübeyr ile şibr mahımın ism-i şerifi,
Ayneyn-i nebi ile veli, nesl-i halilen.
Vasfında anın aciz olubdır kamu vassaf,
Şanında demiş ayet-i tathir celilen.
Yüzler süreni sıdkla dergahına anın,
Dünyada ve ukbada komaz hor ve zelilen.
Bin canla kurbanın olup Hilmi-i kemter,
Rahında hayat-ı abını hem kıldı sebilen.

20 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Yaktı canım nar-ı aşkın vech-i ahsen bir yana,
Sabr u samanım tutuştu cismile ten bir yana.
Çin-i zülfün sünbülü ruhsar-ı gülşen bir yana,
Tar kıldı akl u fikrim naz u şiven bir yana.
Hatt-ı hüsnün üzre konmuş nokta-i ben bir yana.
Cümle alem bir yana ey gül beden bir yana.
Derine kader bülendine kul olmuş afitab,
Yer öpüp payına yüz sürmüş hilal u mehtab,
Hamdülillah böyle bir mahbuba kıldım intisab,
Nur-ı vechinde yazılmış fatiha ümmü'l-kitab.
Hatt-ı hüsnün üzre konmuş nokta-i ben bir yana.
Cümle alem bir yana ey gül beden bir yana.

Zib-i ter vermiş tutup hoş muyuna aynalar,
Saykal etmiş kendözün dil-cuyuna aynalar.
Medd-i ser kılmış ratib boyuna aynalar,
Çak çak olmuş bakınca boyuna aynalar.
Hatt-ı hüsnün üzre konmuş nokta-i ben bir yana.
Cümle alem bir yana ey gül beden bir yana.
Her tel zülfünce var olmuş gulam-ı aşıkların,
Nakd-i can vermiş visalin çün tamam aşıkların,
Mushaf-ı ruyuna bakdıkça müdam aşıkların,
Sure-i el-hamd okur eyler kıyam aşıkların.
Hatt-ı hüsnün üzre konmuş nokta-i ben bir yana.
Cümle alem bir yana ey gül beden bir yana.
Can fezadır her kelamın cevheri mau'l-hayat,
Bezm-i valsında bulur aşıkların gamdan necat.
Kaşların mihrab ruyun kible-i hamsu'l-salat,
Secdegah etmiş bu Hilmi vechini ey pak zat.
Hatt-ı hüsnün üzre konmuş nokta-i ben bir yana.
Cümle alem bir yana ey gül beden bir yana.

22 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Yeter ah yeter dilde füzun olma bana,
Gam u enduhile bir berk-ı derun olma bana,
Elem u nale-i cangah-ı butun olma bana,
Şerer-i suziş-i gam birle sükun olma bana,
Sönüyor eşkim ile dud-ı sütun olma bana.
Nice dem çekdi gönül mihnetini devranın,
Bari hürmetle tut ey çerh bu dem mihmanın,
Bu fena bezminin hiç görmemişim handanın,
Yetişir zehr-i gamın içdiğim cananın,
Sen de ey cam-ı safa derd ile hun olma bana.
Duyacak halime rahmeylemiş ol sim beden,
Naz u reftar ile bir kad-ı sehi ser u semen,
Dili pür şevk ederek geldiği dem hulki hasen,
Yürüyüp menzil-i maksuda er ey tali' sen,
Yürü ey zahid bed-rah nümün olma bana.
Edicek bazı o meh zülfünü ruhsara nikab,
Eser elbet o dem ahım gibi bir bad-ı sehab,
Kişver-i hüsnünü seyretmeğe bu tab'-ı şebab,
Keşt-i aşka süvar oldu bu Hilmi bi-tab,
Seyr eşkim gibi ey bahr nigun olma bana.

Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede 23

Nur-ı vechindir habibim kible-i ulya bana,
Ka'be didarın yüzündür mescidü'l-aksa bana.
Kab-ı kavseyn olduğun bildim anıñün ey nigar,
İki kaşındır senin mihrab-ı ev edna bana.
Ey sıfatın ayet-i inna hedeynahu's-sebil,
Oldu zatın nur-ı subhan ellezi esra bana.
Ahd u peyman eyleyip bağlandım aşkın bendine,
Tarre-i kisularındır urvetu'l-vuska bana.
Ab-ı zemzem menba'ı çah-ı zanehdanındır.
La'l-ı nabın çeşmesidir kevser-i hamra bana.
Ravza-ı hüsnündür aşıklara daru'l-na'im,
Cennet içre kametindir sedre-i tuba bana.
Bezm-i hasından bu Hilmi bendeni dur eyleme,
Sensiz ey canan gerekmez dünya ve ukba bana.

24 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Yüzün eflak-ı dile bedr-i mahımdır cana,
Kara zülfün şeb-i baht-ı siyahımdır cana.
Dün bu gün Hakka ibadet için ey kible-i can,
Ayağının basdığı yer kıblegahımdır cana.
Nola sürsem yüzümü bus ederekden izine,
Ayağın başmağı tac u külahımdır cana.
Gözüme sürme için hak-ı kademin çekeyim,
Nigahın canıma temrenlü sehimdir cana.
Geceler alemi tatlı yukusundan ey gül,
Uyaran halkı bütün ahu vahımdır cana.
Diler afv eyle diler Hilmiyi kurban eyle,
Cem-i bismiline doğru rahımdır cana.

Ey Veliyullah-ı ekrem ey künuz-ı zü'l-i'ta,
Aciz ve bi-keslere sensin mu'in u mukteda,
Ehl-i derdin derdine senden olur daim deva,
Hangah-ı mukaddemin derd ehline daru'ş-şifa,
Bi-deva kaldım çü derman isteyu geldim sana,
El-meded ya Şahkulu Sultan ya Mansur Baba.
Hakpa-yı merkadın tutya-yı çeşm-i aşikan,
Asitan-ı dergahın derd ehline kehfu'l-aman,
Mücrim ve biçareye sensin zahir u müste'an,
Yüz sürenler sıdkile azad olur gamdan heman,
Bi-deva kaldım çü derman isteyu geldim sana,
El-meded ya Şahkulu Sultan ya Mansur Baba.
Sensin ol sultan-i zi-şan-ı kerim ve pür himem,
Bab-ı ihsan tutan çekmez cihan içre elem,
Cevher-i enamını mahzar olan çeksin mi gam,
Zikr edip namın şaha her dem dahiylek söylerim,
Bi-deva kaldım çü derman isteyu geldim sana,
El-meded ya Şahkulu Sultan ya Mansur Baba.
Zar u giryanım eşiğin hakına düşdüm meded,
Nale-i aşkına sensin meded-res kılma red,
Dürr-i bahr-i cuduna yokdur rbrd hadd u aded,
Tab u takatden beri etdi beni enduh u derd,
Bi-deva kaldım çü derman isteyu geldim sana,
El-meded ya Şahkulu Sultan ya Mansur Baba.
Türbe-i pakın kılar ins u melek daim tavaf,
Hal müşküldür kapın sensin rûmuz-ı inkişaf,
Lütfuna mahzar olanlar bahna mimma nehaf,
Hilmi-i biçare abdin cürmünü eyle muaf,

26 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Bi-deva kaldım çü derman isteyu geldim sana,
El-meded ya Şahkulu Sultan ya Mansur Baba.

Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede 27

Dilbera envar-ı hakk ayn-ı cemal olmuş sana,
Şu'le salmış hüsnüne bedr-i kemal olmuş sana.
Afitab tal'at hurşidden hatlar çekip,
Armağan-ı la-yezali bi-zeval olmuş sana.
Sabah sır çekmiş nikab-ı zülfün ol mehpareye,
Şamlar seyyare tek püskürme hal olmuş sana.
Ay tutulmuş gün perde çekmiş cemal-i vechine,
Enver-i nur-ı hidayet irtihal olmuş sana.
Lale dem vurdukça renk-i ru-yı hüsnünden müdam,
Gül hicabından kızarmış vech-i al olmuş sana.
Aşıyan-ı kalb-i uşşakın temaşa kılmağa,
Piç-i ebr u palar birper u bal olmuş sana.
Bir nigah-ı merhamet kılmazmısn bu aşık,
Her nefesde Hilmi da'i-i mah u sal olmuş sana.

28 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Malik-i mülk-i beka menba'-ı cud u seha,
Gövher-i genc-i haya, ma'den-i kan u vefa.
Vakıf-ı sırr-ı Hüda dahil-i bezm-i ala,
Lema-ı nur-ı numa Enver-i kul inama,
Mürşid-i müşkül-küşa yani Türibi Baba.
Cami-i feyza mahal-i fazlına yetmez haleb,
Kaşif-i remz-i hüve'l-evvel ve ahir-i ezel
Herne ki vardır güzel zatına olmaz bedel,
Kutb-ı rah-ı lem yezel nasiye-i azz u cel,
Mürşid-i müşkül-küşa yani Türibi Baba.
Fail-i muhtardır, a'zam-ı ebrardır,
Sahib-i esrardır, nazım-ı güftardır,
Bir meh ruhsardır, Ka'be-i didardır,
Enver-i envardır Hazret-i hünkardır,
Mürşid-i müşkül-küşa yani Türibi Baba.
Şöyle ki bir pak zat-ı ahsen, nur sıfat,
Raşid-i rah-ı necat kaşif-i her müşkilat,
Varis-i hem mu'cizat, rehber-i silk-i salat,
Nutm-i feminden hayat nuş eden olmaz memat,
Mürşid-i müşkül-küşa yani Türibi Baba.
Evvel u ahir kadim alim u ilim u alim,
Mahzar-ı feyz-i rahim nokta-i ba-ı besim,
Hem elif u lam u mim hilkat-ı hulk-ı halim,
Hilm-i kemter nedim zikreine eyler kadim,
Mürşid-i müşkül-küşa yani Türibi Baba.

Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede 29

Bu alem ki görürsün bir tecelligahdır cana,
Kimi akıl kimi mecnun kimi agahdır cana.
Kimi zalim kimi mazlum kimi fasık kimi ma'sum,
Kimi abid kimi zahid kimi gümrahdır cana.
Kimi alim kimi cahil kimisi mürşid-i kamil,
Kimi müflis kimi de sadr-ı ulvi cahdır cana.
Şu'unat-ı ilahidir bu ef'al şunu' hep,
Her eşya bir tecelli mahzar-ı billahdır cana.
Münezzeh cümle eşyadan aceb sırr-ı hafidir bu,
Görünen her mezayadan yine ol şahdır cana.
Bu kıl u kal bu kesret olubdur perde-i vahdet,
Görünen perdeden yine cemalullahdır cana.
Gören kimdir görünen kim bu vahdethanede Hilmi,
Gören de görünen de cümle nurullahdır cana.

30 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Nur- kandil-i mu'alladır Hüseyin-i Kerbela,
Revnak efza-yı musalladır Hüseyin-i Kerbela.
Tayyib u tahir u mutahhardır sıfat u zat ile,
Rics-i ismden müberradır Hüseyin-i Kerbela.
Rahına canlar feda canan-ı alemdir ezel,
Cevher-i hüsn-i mücelladır Hüseyin-i Kerbela.
Bu-yı aşkıyle mu'attardır dimag-ı aşıkân,
Ca'd-ı müşkin-i mutarradır Hüseyin-i Kerbela.
Zübde-i al-i Muhammeddir vücud-ı naziki,
Maye-i feyz-i musaffadır Hüseyin-i Kerbela.
Seyid-i şebban ehl-i cennedir çün la cerm,
Daver-i sadr-ı Mevladır Hüseyin-i Kerbela.
Zikr eder nam u şerifin ruz u şeb müdam,
Sırr-ı esmaya müsemmadır Hüseyin-i Kerbela.

Elif Ey elif kametli dilber ey ruhu bedru'l-duca,
Ba Ba bismillah ile didarın olmuş pür ziya.
Ta Ta'ala'llah kılmış hüsnünü ahsen senin,
Sa Senaya müstehakdır hüsn ü vanın bi-riya.
Cim Cemal ba-kemalin sümme vechullahdır,
Ha Hakikatde yüzündür kible-i ehl-i vefa.
Hı Hayal-ı arızanla kalb-i aşık müstenir,
Dal Dudağın şerbetidir ehline olmuş deva.
Zal Zekavetle fetanetle müzeyyen tıynetin,
Ra Refik olsun sana tevfik-i yari daima.
Za Zevale ermesin hurşid-i hüsnün ey güzel,
Sin Sırr-ı fira oldu nur-ı tal'atin fevka'l-ala.
Şin Şeref vermiş cihan bağına serv kametin,
Sad Safa bahş olup endamın olmuş dil-küşa.
Dad Dalalat perdesin ref'etdi dest-i himmetin,
Tı Tarik-i hakka oldu aşk u şevkin reh-nüma.
Zı Zuhurun alem-i aşkı füzuzan eylemiş,
Ayn Aşk ehlini kılmış sırr-ı aşka aşına.
Gayn Gayrı bilmezem hakdan seni ey hur ayn,
Fa Fazilet ehli sensin sendedir fazl-ı hüda.
Kaf Kiraat eylerim vechinde ben ümmü'l-kitab,
Kef Kelamullah-ı natıkdır femin mu'ciz nüma.
Lam Lika-ı hüsnün müştakı olmuş can u dil,
Mim Münacat eylerim dergahına subh u mesa.
Nun Nigah-ı lütfun meftunudur halk-ı cihan,
Vav Visaline şeref bulmak diler bay u geda.
Ha Hilal ebruların şakkü'l-kamer tefsiridir,
Ya Yedullah ile zahir oldu hatt-ı istiva.

32 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Harf-i imla masdarı yek noktadır Hilmi Dede,
Lam elif kaimmakamı pa u ça, ja u ga.

Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede 33

Şem'-i mihrab-ı imametdir Ali Zeynü'l-aba,
Rehber-i rah-ı hidayetdir Ali Zeynü'l-aba.
Hamse-i al-i abanın sırrı kendinde ayan,
Menba'-ı feyz-i reşadetdir Ali Zeynü'l-aba.
Ceddidir şah-ı velayet ceddesi binti resul,
Zade-i fahr-i seyadetdir Ali Zeynü'l-aba.
Seyidü'l-seccaddir zat-ı şerifi şüphesiz,
Nur-ı kandil-i ibadetdir Ali Zeynü'l-aba.
Saki-i bezm-i beladan aşk-ı şevkullah ile,
Nuş-ı sahba-yı şehadetdir Ali Zeynü'l-aba.
Gösterdi nas içinde nice burhan-ı azim,
Varis-i genc-i velayetdir Ali Zeynü'l-aba.
Nam-ı pakın vird edeyin Hilmi Dede subh u mesa,
Pertev endaz-ı şefaattir Ali Zeynü'l-aba.

34 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Şah-ı iklim-i velayetdir Hüseyin-i Kerbela,
Sıbt-ı sultan-ı risaletdir Hüseyin-i Kerbela,
Sahib-i genc-i adaletdir Hüseyin-i Kerbela,
Şafi'-i ruz-ı kıyametdir Hüseyin-i Kerbela,
Mahzar-ı feyz-i şehadetdir Hüseyin-i Kerbela.
Cedd-i pakıdır cemi' enbiyanın mefharı,
Valid-i zi-şandır cümle veliler serveri,
Ceddesidir müminin ve müminatın maderi,
Bîd'a-i nur-ı nebüvvetdir o zatın masdarı,
Nur-ı kandil-i seyadetdir Hüseyin-i Kerbela.
Ol Hasan hulki'r-rıza kim kurretü'l-ayn-ı resul,
Mader-i valasıdır sıbt-ı nebi necl-i betül,
Mukteda-yı ehl-i imandır bular zat-ı fahul,
İktida etmek olmuşdur bize erkan-ı usul,
Şem'-i mihrab-ı imammetdir Hüseyin-i Kerbela.
Sulb-ı pakı eyledi kevneyni envar ile zeyn,
Seyidü'l-seccad Ali zeyne'l-aba necl-i Hüseyin,
Al-i yasin ile doldu hamdün lillah hafekeyn,
Selsebil feyzinin müştakı olmuş hur u ayn,
Merkez-i bab-ı saadetdir Hüseyin-i Kerbela.
Hazret-i sultan Bakır'dır veli-i zül-celal,
Ca'fer-i Sadık imam-ı mukteda-yı ehl-i hal,
Hami-i din-i Muhammed mahzar-ı fazl u kemal,
Musa Kazım Ali Musa er-rıza ferhande fal,
Evc-i a'la-yı şerafetdir Hüseyin-i Kerbela.
Pertev-i misbah-ı kudretdir Taki bedrü'd-düca,
Enver-i hurşid-i hikmetdir Naki fevku'l-a'la,
Askeri'dir Kehkeşan-ı ziynet efza-yı sema,

Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede 35

Mehdi-i sahib-i zamandır nir-i arş-ı hüda,
Şu'le bahşa-yı şeca'atdır Hüseyin-i Kerbela.
Hacı Bektaş-ı Velidir pirimiz hünkarımız,
Ol erenler serveridir mürşid-i dildarımız,
Biz güruh-ı naciyiz al-i abadır yarımız,
Ehl-i aşkız böyledir Hilmi Dede ikrarımız,
Menba'-ı nur-ı hidayetdir Hüseyin-i Kerbela.

36 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Kaşınla kirpiğin zülfün senin ey kamet-i ziba,
Biri misk u biri anber birisi sünbül-i ra'na.
Cemalin hüsn-i vanın ruhları alın gül endamın,
Kamer tal'at melek haslet peri peyker saçı leyla.
Gözün ahu dişin inci dehanın hokka-ı daru,
Nigahın can verir mürde dile nutkun eder ihya.
Müsel sel tarre-i kisuların hablu'l-metin olmuş,
Mühelhel suretin uşşaka nur-ı urvetü'l-vuska.
Kulağın mahzen-i hikmet meşamın buy alır hakdan,
Dudağın çeşme-i kudret lisanın kenz-i la yenfa,
Vücudun tur-ı sinası tecelligah-ı mevladır,
Göründü dest-i pakından zeh-i sırr-ı yed-i beyda.
Tavaf eyler melaik ins u cin Hilmi Dede ey yar,
Yüzün beyt-i mu'azzamdır cemalin kible-i ulya.

Bi-hamdulillah gidip gam geldi nevrüz-ı neşat efza,
Bezendi su-be-su elvan çiçekle dağ ile sahra.
Bahar eyyamı güne zib u ziynet bahş için el-hak,
Olubdur gülistanda gül bedeninden goncalar peyda.
Çemen tıflını emzirdikçe daim ebr-i nisandan,
Giyübdür daye-i arz ol şerefle hil'at-ı hurda.
Mu'attar oldu hubanın libas-ı ıtrı şebboydan,
Açıldı dide-i zerrin uyandı nergis-i şebbla.
Sarıldıkça sarılmış zülf-i arız kadd-ı dılcuya,
Yakışdıkcı yakışmış ru-yı ala sünbül-i ra'na.
Şikak-ı hemdem olmuş bağçede ortanca dilberler,
Menekşe boynunu bükmüş yatar gülzarda تنها.
Hanımeli cevan perçemin açmış hüsn-i yusufdan,
Sunar uşşaka hem zerrin kadehle bade-i hurma.
Gelincik penbe giymiş pek yaraşmış şimdi maşallah,
Yeşillenmiş açıp dilber dudağı fesleğen asa.
Salın serv-i hıramanım temaşa eyle ezharı,
Döşenmiş sahn-ı gülşende kadife atlas u mina.
Nakl gibi donanmış her taraf ba-kudret-i Yezdan,
Karanfil lale ve nesrin zanbak yesemin fulya.
Çıkınca nilüfer fi'l-bahrden hem anber u mercan,
Sedef ağzın açıp incisin etmiş gülşene ihda.
Şükufistanı tenvir etmeğe hem bezm-i rindanı,
Yakıp avizeden ateş çiçeği bal mumun ra'na.
O meh agyar ile gece safada kakhahalarla,
Hezaran yas abur çekmekde şimdi Hilmi-i şeyda.

38 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

BABU'L-BA

Meftununum ben ta ezel ey dilber-i ali neseb,
Sensin cihanda bi-bedel gönlüm seni eyler taleb.
Ey kad-ı ziba mah-ru dil beste-i dam-ı zülf-bu,
Gelmez göze asla yuhu bidarınım her ruz u şeb.
Aşkın beni hayran eder gönlüm kuşun nalan eder,
İki gözüm giryan eder lütfet bana ey gonca leb.
Vaslın bana eyle ita' canım sana olsun feda,
Yokdur menend asla sana bir bir aransa şark u garb.
Ey şahid-i a'li cenab üftadeganın bi-hesab,
Hüsn ü cemalin afitab halk eylemiş anı çalab.
Kim görse sevmez vechini dünyada ey dilber seni,
Her bir lisanda hüsnünü vasf etdiler ehl-i edeb.
Mahmur-ı çeşm-i nergisin aklını alır herkesin,
Gülşende davudi sesin mest eyledi uşşakı hep.
Allah için bir bade sun nuş eylesin üftade sun,
Durma heman sen sade sun ey saki-i bezm-i tarab.
Yetdik şükür gül faslına erdik engüre aslına,
Bezm-i harim valsına cariyedir bintü'l-ineb.
Gülşende gül aç ruların neşr eyle anber buların,
Göster hilal ebruların şevk-i dile olsun sebeb.
Sensin zehi hulk-ı hüsn lütf eyle ey şirin dehan,
Hilmi gibi bir bendeden valsın dirig etmek aceb.

Lale veş ruyuna renk vermiş o gül gonca aceb,
Bürünüp came-i zibalara ol yar bu şeb.
Şive-i naz ile bend etmeğe dilbestelerin,
Zir-i fesden çıkarır tarre-i tararını hep.
Gördüm ol mehveşi bu tarz ile aklım gitdi,
Şam ile subhumu fark eylemez oldum ya rab.
Getir ey saki-i gül-çehre mey-i gülgunu,
Yaraşır valsına bir böyle mehin bint-i ineb.
Hilmiya nakd-ı dili bezme kamu sarf ederim,
Ölsem ol yar ile halvetde bu şeb leb ber-leb.

40 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Yar vaslın ile yarab bu dil zare nasib,
Kıl müyesser devlet-i dildar-ı yari an-karib.
Çuşa geldi mürğ-i ruhum durmayıp eyler figan,
Gülşen-i andında artık etdi feryad andelib.
Öyle derdim var ki bir aşık giriftar olmasın,
Kaldı aciz kılmağa derman bin hazik tabib.
Lutf edip tedbir-i derdimde meded kıl ey Ali,
Senden özge kalmadı aşk içre dermanım habib.
Hilmiya gel sıdkile tut damenin şahın müdam,
Ta olasın ruz u şeb anınla lutf eyler mucib.

Gönül aşk-ı hakiki içre hubbullahdır mahbub,
Muhabbetden garaz anca rızaullahdır matlub.
Mecaz-ı masivayı terk edip gel varlığın mahv et,
Bu yolda ermeyenler mahv-ı sarfa kaldılar mahcub.
Nazar kıl hak nazarla dehresin senden gören kimdir,
Kimindir kudret u kuvvet ya kimdir calib u meclub.
Bu alem kim görürsün bir debistan-ı maarifdir,
Kitab-ı kainatı gel oku anla nedir mektub.
Eren sırr-ı müsemmaya bu kesret-gah alemde,
Okur her bir varakdan harf-i tevhidi olur mevhub.
Butun ilmini fehm etmez olanlar kıl u kal ehli,
Bu esrar anlaşılmaz olmadan bir mürşide mensub.
Erenler damenin tut izlerinden kılca ayrılma,
Tarik-i hakda Hilmi aşk ola daim sana mahsub.

42 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Yad edip la'lin gözüm yaşın şarab etdim bu şeb,
Cismimi nar-ı firakınla kebab etdim bu şeb.
Ol kadar kan ağladım dendan-ı derk-i zikir edip,
Bahr-i ahmer tek cihanı gark-ı ab etdim bu şeb.
Zülf u ruyun hasreti endişesiyle subha dek,
Can evini tişe-i gamla harab etdim bu şeb.
Nar-ı gam dud-ı firak içre şerare paş olup,
Berk-ı ahım asuman üzre şihab etdim bu şeb.
Perde perde her bir uzvum yar için aheng eder,
Suz-ı dilden sinemi çenk u rübab etdim bu şeb.
Macera-yı aşkımın binden birin tahrir edip,
Çekdiğim alam ve derdi bir kitab etdim bu şeb.
Ruz-ı hicranın beher saniyesi bir yıl gelir,
Hilmiya cem' eyleyip bir bir hesab etdim bu şeb.

Babu't-ta

L'al-ı nabından içelden şerbet-i mau'l-hayat,
Zi-hayat-ı feyz-i aşk oldum bana ermez memat.
Ölmeden evvel ölüp aşkın yolunda şükür kim,
Eyledim bir özge can kesbin bu can içre zat.
Cism u can verdim yuhibbun ayetin yad eyleyip,
Came-i aşk-ı hakikidir bana şimdi sıfat.
Ka'be-i didarını kıldım özüm çün secdegah,
Kaşların mihrabın etdim kible-i hamsu's-salat.
Mahrem-i cemiyet-i kurbullah oldum bugün,
Menzil-i tecride erdim Hilmiya buldum necat.

44 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Her aşık olan etmeye dava-yı muhabbet,
Zira ki sürer mahşere dava-yı muhabbet.
Zan etme ki dava-yı muhabbet olur asan,
Ger aşık isen eyleme şekva-yı muhabbet.
Gamdan gama duçar eder uşşakı hemişe,
Göstermez olur çeşmine dünyayı muhabbet.
Peşmine-i mihnetden eder lebsini ahir,
Giydirmez olur aşık dibayı muhabbet.
Sad varta-ı kayguya eder adamı duçar,
Her kim ki verir aşkla imza-yı muhabbet.
Ekdar ve bela harfini imza ile yazmış,
Hattat- ezel çekdiği tuğra-yı muhabbet.
Bu rah-ı melametde gerek sabr u tahammül,
Ger aşık isen etmeğe icra-yı muhabbet.
Ayine-i saf-ı dili bin pare eder ah,
Vurdukca sitem taşını a'da-yı muhabbet.
Meyhane-i rencide alır neşeyi aşık,
Nuş eyliyecek şevkle sahba-yı muhabbet.
Dünya değil ukba dahi öz yadına gelmez,
Kalbinde olan sıdkla Mevla-yı muhabbet.
Ayine gibi saf dil ol sıdkile Hilmi,
Tasında görünsün bu tecella-yı muhabbet.

Alidir rehber-i rah-ı hidayet,
Alidir menba'-ı sırr-ı velayet.
Alidir maden-i lütf u inayaet,
Alidir kaşif-i esrar-ı ayet.
Alidir masdar-ı ilm u belagat,
Alidir hame-pıra-yı fesahat.
Alidir cami'-i Kur'an Alidir,
Alidir sure-i rahman Alidir.
Alidir leb-i çar erkan Alidir,
Alidir hüccet ü burhan Alidir.
Alidir ibtida ile nihayet,
Alidir her hususata kifayet.
Alidir mahzar-ı fazlullahi,
Alidir kün fe kanın padişahı.
Alidir bu cihanın şems u mahı,
Alidir cümle mahlukun penahı.
Alidir hami-i ruz-ı kıyamet,
Alidir şafi'-i yevm-i nedamet.
Alidir seyidü's-sadat-ı Ekrem,
Alidir valid-i sıbteyn-i a'zam.
Alidir sahib-i mecd-i mufahham,
Alidir malik-i genc-i mua'zzam.
Alidir cedd-i vala-yı necabet,
Alidir asl-ı a'la-yı şerafet.
Muhammedle Alidir nur-ı vahid,
Bu nuru bir bilen oldu muvahhid.
Muhammedle Alidir cism-i cavid,
Ali rehber Muhammed oldu mürşid.

46 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Alidir dader-i fahr-i risalet,
Alidir mahzar-ı nur-ı sa'adet.
Alidir saki-i cennat u Kevser,
Alidir feyz-i hak bedr-i münevver.
Alidir tayyib u tahir-i mutahhar,
Alidir her gaza içre muzaffer.
Alidir sahib-i seyf-i şecaat,
Alidir merd-i meydan-ı celadet.
Alidir Hilmiya dinim imanım,
Alidir vird u tesbih-i lisanım.
Alidir tendeki ruh-ı revanım,
Alidir nur-ı hak yokdur gümanım.
Alidir rehber-i ehl-i ibadet,
Alidir ka'be-i erbab-ı hacet.

Gel yetiş gör ki nedir canıma kar-ı hasret,
Firkatin derdi beni eyledi zar-ı hasret.
Nice demdir ki gözüm görmedi gül ruhlarını,
Oldu her ruz bana bir şeb tar-ı hasret.
Ben seni görmeyeli didelerim kan ağlar,
Eşk-i huninimi gör oldu bihar-ı hasret.
Ağlaya ağlaya ateş dökülür didemden,
Gözümün nurunu hicr eyledi nar ile hasret.
Ateş abad kesilmez mi gözümde alem,
Etdi suzan dil Hilmiyi şerrar-ı hasret.

BABU'L-SA

Gönül feryadına gülşende bir gonca dehan ba'is,
Gözüm yaşı revan seller gibi ol gül beden ba'is.
Dila çokdur cihanda kamet-i mevzun ar'arlar,
Olur gülzarı seyran etmeğe serv u semen ba'is.
Çıkıp saharlara üftadelikle mevsim-i gülde,
Cevanan ile hem bezm olmağa sahn-ı çemen ba'is.
Melamet kılma hüsn-i yar için uşşakı ey sofi,
Günahkar olmağa hak kudretin sevmek neden ba'is.
Lisanın hıfz kıl daim sakın incitme bir şahsı,
Olur her nik u bed encamına lafz-ı semen ba'is.
Ölürsem yine ayrılmağım yok guy-ı dilberden,
Olur ulviyet-i insan için hubbu'l-vatan ba'is.
Riyaz-ı aşka girdim ülfet-i rindan için Hilmi,
Mutavval vafına yarin olup hulk-i hüsn ba'is.

BABU'L-CİM

Tarik-i aşka gir cana s evad-ı masivadan geç,
Makam-ı terk ve tecride erip nefis u havadan geç.
Rıza ve emr-i hakkı tut yapış bir dest-i mürşide,
Vücut-ı ilmü'l-esmayı bil şirk u riyadan geç.
Hakikat bağının miftah-ı aşkı ser-i aladır,
Duhul etmek dilersen bezm-i hasa hass u ladan geç.
Hayal-i nefis imiş alemde hubb-ı saltanat,
Telebbüs et libas-ı fakri de havf u recadan geç.
Beka billaha yetmeklik dilersen sen de ey Hilmi,
Hased bugz u tama' kin tutma gel kibr u fenadan geç.

50 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Menzil-i mi'rac mahbub-ı hak etdikde u'ruc,
Ruh-ı vechinden münevver oldu an-cümle buruc.
İndiler gökden yere teşrifin istikbal için,
Eyledi burc-ı esedden şems u mah oldem huruc.
Sümmehu vechullahdan ref' oldu cümle perdeler,
Kab-ı kavseyne erip etdi haremgha veluc.
Aşikar etdi kamu sırr-ı hafiyyi hakk sana,
Kıldı genc-i a'zamı esrar-ı kalbinde duruc.
Ya resulullah zulmetde Hilmi mücrimi,
Nur-ı vechin oldu bezm-i enbiya içre buluc.

Nokta-i aslını fehm ile süveydadan geç,
Zikr-i tevhide çalış hakka teberradan geç.
Yek vücud olduğunu anla avalimle hemin,
Vahdet-i sarfa eriş kesret-i esmadan geç.
Kin kibr bugz ve tama'dan özünü pak eyle,
Fakr ile fahr ederek atlas u dibadan geç.
Adamın ziyneti mal ile değil ilm iledir,
Cem'-i mal etmek için nas ile kavgadan geç.
Nik u bed masdarıdır unsur-ı terkib-i vücud,
Mahzar-ı zat ola gör esfel u a'ladan geç.
Terk edip varlığını mahv ede gör benliğini,
Bezm-i irfanda kemalat ile davadan geç.
Özüne Hilmi Dede kendi sözünle nush et,
Vaizin verdiği efsane-i hülyadan geç.

BABU'L-HA

Her ne zaman yanımda hazret-i canan yoh,
Bil ki o dem benimde hakim olan can yoh.
Şehr-i cevanan-ı ben geşt u güzar eyledim,
Sen gibi ey mehlika böyle kaşı keman yoh.
Bağ-ı dilavizde payına yüz sürmeğe,
Seyl-i sirişkim gibi bir dahi çağlayan yoh.
Naz ile reftar eder böylece yarım gibi,
Gülşen-i dehr içinde bir serv-i hıraman yoh.
Kalbini aşıkların lütf ile tenvir eder,
Sen gibi ey dilrüba bir meh-i taban yoh.
Kevn ü mekanı bütün cüst ile cu eyledim,
Yar-ı cevanım gibi lebleri handan yoh.
Meclis-i uşşakda her yana kıldım nazar,
Hilmi-i şeyda gibi aşık-ı hayran yoh.

BABU'L-DAL

Sevdim hele bir dilberi kim ismidir Ahmed,
Hem ism-i müsemması güzel lebleridir kand.
Mushaf yüzüne yazmış anın hame-i kudrewt,
Heftüm hatt ile ayet-i ma kane Muhammed,
Mahbub-ı cihan afet-i devransın efendim,
Dünyada ve ukbada bulunmaz sana manend.
Aşıklarını kılmağa efkende hemişe,
Ancak bu hüner sana kamu diltend.
Aşk ile giriftar olalı dam-ı visale,
Zülfü resnin gerdan-ı Hilmiye kıla-bend.

54 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Hasta-ı hicran-ı aşkım ya Ali senden meded,
Talib-i derman-ı aşkım ya Ali senden meded.
Ruz u şeb durma gözüm kan yaş döker her bir taraf,
Dembedem giryan-ı aşkım ya Ali senden meded.
Gam bucağında enin u ah olubdur kar-ı men,
Suhte-i suzan-ı aşkım ya Ali senden meded.
Hali olmaz bir nefes yarin hayali dideden,
Bende-i canan-ı aşkım ya Ali senden meded.
Gülşen-i vahdet sara-yı uzlet etdim ihityar,
Hadim-i sultan-ı aşkım ya Ali senden meded.
İsterim eltaf u ihsanın bana her dem ola,
Tabi'-i ferman-ı aşkım ya Ali senden meded.
Rahm kıl bu Hilmi-i bicare mücrim bendene,
Can feda-yı can-ı aşkım ya Ali senden meded.

Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede 55

Aşık-ı didar-ı aşkım ya Ali senden meded,
Mail-i didar-ı aşkım ya Ali senden meded.
Alem-i suretde ve manada sensin padişah,
Bende-i hünkar-ı aşkım ya Ali senden meded.
Bab-ı lütfundan diler senden gönül şefkat müdam,
Bende-i hünkar-ı aşkım ya Ali senden meded.
Bade-i aşkınla kandır kevserin sakisisin,
Sakin-i gülzar-ı aşkım ya Ali senden meded.
Dermendir bu Hilmi kıl devalar derdine,
Ta ezel bimar-ı aşkım ya Ali senden meded.

BABU'L-RA

Ey dil sana noldu aceb,
Bu kıldığın zarın nedir,
İnler durursun ruz u şeb,
Evrad u ezkarın nedir.
Yar ol sana sen ey gönül,
Nuş ile daim cam-ı mül,
Her bir yanın bostan-ı gül,
İncitdiğin harın nedir.
Hasubatı dehrin bi-vefa,
Sen sev seni yar ol sana,
Rü'yet edip vech ü lika,
Gayr ile pazarın nedir.
Zülfü karalar çokdurur,
Lakin vefası yokdurur,
Her gamzesi bir okdurur,
Karşu siperdarın nedir.
Lutf edecek Subhan sana,
Derdin olur derman sana,
Canındırır canan sana,
Matlub olan yarin nedir.
Sensin vücud-ı şeş cihet,
Siyu du ile bist u heşt,
Cismindedir eflak-ı heft,
Devvar-ı aktarın nedir.
Bu alemi kimdir kuran,

Kimdir bakıp zevkin süren,
Kim işiden kimdir gören,
Çeşminde envarın nedir.
Bu alem-i ekvane bak,
Olmuş senin için cümle halk,
Hakkı ararsan sende hak,
Özge talebkârın nedir.
Nefsin bilen hakkı bilir,
Sanma tehi gayrı görür,
Hakdan gelen hakka yürür,
Bu seyr u seyyarın nedir.
Ersen de sofi vahdete,
Aldanma kal u kesrete,
Kulluksa rabbü'l-izzete,
Bu kibr u etvarın nedir.
Gel gir hakikat iline,
Ta kim sana hak biline,
Al zikr-i hakkı diline,
Hakdan zikr-i karın nedir.
Gel masivadan hubbu kes,
Ayrılma hakdan bir nefes,
Allahu bes baki heves.
Bu nefs-i emaren nedir.
Allah ola her bir işin,
Terk eyleyip gıl u gışın,
Mürşid düzeldir yanlıştın,
Variyetin varın nedir.
Mürşid gerekdir ademe,
Ta ki erişe bu deme,

58 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Kim girmeyen ayin-i ceme,
Bilmez ki ikrarın nedir.
Hilmi hakikat beklerim,
Tarif-i hikmet söylerim,
Hal işitip hak söylerim,
Ey zahid inkarın nedir.

Ey ahi arif isen eyleme aslın inkar,
Bir avuc hak-ı siyahdan yaradıldın ey yar.
Çar unsurla müzeyyen ederek endamın,
Eylemiş cismin o terkeb ile Hakk cevher-dar.
Geç nazar eyleme haka o senin aslındır,
Yine ric'at edeceksin sen avasıla naçar.
Kara toprak diyerek kılma hakaretle nazar,
Maye-i cismin odur buldun anınla reftar.
Seni terbiye edip bunca zaman batnında,
Sızdırıp mahiyetin etdi vücudun ısdar.
Nice nimetler ile ol seni besler hala,
Vacib oldur sen de edesin teşekkür-i besyar.
Hadd-i zatını bilip kimseyi incitme sakın,
Bezm-i manada olam dersin eğer berhudar.
Bir avuç hak iken ecza-yı vücudun aslı,
Yine magrursun ey merdum-ı merdum-azar.
Menzil-i ma'rifet-i aşk-ı ilahiye çalış,
Olasın sen de sezaver-i dem-i vuslat-ı yar.
Kıl u kal ehline keşf olmadı esrarullah,
Say' kıl ilm-i butuna özün eyle bidar.
Men arefe sırrına erdin ise adam oldun,
Yoksa her suret-i insan olan olmaz huşyar.
Hadi esmasına mahzar olayım dersin eğer,
Hak nazarla nazar et kimseyi etme idrar.
Ayn-ı eşfak ile bak nasa ayıbcu olma,
Olmak istersen eğer mahzar-ı lutf-ı settar.
Her mezahirde şu'unat-ı ilahi görünür,
Geh havai gehi haki gehi mai gehi nar.

60 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Tavrdan tavra giren esfel u a'lada odur.
Kab-ı kavseyn o ednadaki pür kar.
Yog iken cümle cihan var idi zat-ı bari,
Zat-i bariden olup cümle mezahir izhar.
Halk-ı alem dediği cümlesi hak varlığıdır,
Çün eser oldu mü'essir ile daim seyyar.
Hak bilir hasiyet-i unsur ehl-i irfan,
Hak görür hak işidir hakdır eden hak güftar.
Hakdan özge ne var alemde aceb ey vaiz,
Hakdan özge var ise göster eğer bir asar.
Zerreyi şems-i cihan katreyi derya bilesin,
Görme ahkar anı sen aslını eyle tizkar.
Kimi hadi kimiş de ismi mudil mahzarıdır,
Her sıfat fi'ilini izhar edecektir naçar.
Müminin kalbidir kenzullahi'l-hakk,
Ne dilerse dile andan bulasın lütf-ı hezar,
Evvel u ahir ile batın u zahir Hilmi,
Sıfat-ı zat-ı hüdadır kamu eşya ne ki var.

Nur-yı vechin ey peri meh ru mu bu bilmem nedir,
Yahsa şem'-i şeb-i furug-cu mu bu bilmem nedir.
Zir-i fesden taşra çıkmış heft ser ejder gibi,
Aklımı tarac eden kisu mu bu bilmem nedir.
Aşk sahrasında sergerdan edibdir aşıkın,
Mest çeşmi naz ile ahu mu bu bilmem nedir.
Anber hattın hıta-yı müşk-i çin şah mı,
Yağday ruh olan hoş-bu mu bu bilmem nedir.
Kevser-i cennet ki olmuş selsebil-i ehl-i aşk,
La'l-ı nabından akan ol su mu bu bilmem nedir.
Çar hat çekmiş o melek hüsnünü zabt etmeğe,
Hancer-i leşker keşan ol mu mu bu bilmem nedir.
Dud-ı ahın Hilmiye ser çekmiş eflak üstüne,
Leyl-i dilde kıldığın ya hu mu bu bilmem nedir.

62 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

La deme gel zahid illa gizlidir ademdedir,
Aleme esmaehum müsemma gizlidir ademdedir.
Can gözün bidar edip ibretle kılsan bir nazar,
Kudret-i bari-i te'ala gizlidir ademdedir.
Hızır ile Musaya hem binbir tekellüm eyleyen,
Hikmet-i tur ile sina gizlidir ademdedir.
Mürsel-i mu'ciz-nüma kim mürdeler ihya eden,
Hemdem-i mehdi-i mesiha gizlidir ademdedir.
Nur-ı rabbü'l-alemindir rahmeten lil-alemin,
Fazl- Ahmed sırr-ı taha gizlidir ademdedir.
Hezihi cennatu adn ve südre-i huld-ı berrin,
Kevser u huri ve tuba gizlidir ademdedir.
Her nefes bu ne felek-i çarh üzre devran eyleyen,
Künbed-i arş-ı mu'alla gizlidir ademdedir.
Cümle eşyayı bir yüzden masna' gösteren,
Aks-ı mer'at-ı mücella gizlidir ademdedir.
Hilmiya gel ademi bil ademisen ademi,
Hatem ile mühr-i ulya gizlidir ademdedir.

Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede 63

Zehi kamildir o insan hakikat çeşmini ferler,
Bulup bir mürşid-i irfan çerag-ı kalbin enverler.
Erilmez menzil-i hakka tehi dest ey dil-i dana,
Tutub bir damen-i canan ki ol canın mübeşşerler.
Girip meydan-ı aşk içre zuhur et ümm batnından,
Vücudu hilkatın ol an ki ol cemde mükerrerler.
Sakahum rabbehum hamrın kiram-ı dest-i kudretten,
İçib ol badeyi ey can ede zatın muhammerler.
Dila bu remz-i eş'ârım özün fehm eyleyen anlar,
Ki Hilmi söyledi vicdan yaza aynın muharrirler.

64 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Aşık leb-i ma'şukdur efşanını söyler,
Sadık reh-i aşka ser kurbanını söyler.
Yanık şeb-i vuslatda olub yar ile hemdem,
Natık-ı dil erbab-ı sühandanını söyler.
Faik olan her işde demadem reh-i hakda,
Layık kişi mikdar ile irfanını söyler.
Ayık girib ol deyre peyapey içerek dem,
Taif dahi meyhanede mestanını söyler.
Kanık olalı Hilmi cam u cem u cemale,
Vamık oluben ahd ile peymanını söyler.

Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede 65

Menim kim yalnız aşk içre sanman sade halim var,
Tarik-i terk u tecrid üzre bir özge kemalim var.
Rıza-yı dostu sarf etdim kamu dilde olan varım,
Menim ol bi-mekan şimdi ne bir mülk ne malım var.
Sevad-ı masivadan el çekip alemde dur oldum,
Ne endişe-i batıl ne evlad u iyalim var.
Süzüldüm pota-ı aşk içre bir safi derun oldum,
Bi-hamdülillah özümde hayy-ı mutlak bir hayalim var.
Zuhurum alem-i manada batn-ı ümden olmuştur,
Anınçün Hilmi dünyada ne bir kıl u ne kalim var.

66 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Beni aşk ateşine yandıran ruhsar-ı alındır,
Dile ah etdiren ta subh arzu-yu visalindir.
O kisu-yu perişanıdır eden ahvalim böyle,
Beni sevdalara duçar eden ebru u halindir.
Medet kıl na-tevandır hastadır bu cism-i pür za'fım,
Der-i vuslat-ı ma'abında şaha bir kadı dalındır.
Nigah-ı mest-i nazından olup can u gönül medhuş,
Meğer bintü'l-ineb mihr-i mü'eccelsiz iyalindir.
Sen ol ruh-ı mukaddes sensin ki alemde nazirin yok,
Kılan mürde dili ihya dem-i İsa me'alindir.
Dil-i uşşakına ka'be ezelden ey kamer tal'at,
Sücut-ı aşıkan ancak senin beyt-i cemalindir.
Bu Himi bir çerağıdır uyanmış bezm-i aşkında,
Ki bedr-i şem'-i hüsnünde yanar pervane halindir.

Celil-i nazm-ı aşkı enver-i ruhsara yazmışlar,
Ulum-ı min ledun sırrını uli'l-ebbara yazmışlar.
Kıraman katibeyn ol sâcud-ı ayet-i seba'
Hutut-ı heft harfile cemali yare yazmışlar.
Okudum mushaf-ı hüsnünde yarin sümme hü vechullah,
Hakikat ka'besin esrarını didara yazmışlar.
Gel ey zahid dem-i ademdesin insaniyet kesb et,
Rumuz-ı ahsen-i takvim-i aşkı vare yazmışlar.
Yıkarsa kalbin a'dalar eriş bir mürşid zata,
Gönül tamirinin keşfini ol mimara yazmışlar.
Göründü şabb-ı emred suretinde aynıma bir er,
Bu vech-i manevi Hilmi cem-i ikrara yazmışlar.

68 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Sevme gayrıyı gönül aşık a bir yar yetişir,
Dil-i divaneye bir dildar u dilber yetişir.
Secde-i vechi ile'allah ise maksud ey dil,
Kıblegah etmeğe bir Ka'be-i didar yetişir.
Saykal et ayine-i kalbi muhabbetle müdam,
Şem'-i tevfikullahi dile envar yetişir.
Haşr divanına yetmekde ne gam ey vaiz,
Saye-i hubb-ı gılı başıma destar yetişir.
İki alemde budur maksadı ehl-i aşkın,
Hilmiya sıdk ile tut damın hünkar yetişir.

Men Ali vassafıyam vasfım budur leyl u nehar,
Okurum bu ismi zikr u fikrim oldur her ne var.
Yad edip namın bu elfaz ile hem perverdigar,
La feta illa Ali la seyfe illa zülfikar.
La feta illa Ali'dir canda cananım benim,
Nefhasidir ol şahın cismimdeki canım benim.
Daima nutk olub vird-i sühanranım benim,
La feta illa Ali la seyfe illa zülfikar.
Lahmek lahmi Muhammedle Ali nur-ı ahad,
Nur-ı hazret halk olunmuşdur bular hayyu'l-ebed,
Söyleyibdir ol şahın şanında allahu's-samed,
La feta illa Ali la seyfe illa zülfikar.
Mihr-i aşkındır senin aşıklara iman u din,
Ka'be vechin olubdur kible-i ehl-i yakın,
Zülfikarından ayan oldu nice sırr-ı mübin,
La feta illa Ali la seyfe illa zülfikar.
Ya Ali ya nur-ı hak ya eba'l-hasan ya eba'l-turab,
Hall-i müşkil server-i din şafi'-i yevmü'l-hisab,
Zikr eder vasfın senin söyler hakikat-i dört kitab,
La feta illa Ali la seyfe illa zülfikar.
Zat-ı pakın şanına nazil olubdur hele ta,
Sırr-ı haydar nur-ı cemalin ayet-i şemsü'd-duha,
Küntü kenzin cevherisin cami'-i kul innema,
La feta illa Ali la seyfe illa zülfikar.
Yer u gök ins u melek cin u vuhuş ve hem tuyur,
Her biri hali dilince çağırıbdır ya gafur,
Vird edip söyler bu nutku hezihi cennatun hur,
La feta illa Ali la seyfe illa zülfikar.

70 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Hilmiyim kemter-i kemin ancak Ali ferraşıyım,
Bende-i al-i abayım zümre-i bektaşiyim,
Eylerim mehdin çün ol şahın kızılbaşiyim,
La feta illa Ali la seyfe illa zülfikar.

Bi-hamdülillah benim hub-i cihan bir Ahmedim vardır,
Şükr-i minnet ki mahbub-ı zaman bir Ahmedim vardır.
Kamu mahbubların şahı görenler bedr ile mahı,
İki alemde bil-mehyi heman bir Ahmedim vardır.
Şemim zülfüdür anber dehanı lezzeti sükker,
Menim la'l lebi Kevser feşan bir Ahmedim vardır.
Cemal-i vech-i gayetdir kemal-i bi-nihayetdir,
Visali hem saadetdir cevan bir Ahmedim vardır.
Saçı sünbül ü nesrin gözü ahu ruhu rengin,
Acaib tuti-i şirin zaman bir Ahmedim vardır.
Kazadan setr kıl bari beladan saklayıp bari,
Budur Hilmi kulun zarı aman bir Ahmedim vardır.

72 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Gördü dil çeşmi yine dide-i dildar şükür,
Geldi gitmiş idi fer aynıma besyar şükür.
Elem-i hicr ile olmuş idi bimar gönül,
Etdi ol şuh deva saz hele tımar şükür.
Gece gündüz bana söyle a canım etmez mi,
Ni'em-i vaslına nail olan ızhar şükür.
Kimse bilmez idi esrarını şükrün yohsa,
Açdı genc-i dehanın la'l-ı kehribar şükür.
Olmuş anı da ele almağa tab'-ı tablım,
Salına salına ol şive-i reftar şükür.
Pak edip gir demmiş hane-i tenden Hilmi,
Vurdu mer'at-ı dile saykal-ı envar şükür.

Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede 73

Hazret Hızırın habibim çünkü öz kardaşıdır,
Can-feza eyler leb-i la'li gönüller aşdır.
Ref' kıldıkca sehab-ı zülfün ol bedr-i Münir,
Nura gark eyler cihanı şabb-ı emred yaşıdır.
Hatt-ı ruhsarında fark etmezse kim nur-ı ayetin,
Batını görmez anın zahirde aynı şaşıdır.
Kible-i ebrusunu meyl edeliden can u dil,
Çöre yanımda hisar olmuş melamet taşıdır.
Yol ver yer isteyim ahımla o vapur-ı dile,
Sevdiğim bahr-i emelde şimdilik yüzbaşıdır.
Cedvel-i kudret çekilmiş kaşların tugrasına,
Söyle ki Hilmiye bu nakşın hüda nakşıdır.
Çek elin men' eyleme nasih bizi canandan,
Terk-i can etsem nola rahında kim bektaşidir.

74 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Kelam-ı hak ne kim var mushaf-ı hüsnündedir mestur,
Ki ol mushafda yazılmış cemalin ayeti pür nur.
Yüzündür ve'd-duha sünbül saçın ve'l-leyli iza yağşa,
Dudağın daima inna fetahna iledir mezkur.
İki kaşın meyanında çekilmiş bir elif cana,
Ki ol hattile olmuşdur cemalin ka'besi ma'mur.
Hem ol hat üzre konmuş nokta-veş bir hal-i Hindu kim,
Yed-i kudretle tab' olmuş hatt-ı hüsnünde ol memhur.
Ki sen her bir nefes alır verirsin bu ten-i zare,
Celalidir biri anın cemalidir biri meşhur.
Çü sensin bu sıfatla ka'be-i maksudu uşşakın,
Gel ey dilber visalin ile kıl bu Hilmiyi mesrur.

Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede 75

Seni bu tarz ile gördükde dü çeşmim sulanır,
O zaman la'l gibi eşk ile sinem boyanır.
Geceler ta seher derd-i firakınla heman,
Yetmeğe arşa değin ah u figanım ulanır.
Gidecek na ile mellah gönül felek-i yeme,
Ciğerim kanıyla ol dem yedi derya bulanır.
Anberi zülfü saçıp uykuya varmış zira,
Ötme ey mürg-i seher derdile canan uyanır.
Şerer-i hüsnüne yanmak için Hilmi geda,
Ruh-ı şeminde çü pervane misali dolanır.

76 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Hidiv-iaşk derler dilde bir sahib-i sa'adet var,
Onunçün hazır olmuş can onda tac-ı rıf'at var.
Vücut iklimini teshir edip adl eylemiş cana,
Eğer çıksın diseydi ben ne derdim emr-i devlet var.
Görüp mestane uşşakı geda 'add etme ey zahid,
Derun-ı hane-i pir-i muganda genc-i servet var.
Rıza-yı yare sarf etdim kamu sermaye-i varım,
Hele bazar-ı dilde şimdilik safi muhabbet var.
Felek rakkas sinem saz ahım ney ve nalem def,
Bi-hamdülillahi yine sahn-ı çemende saz u sohbet var.
Safalar zevkler nuş eyleyen uşşaka bahş eyler,
Yed-i sakide ey Hilmi bilmem bu şeb ne hikmet var.

Ey bad-ı saba var yürü canana haber ver,
Ahval-i dil u derdim o sultana haber ver.
Yüz sür kadem-i hak-ı şerifine benimçün,
Adab ile var şahid-i devrana haber ver.
Yandım yine pervane gibi ateş-i hicre,
Ol şem' sıfat ruhları tabana haber ver.
Enduh ile çeşmimden akan hun-ı sirişkim,
Ol gonca-ı gül nergis-i mestane haber ver.
Şerh eyle gam u derdim o dildar-ı azize,
Rahm eder ola bu dil-i nalana haber ver.
Ey bad-ı seher sensin o peyk-i dil-i uşşak,
Uşşak haberin lebleri handana haber ver.
Her kande görürsen dile gel arz-ı niyaz et,
Bu Hilmiyi o zülf-i perişana haber ver.

78 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Sanma aşkından beni ey gül beden mehcur olur,
Gitse başım başın için can-veş mesrur olur.
Zulmet-i zülfün cihanı tire kılrsa ey sanem,
Enver-i aşkınla bu gönlüm gözü pür nur olur.
Sen Süleyman zamanın payına yüz sürmeğe,
Rah-ı aşkında bu aşıklar anınçün mur olur.
Dideden vechin irak olduysa cana yok aceb,
Kamet-i hüsn ü cemalin sanma dilden dur olur.
Asuman tali'in oldukça gün günden münir,
Hane-i kalbimde Hilmi gece gündüz sur olur.

Sinede tığ-ı firakın hun feşan etmek diler,
Hancer-i hicrin habibim kat'-ı can etmek diler.
Harman-ı ömrüm diler yakmak gamın suzişleri,
Berk-i ayşım bad-ı ahzanım hazan etmek diler.
Ben dilerken cem'-i hatır eyleyip ber kam olam,
Rişk edip tarik bahtım na-tevan etmek diler.
Ey peri hak-ı rahın aştan-ı eşk olmuş meğer,
Dide-i hunabeden ekşim revan etmek diler.
Gülşen-i hüsnün hayal etdikce تنها ruz u şeb,
Andelib-i can u dil ah u figan etmek diler.
Ah ne müşkül derd imiş derd-i firak u hicr yar,
Hilmi-i biçarenin kadın keman etmek diler.

80 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Sanma zahid siz gibi aşk ehli harguş oldular,
Guş edip esrar-ı aşkı ehl-i menguş oldular.
Zühd ile zahid ayılmaz mahşere varsa bile,
İçdiler cam-ı gururu öyle serhoş oldular.
Dest-i Haydardan muhibb-i ehl-i beyt-i Mustafa,
Nuş edip aşkın şarabın mest-i medhuş oldular.
Setr edip a'da gözünden cismini ehl-i niyaz,
Vardılar beyt-i beka üzre kefen-puş oldular.
Bağ-ı dünyadan çıkıp gülzar-ı adna uçdular,
Kondular tabut-ı aşka sanki bir kuş oldular.
Aşk-ı yari saklayıp agyardan ehl-i gönül,
Yatdılar hak-ı goristana içre hamuş oldular.
Menzil-i tecride erdi merd olanlar Hilmiya,
Çün arus-ı dehr-i tatlik eyleyip boş oldular.

Tekye-i dilde yine bir güzelin zikri var,
Çilekeş aşıkların özge ne bir fikri var.
Hali değildir gönül sanma tehi şaşmaz,
Ediye-i hayr ile yad olunur şükrü var.
Bağçe-i dilde gezer koç gibi cananımız,
Otlı sulu dide sanma ki susıgırı var.
Söyle bana tanrıçün dilde korum tahtını,
Yusuf isen sen eğer bende gönül mısırı var.
Hilmi gönül feleğini kullan olub na-huda,
Bahr-i muhit-i aşkının sahil u ne ka'rı var.

82 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Gerçi semada ey yar ruz u şeb gün ay var,
Vechine benzer senin kangı aceb gün ay var.
Lutf ile teşrif edip taht-nişin ol heman,
Sen şah-ı huban için dilde bir ak saray var.
Zevrak-ı hüsnün yürüt sen şah-ı Bahreynsin,
Bahr-i muhite bedel iki gözümde çay var.
Bağrını aşıkların böylece gurbal eder,
Gamze u kaşın gibi kande bir okla yay var.
Gel gidelim can u ser koç gibi kurban için,
Belki kabul ederler yar ağlında pay var.
Hilmi bu şiiri terk-i guş edeli ehl-i dil
Meygede-i aşkda na'ra-i huy u hay var.

Ey gönöl çün seni ol kamet-i dilcu götürür,
Zülfü zincirine bend etmek için o götürür.
Gördüğü demde heman aşıkına vermez aman,
İki yanında iki hançer-i ebru götürür.
Gözümün yaşı akar sineme misl-i derya,
Ciğerim ateşi sönmez daha çok su götürür.
Nafe-i miski çü sordum dediler çin ehli,
Anı yar etdiğin ol didesi ahu götürür.
Yerde koymaz kademi hakın alıp bay u geda,
Çeşm-i uşşakına tutya için o bu götürür.
Ne aceb gülşen-i firkatde sükut eyler isem,
Bülbülün nagme-i dilsuzunu gül-ru götürür.
Hilmiya kimse bana rahm edip olmaz yoldaş,
Semt-i cananesini na'ra-ı ya hu götürür.

84 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Ezel misakımız cemiyet-i kalu beladandır,
Bizim ıkrarımız nur-ı Muhammedle Alidendir.
Tevalla ehliyiz biz mürşid u rehberden el tutduk,
Sülukumuz cenab-ı Hacı Bektaş-ı Velidendir.
Biz ol abdal-ı aşkız kim nemed-püşan-ı cananız,
Tecelligahımız tevhid-i envar-i celidendir.
Tarik-i hakda gerdan-bend-i teslim-i rızayız biz,
Şua'-ı kalbimiz Hilmiya çerag-ı mütecellidendir.

Dilbera aşkın senin dilde beka billahdır,
Cismim anınçün tarikinde fena fi'llahdır.
Kalb-i ehl-i aşkı tenvir eyleyen sensin şeha,
Nur-ı vechin ay güneş tal'at cemalullahdır.
Hüsnün vanın ve'd-duha ve'l-leyli iza yağşa saçın,
Kaşların vechinde satır-ı harf bismillahdır.
Sen basiret ehlinin cana görürsün halimi,
Nur-ı Didem dide-i nurunla nurullahdır.
Ab-ı hayvandır lisanın nuş eden bulur hayat,
Her ne söyler isen sözün cümle kelimullahdır.
Nur-ı hakdır ruh-ı a'zam kim tecelli eylemiş,
Ey güzel ser ta be-pa cismine sıfatullahdır.
Nam-ı pakın vird edinmiştir bu Hilmi ruz u şeb,
Aşıka evcsaf-ı hüsnün ayn-ı zikrullahdır.

86 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Aşıkları mestane kılan cam-ı cemindir,
Bülbülleri dembeste eden gonca femindir.
Sünbül ne çiçek saçlarına benzedim anı,
Bu bu-yı dilavizi veren zülf-i hamındır.
Gülzare çık ey ruh-ı revan arz-ı endam et,
Ezhar ayak üstünde baş eğmiş hişmindir.
İnci gibi dendanların gül ki görünsün,
Yakut lebe ab-ı dehan la'l-ı yemindir.
Kimyager kehal olanın çeşm-i alile,
Çektikleri tutya diyü hak-ı kademindir.
Uşşak safa pişedir amma ki ne yapsın,
Kan ağladıcı didelerin derd u gamındır.
Geh dide u geh dilde olur cilveger ol mah,
Aya o peri çehreyi bilmem ki kimindir.
Cennet u cihanı değışir vaslına ol kes,
Bir dem ki mahrem senin bezm-i haremindir.
Dil-i teşneyim öz başın için valsına kandır,
Hilmi dahi arzukey-i lütfun ve keremindir.

Benim gönlüm gözüm nur-ı cemal-i yare aşıkdır,
Tarik-i aşkda can vermeğe kavlinde sadıkdır.
Kemal-i şevk ile bezminde dildarın hulusane,
Cemal-i şem'ine pervane-veş billah yanıkdır.
Humar-ı bade-i aşk oldu gönlüm teşnedir gayet,
Zülal-ı la'l- nabın çeşmesinden nuşa layıkdır.
Hayal-i kametin zevkiyle daim habdan durum,
Anınçün gözlerim gaflet yuhusundan uyanıkdır.
Akıp hunabe-i sirişkim ser guyinde ol şahın,
Gubar-ı rahına su saçmadan didemden bulanıkdır.
Bi-hamdüllillah rif'at buldu aşkım bab-ı ri'fatda,
Tefeyyuz etdi dil-i uşşak içinde şimdi vamıkdır.
Severler cümlesi aşıkların gerçi o dildarı,
Velakin hepsine Hilmi kulu aşk içre faikdir.

88 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Gel ey dil ah u efgana bu gün muharremdir,
Gel ey dide akıt seyr-i sirişki ala matemdir.
Tutup daman-ı aşkı çün melaik şimdi kan ağlar,
Bu günlerde semadan yağdığı baran değil demdir.
Hüseyn-i Kerbelanın çekdiği cevri yezidandan,
Bu zulmü görmemiş bir kimse ki ta devr-i andır.
Düşünce haka تنها zül-cenah üstünden ol server,
Olan amac tir-i eşkiyaya şah-ı erkemdir.
Yıkıldı tişe-i gamla tahammül hanesi billah,
Nasıl ah etmesin insan olan bu zulm-i ezlamdır.
Anıp tenhalığın leb teşnelikle ol şehinşahın,
Cihana velvele endaz olan feryad u nalemdir.
Yakıp nar-ı firaka can evin Hilmi alev-riz et,
Bu gamlar benzemez her bir gama bu beşte bir gamdır.

Nun ağzın içre cana dişlerin yasindir,
Levh-i didarındaki halin nokat-ı şındır.
Ahsen-i takvim sensin sendedir hüsn ü cemal,
Vasfını şerh eyleyen çün sure-i ve't-tindir.
Kaşların kavseyn-i ev edna rumuzun gösterir,
Nergis çeşmanın ayn-ı hur ve illiyindir.
Cam-ı aşkın nuş eden mest-i elest olmuş şeha,
La'l-ı nabın bezm-i has maye-i teshindir.
Nar-ı duzahdan emin olmuş yanan aşk oduna,
Ateş-i aşkın senin uşşakını te'mindir.
Merdum-ı didem lika-yı vaslını eyler taleb,
Bab-ı lütfunda senin bir aciz u miskindir.
Murtaza şanında denmiş ya Hilmiya ya Eba't- turab,
Cevher-i mahiyet-i adem o ma u tindir.

90 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Nur-ı vechin bir kez elbette gören meftun olur,
Her ne cevri u lütf kılсан aşğın memnun olur.
Sure-i inna fetahna yazmış alnında celil,
Mushaf-ı hüsnüne iman etmeyen magbun olur.
Nokta-ı halin görüp her kim ki iman eyledi,
Ehl-i beytin fırkasından sayılır makrun olur.
Bu-yı müşkin zülfüne kim aşkla can verir,
Bezmgah-ı kam-ı aşka yetmeğe me'zun olur.
Mah cebin enver-i şems-i cemalin görmeyen,
Zulmat-i gafletle bu dil hanesi mahzun olur.
Derd-i hicrinde olan dil hasta-ı bi-keslere,
Vasl-ı tiryakın ilac-ı sıhhat u ma'cun olur.
Medd-i ahı aşkın eflaka ser çekse nola,
Servler bağlarda aşkınla kad-ı mevzun olur.
La'l-i nabın şerbetinden kanmağa aşıkların,
Asitanın hakına yüzler sürüb meskun olur.
Vahdetin deryasına gark oldu Hilmi-i kemterin,
Sayd-ı aşkınla o deryada dürr-i meknun olur.

Gölün tasvir-i hüsnü sine-i bülbülde kalmışdır,
Anınçün ateş-i bülbül derun-i gülde kalmışdır.
Gezip hind u hitayı avrupada mesken etmişler,
Bütün çin ehli şimdi kişver-i kakülde kalmışdır.
Nasıl teşbih edem muattar zülfünü bilmem yarin,
Meğer bu-yı dilavizi biraz sünbülde kalmışdır.
Sevab et sun subuhu lutfedip uşşaka ey saki,
Gözü mestane-i aşkın sebu-yı mülde kalmışdır.
Erişdi Ka'be-i maksuda Hilmi rind olan erler,
Riya-yı ucb ile sufi mu'avvec yolda kalmışdır.

92 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Adem libas-ı harf ile imlaya bir gelir,
Esmâ-ı rûmuz-ı sırr-ı müsemmaya bir gelir.
Her bir tamam-ı alem eşya-yı devr ile,
Tekmil edip meratibin a'laya bir gelir.
Gahi basit gah mürekkebe olur vücud,
Ahir havas-ı hamse-i ra'naya bir gelir.
Her türlü renke girip suret-i arz eder,
Sonra cemal-i hüsnile dünyaya bir gelir.
Cismin sefinesine olup Nuh can süvar,
Bahr-i muhit kisveti temşaya bir gelir.
Her nefes natıka ezeli hakk kelimidir,
Bu tur-ı tende seyr-i tecellaya bir gelir.
Mehd-i vücuda ruh-ı mukaddes verip şeref,
Emvat-ı cismi nefh ile ihyaya bir gelir.
Adem odur ki marifet-i nefsin anlayıp,
Vahdet-i deminde menzil-i a'laya bir gelir.
Hilmi beka-yı zat ile bil nokta sırrını,
Adem-i vücud nüsha-ı kübraya bir gelir.

Lutf edip didarını uşşaka canan gösterir,
Kalbini tenvir için yaranına an gösterir.
Hüsnünü ızhar edip mir'at-ı alemde müdam,
Cilve-i aks-ı ruhu bir demde bin gösterir.
Sümme vechullah imiş yarin cemal-i enveri,
Mushaf-ı hüsnünde daim nur-ı Kur'an gösterir.
Tar-ı zülf-ü yar olub aşıklara hablu'l-metin,
Kim ki bend oldu ana ruyunda iman gösterir.
Mahzar-ı nur-ı hüviyetdir cemi'-i kainat,
Her mezhahir sırr-ı esma ile elvan gösterir.
Zat-ı hakdır cümle tayinatdan sadır olan,
Her sıfatda kendini el-an kema kan gösterir.
Unsurîyet comesin Hilmi giyip cananımız,
Şive-i reftarile her lahza cvelan gösterir.

94 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Her cihetden dostum kendi hayalin gösterir,
Yar-i bakidir o hüsn-ü bi zevalin gösterir.
Şems-i zata karşı her bir zerre bir ayinedir,
Hak gözüyle baksan anda hak cemalin gösterir.
Çerh-i devran eylemekdan adem olmakdır garaz,
Ayn-ı ademle cenab-ı hakk visalin gösterir.
Ademin cisminde her bir katre derya misal,
Mevce geldikce hava ile celalin gösterir.
Dilberin vechinde mestur fatiha-ı ümmü'l-kitab,
Magz-ı Kur'andan ibaret hatt u halin gösterir.
Hadi esmasıyla etdikce tekabül hasılı,
La cerm her vechle cenk u cidalin gösterir.
Kendini bildirmek için Hilmi üstad-ı ezel,
Her mezahirde şu'unat-ı kemalin gösterir.

Karin-i yar olan aşıkda elbet hüsn-i hal artar,
Anınçün ehl-i dil bezminde zevk-i ittisal artar.
Hilal ebru iken günden güne bedr olmuş ol mehveş,
Safadan hüsn-i van-ı yarda nur-ı cemal artar.
Saba tahrik edende zülf-i anber-bu-yı cananı,
Kılıp aşıkını lerze-nak eyler kelal artar.
Kimi maha kimisi veche yarı mühre benzetmiş,
Meyan-ı nasa hayli goft u gu girmiş makal artar.
Edib-i kamil olmaklık dilersen sen de ey vaiz,
Kitab-ı ders-i aşkı hıfza et kim kemal artar.
Hayatın sarf eder Hilmi menazil almağa uşşak,
Karib oldukça gu-yı yare arzu-yı visal artar.

96 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Alem-i nasuta halk uryan gelir uryan gider,
Gah olur ehramdan bican gelir bican gider.
Merkez-i hestiye amed üşad eden cümle nüfus,
Her biri bir derd ile giryan gelir giryan gider.
Ziynei arz u semayı seyreden ehl-i nazar,
Sani'in sun'un görüp hayran gelir hayran gider.
Rahm-i maderden doğan etfal-ı uşşakullah,
Alem-i ulviyete insan gelir insan gider.
Hep mezahiriyetde tecelliyat-ı hakkı fehm eden,
Arif-i billah olur irfan gelir irfan gider.
Men arefe esrarına vakıf olan ehl-i vila,
Bezm-i hass-ı vahdete handan gelir handan gider.
Hanedan-ı ehl-i beyti Mustafayı sevmeyen,
Esfel-i süfliyete nadan gelir nadan gider.
Ademiyet rütbesin derk etmeyen bagi olur,
Emr-i hakkı tutmayan şeytan gelir şeytan gider.
Gülistan-ı Kerbelayı zikr edip Hilmi Dede,
Bülbül-i şeyda gibi nalan gelir nalan gider.

Bir dilde ki mecnun gibi aşkın eseri var,
Leylasına erdirmek için rehğüzeri var.
Dünyada gönül her kimi sevse güzel odur,
Milyonlar ile gerçi bu alemde peri var.
Göster bana bu bezm-i cevananda ey dost,
Ben sevdiceğim gibi kimin sim biri var.
Bir hayli zaman oldu gözüm görmedi yarı,
Gönlümde nihan derd ile firak kederi var.
Ben zar u zebun olmadayım aşk-ı aleminden,
Bir bencileyin kimde ciğer pareleri var.
Dil hanesi yanmaktadır ey yar meded kıl,
Cismimde benim ateş-i aşkın şereri var.
Bir hüsn-i melek dilberin üftadesi oldum,
Hilmi Dede gönlümde onun ayrı yeri var.

98 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Ey melek haslet lisanım vird-i tizkarındadır,
Şu'le-i şems-i hakikat vech-i envarındadır.
Ey nigar-ı naznirim sen melahat şahısın,
Ahsen-i takvim nuru mah-ı ruhsarındadır.
Yek nazarda gözlerin meftun eder aşıkları,
İlm-i teshir-i mana çeşm-i sehharındadır.
Kenzü la yenfa dehanın la'l u gevher darıdır,
Kıymeti mülk-i cihanın dürr-i şehvarındadır.
Gülşeni tezyin eden endam-ı hüsnündür senin,
Renk u ruyun tabişi gülzar u ezharındadır.
Dane-i halin giriftarıdır aşıklar müdam,
Dam-ı dil-i cana o müşkin tarrenin tarındadır.
Kaşların mihrabına Hilmi Dede eyler sücud,
Ka'betü'l-uşşak ancak yar didarındadır.

Üftadegane aşk ile çakmağı çaktılar,
Dil hanesinde ateş-i heyecanı yakdılar.
Ben üste çıktığım zaman esnaf-ı aşkda,
Ferhad u kays ise iki torlak çıraktır.
Uşşak la'b-ı la'lını tatdıkda ol mahın,
Elden o anda şişe-i hamrı bıraktılar.
Gülzar-i yare vermek için su sirişkimiz,
Manend-i seyl oldu da ol haka akdılar.
Hilmi Dede üftadesi olmuş bir afetin,
Zencir misali zülfünü gerdana takdılar.

100 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Düşdü gönül şehrine nar-ı muhabbet yanar,
Sanma o nar üstüne su dökülünce söner.
Ateş-i aşk-ı hüda bulmaz ebed intifa,
Aşık-ı hak daima sinesi büryan döner.
Pir eşiğinin dervişi hakka verir her işi,
Daim eder cümbüşü bade-i aşka kanar.
Aşık olanın özü birdir özüyle sözü,
Nereye baksa gözü hazret-i hakkı anar.
Aşık ola ol dervişe düşmez ebed teşvişe,
Cu'-i melamet keşe maide gökden iner.
Mecnunun öz aşına derd ile göz yaşına,
Lane yapıp başına mürğ-i muhabbet konar.
Hilmi itaat ile hakka ibadet ile,
Nar-ı muhabbet ile benliği yakmak hüner.

Gel beri ey merd-i hak hakka giden rahı gör,
Anla vücud-ı mutlakı mutlak olan şahı gör.
Eyle nazar aleme ta eresin bu deme,
Secde kılıp ademe emrû ile'allahı gör.
Cümle vücud içinde kalb su'ud içinde,
Her dem sücud içinde hazret-i Allahı gör.
Bezm-i visale gelen hüsn-i kemale eren,
Mısr-ı dile hükmeden Yusuf olup cahı gör.
Birlik içinde hemin mim ile bir oldu ayın,
Dedi ana kehanetin şems ü duha mahı görür.
Aşk ile bir et dilin besle bu can bülbülün.
Bekle hakikat gülün arşı çıkan ahı görür.
Hilmi-i aşifte hal eyleme kıl u kal,
İster isen kemal mürşid-i agahı gör.

102 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Necl-i imamı nasır Şah Muhammed Bakır,
Nesl-i betül-i tahir Şah Muhammed Bakır.
Rah-ı hidaye u rehber al-i nebi u haydar,
Genc-i uluma mahzar Şah Muhammed Bakır.
Evc-i semada encem nur-ı uyun-ı merdum,
Zat-ı imam-ı pençüm Şah Muhammed Bakır
Feyz u felahe-i menba' fazl-ı kerimi evsa',
Feyz u necata merca' Şah Muhammed Bakır.
Mihr-i Münir-i haver Abdullaha yaver,
Mülk-i cihana daver Şah Muhammed Bakır.
Hüsn-i hisala malik rah-ı hüdaya salik,
Ruz u liyali nasık Şah Muhammed Bakır.
Fahr-i Güzin-i ümmet tac-ı şerif-i devlet,
Al-i resul-i rahmet Şah Muhammed Bakır.
Sulb-i imam-ı ma'sum zat u sıfatı mazlum,
Oldu şehid mesmum Şah Muhammed Bakır.
Hilmi bir aciz bende hubb-ı fu'adım sende,
Nur-ı hayatım sende Şah Muhammed Bakır.

Yine yoksa gönül hicr ile efgan ediyor,
Ah-ı firavan ediyor.
Gözleyip yari gözüm hüzn ile giryan ediyor,
Sinemi alkan ediyor.
Nice gün oldu yüzün nurunu ben görmeyeli,
Payına yüz sürmeyeli.
Dar-ı dünyayı bu gam başıma zindan ediyor,
Eşkimi tuğyan ediyor.
Hayli demdir yolunu bekliyorum cananın,
Ben o gül yüzlü cevanın,
Ateş-i hasreti bu canımı suzan ediyor,
Kanımı galyan ediyor.
Darbe-i aşka giriftar olalı can u gönül,
Sevdi bir kakül-i sünbül,
Ne edersa bana ol serv-i hıraman ediyor,
Lütf-ı ferevan ediyor.
Hilmiya şefkat edip hal-i perişanıma yar,
Merhamet eyledi her bar.
Vuslatı bendesine ihsan ediyor,
Derdime derman ediyor.

Horasan şehrisinden zuhur eyleyen,
Hünkar Hacı Bektaş Veli pirimdir.
Gelip Rum diyarın pür-nur eyleyen,
Hünkar Hacı Bektaş Veli pirimdir.
Güvercin donunda pervaz eyledi,
Gelip Rum erleri niyaz eyledi,
Tevella remzine ağaz eyledi,
Hünkar Hacı Bektaş Veli pirimdir.
Binip at kayaya şahım yürüten,
Beş taşı anda hem şahid getiren,
Hamur gibi kara taşı yuğuran,
Hünkar Hacı Bektaş Veli pirimdir.
Burhan istediler o dem pirimden,
Ak dedi ak pınar akdı yok iken,
Avucunda gösteren nurdan yeşil ben,
Hünkar Hacı Bektaş Veli pirimdir.
Pirim nesli isna aşer değil mi,
Kuldur kapısında bu kemter Hilmi,
Muhammed Alinin varis-i ilmi,
Hünkar Hacı Bektaş Veli pirimdir.

Hakikat cem'ine dahil olanlar,
Tevella sırrına beli dediler,
Hakkı ayne'l-yakin bunda görenler
Ehl-i beyte nur-ı celi dediler.
Cümle evliyanın oldu serveri,
Yedinde gösterip yeşil enveri,
Horasanın pirleri Rumun erleri,
Hünkar Hacı Bektaş Veli dediler.
Mürşidin pendini can ile duyup,
Muhammed Alinin damenin tutup,
Yedullahi fevka eydihim deyip,
El ele el hakkın eli dediler.
İkrar verdim Hilmi dönmem ebedi,
Kalbimde uyndı şem'-i Ahmedî,
Öz tenimde gördüm hayy u samedi,
Gördüğüm didara Ali dediler.

Sümme vechullah aşık olanlar,
Nur-ı muhabbetle kalbi celidir.
Ahd u peymanına sadık olanlar,
Sabit kadem durmak ta ezelidir.
Aldık nasibimiz bab-ı Aliden,
Meydan-ı erkan-ı seyenceliden,
Sıdkile tutmuşum el veliden,
El ele el hakkın kudret elidir.
La feta illamız Alidir ol şah,
Çağırdı edrekni nebiyullah,
Zikrim fikrim daim elhamdülillah,
Kalbimde evradım nadü alidir.
Hakpay olmuşam al-i abaya,
Bendeyim sıdkile ehl-i vefaya,
Salikim Hilmiya rah-ı hüdaya,
Pirim Hünkar Hacı Bektaş Velidir.

Aşık-ı sadık biziz can içre canan bizdedir,
Mutu kalbe en temutu hay olan can bizdedir,
Bende-i al-i abayız merd-i meydan bizdedir,
Biz güruh-ı naciyiz adab u erkan bizdedir,
Zümre-i Bektaşiyiz biz ilm u irfan bizdedir.
Lezzet aldık hubbu fillahdan kemal-i şevkden,
Müncelidir kalbimiz ayinesi ol zevkden,
Nefy-i isbat eyleyip geçdik cem'i firakdan,
Dersimiz aldık hakikat üzre pir-i aşkdan,
Zümre-i Bektaşiyiz biz ilm u irfan bizdedir.
Hamdülillah sıdkile tesbih ve tehlil eyledik,
Hubb-ı ehli beyti daim dilde tecmil eyledik,
Al u evlad-ı resulullahı tafdil eyledik,
Hoca-ı ilm-i ledundan böyle tahsil eyledik,
Zümre-i Bektaşiyiz biz ilm u irfan bizdedir.
Ateş-i aşk-ı habibullah ile suzaneyiz,
Şem'-i bezm-i handana can verir pervaneyiz,
İçmişiz vahdet meyinden aşkile mestaneyiz,
Vaizin efsane nutkundan ezel biganeyiz,
Zümre-i Bektaşiyiz biz ilm u irfan bizdedir.
Sevk edip Hilmi Dede aşka fuad-ı ecvedî,
Sırr-ı tevhide erip bulduk tarik-i erşedi,
Bab-ı Haydardan bize erdi füyuz-ı sermedi,
Biz kalamullah-ı natıkdan okuduk ebcedi,
Zümre-i Bektaşiyiz biz ilm u irfan bizdedir.

108 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Terazi-yi muhabbetde dilim durmaz makal artar,
Habab-ı aşkla memlu du didemde lal artar,
Künuz-ı aşka malik kalb-i arifde kemal artar,
Kelam-ı vaizi tartdım derununda dalal artar,
Riya u ucb ile dilinde daim kıl u kal artar.
Ledun esrarını arif olandan guşa say' et kim,
Edeb tacın giyip hakk sohbetin guşa say' et kim,
Huruf-i levh-i dile menguşa guşa say' et kim,
Muvahhid çeşmesinden kana kana nuşa guşa say' et kim,
Tecelligah-ı mevladır o menba'dan zülal artar.
Deva-yı vasl-ı yari sine-i mecruhuma ekdim,
Şifayab oldu emraz-ı derunum ta ki mühlikdim,
Bihamdüllillah hayat-ı taze buldum çünkü diltenkdim,
Gubar- ı pa-yı yare yüz sürüb çeşmanıma çekdim,
Anınçün bugün fenn-i kimyada kadr-i kemal artar.
Vuzu et ab-ı rahmetle taharet üzre mevkuf ol,
Salat-ı daim içre kible-i didara ma'tuf ol,
Sebat et kisve-i dervişe gir sabrile mevsuf ol,
Tarik-i aşka salik hubbu fillah ile me'luf ol,
Muhabbet saf olursa bir gönülde hüsn-i hal artar.
Cihan mülkünde ey aşık bulam dersin eğer me'men,
Cenab-ı Hacı Bektaş Veli babında tut mesken,
Tecerrüd comesin giy münzevi ol ta ki her şeyden,
Rıza-yı hakkı tahsile çalış alemde Hilmi sen,
Fuyuzat-ı ilahi dilde envar-ı cemal artar.

BABU'L-ZA

Ehl-i şevkiz meşreb-i rindaneyiz Bektaşiyiz,
Zahid-i bed-huylara biganeyiz Bektaşiyiz.
Merd-i tecridiz alaikden geçip olduk beri,
Bi-teklif sakın-i meyhaneyiz Bektaşiyiz.
Bi-garaz bu bezm-i işrethane-i alemdeyiz,
Cam-ı aşk u şevk ile mestaneyiz Bektaşiyiz.
Malik-i genc-i rûmuzuz bizdedir dürr-i Necef,
Gerçi zahir-bineyiz viraneyiz Bektaşiyiz.
Mürg-i şehbaz-ı kadimiz asuman-ı feyzde,
Tair-i takdis ile hem laneyiz Bektaşiyiz.
Sabitiz ikrarımızda şekkimiz yokdur bizim,
Ahd-i yare ser veren merdaneyiz Bektaşiyiz.
Canımız kıldık fedal Hilmi cema'lullahı biz,
Şem'-i aşka yanmağa pervaneyiz Bektaşiyiz.

110 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Bi-hamdülillâh eskiden müminin-i Mustafayız biz,
Güruh-ı bende-i has Aliyyü'l-murtazayız biz,
Muhibb-i muhlis-i hubb-ı Hasan hulki'r-rızayız biz,
Feda-yı şu'le-i aşk-ı Hüseyin-i Kerbelayız biz.
Ali Zeyne'l-abidin seyyidu's-seccadımız el-hal,
Gubar-ı payıdır kuhl-ı uyun-ı aşukan ancak,
Muhammed Bakırın nurundan erdi dillere revnak,
Fuyuz-ı al-i yasin ile daim pür safayız biz.
İmam Ca'ferü's-sadık imam-ı muktedamızıdır,
Süluk-ı rah-ı hakda mürşid-i a'li-i hüdamızıdır,
Ezelden Musi-i Kazım veli u pişvamızıdır,
Ali Musa er-rıza babında bir kemter gedayız biz.
Taki'dir teşnegan-ı feyz-i hakka saki-i Kevser,
Naki'dir zümre-i nacilere misbah-ı pür enver,
Semavat u zemine verdi revnak al-i peygamber,
Münevver kalbe malik bende-i al-i abayız biz.
Hasane'l-askeridir taht-ı dilde şahımız hergah,
Muhammed Mehdi sahib-i zamandır hadi-i agah,
Ulv-i cahımızdair çaker olmak onlara billah,
Gulam-ı ehl-i beytiz hamdülillâh etkiyayız biz.
Gül-i gülzar-ı vahdet göncasıdır çarde masum,
Velayet bağının ezharıdırlar zade-i mazlum,
Müveddet anlara can u gönülden bizlere mersum,
Hulus-ı aşk ile dilbeste-i nur-likayız biz.
Erenler serveridir pirimiz Hünkar Hacı Bektaş,
Fedadır yoluna Hilmi Dede bin can ile bin baş,
Süluk et rahına sende dilerse rah-ı hakka kardaş,
Tarikat ehliyiz hizmet-keşan-ı evliyayız biz.

112 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Bir bölük merdan-ı aşkız Şah-ı merdanileriz,
Pençe-i Hayber-küşa-yı şîr-i yezdanileriz.
Vaizin ifsadın islah etmeğe irşad ile,
Hacı Bektaş Veli hak pir erkanileriz.
Bi-basardır zahidan görmez velayet nurunu,
Biz tulu'-ı burc-ı hakda mahtabanileriz.
Girmeşiz ser u pa berihne arsa-ı aşk içre biz,
Ceme-i hubb-ı sevadan şöyle uryanileriz.
Şükür ve hamd et Hilmiya rah-ı hakikatde bugün,
Bir bölük bektaşîyan-ı merd-i imanileriz.

Abidan-ı Mustafayız biz Hüseynilerdeniz,
Aşıkan-ı Murtazayız biz Hüseynilerdeniz.

Başımız top eyledik şah-ı şehidin aşkına,
Can feda-yı Kerbelayız biz Hüseynilerdeniz.

Nola mecruh eylese a'da bizim endamımız,
Mest-i sahba-yı cefayız biz Hüseynilerdeniz.

Tir-i ta'n-ı zahide kıldık hedef biz sinemiz,
Hamil-i derd u belayız biz Hüseynilerdeniz.

Ateş-i hubb-ı imamin ile yansın cismimiz,
Suz-ı aşka mübtelayız biz Hüseynilerdeniz.

Hamse-i ehl-i kisadır serde tac-ı fahrimiz,
Derviş-i bab-ı rızayız biz Hüseynilerdeniz.

Hacı Bektaş Velidir pirimiz Hilmi Dede,
Bende-i al-i abayız biz Hüseynilerdeniz.

114 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Ezelden derd-i aşk-ı hüsn-i yare mübtelayız biz,
Onunçün ruş u şeb gözyaşlarıyla aşınayız biz.
Yitirmiş şahid-i maksudunu leb-i teşne gurbetde,
Bugün Mecnun gibi sahra-neverd-i Kerbelayız biz.
Bela-keşlikde sahib-i imtiyazız derd u mihnetle,
Melametle sunufu'l-bela lil-vilayız biz.
Makam-ı hazret-i Şah-ı Necefdır kıble-i uşşak,
Gubar-ı hak-pa-yı zair-i şir-i hüdayız biz.
Aba-yı aşkı giydik şevk ile erkan-ı pir üzre,
Bi-hamdüllilah güruh-ı bende-i al-i abayız biz.
Muhabbet badesin nuş eyledik mest-i elest olduk,
Ayılmaz ta ebed pür neşe-i cam-ı safayız biz.
Şükür hakka hulus-ı kalb ile Hilmi Dede daim,
Gulam-ı hanedan-ı ehl-i beyt-i Mustafayız biz.

Biz gulaman-ı ezel-i al-i aba-yı Ahmediz,
Abidan-ı Kerbelayız canfeda-yı Ahmediz.
Biz tevella ehliyiz olduk teberradan beri,
Hamdülillah ümmet-i sıdk u safa-yı Ahmediz.
Gözleriz emrin tutup nehyin koyup elden daim,
Aşıkız safi diliz hubb-ı rıza-yı Ahmediz.
Ayn-ı irfan ancak içre bizleriz nur-ı basar,
Tutya-yı çeşm-i canız hak-pa-yı Ahmediz.
İsteriz nan-ı şefaât bab-ı Haydardan hemin,
Çakeriz abdiz kuluz Hilmi geda-yı Ahmediz.

116 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Biz mukim-i şehir-i aşkız beyt-i gamdır hanemiz,
Mürg-i bağ-ı mihnetiz ca-yı elemdir hanemiz.
Şekk değil yansak tarik-i aşkda ser ta kadem,
Şem'-i bezm-i yar için candır bizim pervanemiz.
Şevkimiz artar bela-yı gamdan ey zahid bizim,
Derd u aşk-ı gamı çekmek için doğurmuş anemiz.
Zevk-i vaslından dakik olmak bize bir lütufdur,
Asyab-ı cevrine düşdükce yarın danemiz.
Leyle-i hicrin sabah-ı vuslata tebdil olur,
Akd-i zülf-i yari keşfedince Hilmi şanemiz.

Pakdır jenk-i hasedden daima ayinemiz,
Yumuşamaz ab-ı hakiketle gönülden kinemiz.
Çün melamet-keşleriz biz halk içinde bi-fütur,
Atlasından yeg bu halkın hırka-ı peşminemiz.
Can uyumaz hali olmaz bir nefes ahbabdan,
Tir-i ta'n-ı zahide olmuş nişangah sinemiz.
Gerçi bir virane şekil isende lakin ey fakih,
Gevher-i aşk-ı ilahi ile dolu gencinemiz.
Hamdülillah abd u memlukuz cenab-ı Haydara,
Ol saadet için ey Hilmi doğurmuş ninemiz.

118 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Artar eksilmez cemalullahâ zahid aşkımız,
Neşe-i cam-ı Alidendir müdam şevkimiz.
Ayrılık olmaz tarik-i evliyada zerrece,
Kırkımız birdir bizim hem birimizdir kırkımız.
Bakımız yokdur hücum-ı ta'ne-i agyarden,
Gerdan-ı a'daya besdir zülfikar nutkumuz.
Merd-i tecridiz yuduk el nefsimiz çirkabından,
Ehl-i aşkız yokdurur zahid misali fışkımız.
Giymeyiz vaiz gibi biz zerk-i zer-baf kaba,
Atlasından yegdurur bu pare pare delakımız.
Baş açık koymaz bizi mahşerde pirin sayesi,
Naleyn-i cananımızdır tac-ı fahr-i farkımız.
Şakiriz Hilmi heman nahnu kasemnadan beri,
Dergah-ı bab-ı gazanferden verilmiş rızkımız.

Biz gulam-ı haydarız bab-ı saadet bekleriz,
Hanigah-ı pirde genc-i velayet bekleriz.
Bir bölük derviş-i derdmendiz Allah aşkına,
Salikan-ı rah-ı aşkız pire hizmet bekleriz.
İçmişiz cam-ı muhabbetden şarab-ı aşkı biz,
Laubali meşrebiz rindane ülfet bekleriz.
Aşına-yı sırr-ı esmayız müsemmamız budur,
Bende-i al-i abayız nur-ı rahmet bekleriz.
Zahir ve batında zat u sureti bir görmüşüz,
Ehl-i tevhidiz ezelden bezm-i vahdet bekleriz.
Hamse-i al-i abadır kible-i maksudumuz,
Salikan-ı beyt-i mamuruz hakikat bekleriz.
Seyr-i hüsn-i yar edip uşşak beraber gittiler,
Biz de Hilmi devrimizde vakt u saat bekleriz.

120 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Bahr u bedre verdi islimi vapura ahımız,
Şükrün lillah guy-ı dildara açıldı rahımız.
Mülket-i gamdan çıkıp yetdik diyar-ı hüsnüne,
Vuslatıyla bendesin elbet kayırır Şahımız.
Zahir u batında besdir dilberin viridi bize,
Yokdur canandan özge çün bizim dil-hahımız.
Haccu'l-ekberdir cemali kabesi aşıklara,
Öz zenahdanı olubdur ab-ı zemzem cahımız.
Canımı şükranı verdim ben hilal ebrusuna,
Hilmiya burc-ı esedden doğduğu dem mahımız.

Şu'le-i şem'-i cemalinle münevver çeşmimiz,
Allah Allah bak ne nura düşdü mahzar-ı çeşmimiz.
Şah-levendim şahid-i maksudsun sen bendene,
Şevk-i ruyunla olub cana mübeşşir çeşmimiz.
Görmemiş dersem yeridir bağ-ı dehri seyredip,
Renk-i ruhsarın gibi bir gonca-ı ter çeşmimiz.
Sahir çeşmin çekip dil levhine bir daire,
Çin-i zülf-i anberin kılmış musahhar çeşmimiz.
Hancer ebruların bağrım deler kanım döker,
Görmemiş hunrizlikde böyle hançer çeşmimiz.
Kalb-i uşşakın ele almaklığa azm et şeha,
Eşk riz olsun yolunda kıl mübeşşir çeşmimiz.
Hayli demdir görmedim şem'-i cemal-i yari ben,
Ol sebebden Hilmiya şimdi mükedder çeşmimiz.

122 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Rind olur sahba-yı aşkı nuş eden mestanemiz,
Mest olur kudret kelamın guş eden rindanemiz.
Mübtela-yı müskeratız sanma ey vaiz bizi,
Bade-i aşk-ı ilahiyle dolu peymanemiz.
Saki-i bezm-i ezeldir pirimiz hünkar-ı aşk,
Yek vücuduz alem-i vahdetde yok biganemiz.
Hoca-ı ilm-i ledunden ders-i hikmet ahzine,
Bir debistan-ı ma'arifdir bizim demhanemiz.
Can uyumaz zulmet-i işrakdan varestedir,
Nur-ı tevhid ile ruşendir ebed kaşanemiz.
Biz kanaat ehliyiz hırs ve tamahdab haliyiz,
Kenzü la yenfaya malikdir dil-i viranemiz.
Bende-i al-i abayız sıdkile Hilmi Dede,
Ehl-i beyte çaker olmakçün doğurmuş anemiz.

Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede 123

Erenler meydanında sıdk ile,
Allah Allah illalahdır zikrimiz.
Evradımız budur daim aşk ile,
Zat-ı ilahidir bizim fikrimiz.
Cemi' kainat nur-ı vahdetdir,
Mürşide erişmek hakka vuslatdır,
Mümin olanlara bu bir devletdir,
Hamdolsun hüdaya vardır şükrümüz.
Al-i Muhammeddir cismimizde can,
Oniki imamla ondört masuman,
Ezelde etmişiz onlara iman,
Günden güne artar bizim mihrimiz.
Şems Muhammedin mahı Alidir,
Cümle velilerin şahı Alidir,
Hakka gider Hilmi rahı Alidir,
Burc-ı hakdan doğdu mah u bedrimiz.

124 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Rah-ı cananda kim aşık değildir candan geçmez,
Ol aşıkdır ki canından geçer canandan geçmez.
Feda-yı derd-i aşk olmak değildir müşkül uşşaka,
Veli bi-derd olan semt-i yem-i dermandan geçmez.
Ümid-i va'de-i lutf-ı şah-huban olan kimse,
Der u babından ayrılmaz hemin ihsandan geçmez.
Erenler bezm-i dildara şeb-i kadrinde cananın,
Ya nar-ı pervane tek şem'-i leb-i suzaneden geçmez.
Güzeller ka'be-i dildar vuslat-ı ıyd-gahında,
Bi-hamdülillah ki bu Hilmi gibi kurbandan geçmez.

Habibim gönlümün aşkıyla yanık olduğun bilmez,
Aceb pervane-veş şem'ine layık olduğun bilmez.
Sunardı o leb-i la'lin dil-i biçareye ama,
Deva-yı derd-i aşka böyle hazık olduğun bilmez.
Vücut iklimini teshir edip devletlü sulatanım,
Sera-yı dilde taht-ı ruha layık olduğun bilmez.
Olubsun şükr-i canan ile sen de zü'l-cenah ey dil,
Velakin ol sana sen ona aşık olduğun bilmez.
Ne hikmetdir ki ma'şuk ola aşık aşık u ma'şuk,
Özünden bir hayal etmezse vamık olduğun bilmez.
Demişler yare Hilmi canfeda-yı aşkın olmuşdur,
Ne sanmışlar ki güya kulu sadık olduğun bilmez.

126 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Bir kişi hilkatde kem maye olsa,
Bin nasihat etsen söz kabul etmez.
Aşk-ı hakikiden bi-vaye olsa,
Gönül haz eylemez öz kabul etmez.
İtimad olunmaz nadan sözüne,
Mutabık değildir sözü özüne,
Hiçbir an münkir münafık yüzüne,
Bakmağa hasılı göz kabul etmez.
Zahidler zühd ile misal-i hardır,
Aşıklar taleb-i vech-i dildardır,
Gülzar-ı muhabbet herdem bahardır,
Ona hazan ermez göz kabul etmez.
Müminin kalbinde olmaz kinesi,
Çirk-i enfüsiden ari sinesi,
Öyle bir safdır ki dil ayinesi,
Hilmiya zerrece toz kabul etmez.

Suretde gedayız siyretde şahız,
Kanaat mülkünün sultanıyız biz.
Hakikat burcunda bedr ile mahız,
Leyle-i mira'acın tabanıyız biz.
İlm-i ledun okudur bize velimiz,
Hak deyip hak söyler bizim dilimiz,
İçerdi bade-i hakkı Alimiz,
Saki-i kevserin mestaneyiz biz.
Zahid dese bize ne gam Kızılbaş,
Nakşını almakda olmuşuz nakkaş,
Pirimiz hünkardır hem Hacı Bektaş,
Erenler babının kurbanıyız biz.
Tevella kılmışız al-i abaya,
Razıyız mihnet u derd u belaya,
Hilmiya yüz sürüp Mansur Babaya,
Bende-i Şahkulu sultanıyız biz.

128 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Hemişe sözümüz derde şafidir,
Çün Hazret-i Hızırın kardaşıyız biz,
Esrar-ı hakikat bizde muhfidir,
Ehl-i muhabbetin sırdaşıyız biz.
Aşk-ı mecaziden geçmiştiz bizler,
Cam-ı hakikati içmiştiz bizler,
Hak ile batılı seçmiştiz bizler,
Güruh-ı naciyiz bektaşıyız biz.
Hilmiya derviş derdmend olub,
Terk u tecrid içre dilpesend olub,
Urvetu'l-vuskaya meyan bend olub,
Dergah-ı a'linin ferraşıyız biz.

Müminiz iman-ı yakınımız var,
Biz Muhammed u Ali bendeleriyiz.
Gönülde Kur'an-ı mübinimiz var,
Biz Muhammed u Ali bendeleriyiz.
Al-i Muhammedle Kur'an-ı azim,
İnd-i ilahidir tüveemdir amim,
İkrar-ı ahdimiz böyledir kadim,
Biz Muhammed u Ali bendeleriyiz.
Kur'anla ehl-i beyt nur-ı vahidir,
İbadullaha bunlar mürşiddir,
İman ile mümin hem muvahhiddir,
Biz Muhammed u Ali bendeleriyiz.
Hünkar Hacı Bektaş Veli pirimiz,
Balım Sultan olup destgirimiz,
Hazineye malik en fakirimiz,
Biz Muhammed u Ali bendeleriyiz.
Hilmiye envar-ı aşk ile dolduk,
Anladık nefsimiz Mevlayı bulduk,
Cümle mezahirle yek vücud olduk,
Biz Muhammed u Ali bendeleriyiz.

130 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Burc-ı hakikatden doğdu mahımız,
Şem'-i muhabbetin yanıklarımız,
Hünkar Hacı Bektaş Veli şahımız,
Biz Rum abdalların natıklarımız.
Ehl-i aşkın daim yanar çerağı,
Yakın olur aşk ehlinin ırağı,
Oniki imamdır aşkın durağı,
Oniki imamın aşıklarımız.
Muhammed Mustafa cananımızdır,
Aliye'l-murtaza öz canımızdır,
İmam Hasan Hüseyin imanımızdır,
Ezelden onların vamıklarımız.
Ali Zeynel-aba Bakır ve Ca'fer,
Kazım Rıza Taki Naki ve Asker,
Muhammed Mehdidir aleme rehber,
Hilmiya onların sadıklarımız.

Dilbera biz ki senin hüsnüne hayran oluruz,
Sen de incitme bizi zar ile giryan oluruz.
Böyle ma'mur kalır sanma hüsnü vanı,
Yıkılıp kasr-ı beden ahiri viran oluruz.
Bu cihan içre sakın çahına magrur olma,
Soyunup hil'at-ı ariyeti uryan oluruz.
Sen ve benlik aradan kalkar ucb-ı halet olur,
Bir gün ey mehlika hak ile yeksan oluruz.
Cismimiz vuslat eder hak ile can-ı canana,
Bir zaman kabr u guristanda mihman oluruz.
Dağılıp unsur-ı ten her biri bir kane gider,
Yetmeğe menzil-i maksuda perişan oluruz.
Şu'le-i şem'-i ilahiyle münevver bu vücud,
Şem'e sır olduğu dem biz dahi pünhan oluruz.
A benim kara gözüm perdeyi kaldır aradan,
Perde ref' olduğu dem cümle nümayan oluruz.
Hilmiya her kişi efali ile zahir olur,
Bi'sete her ne zaman mahzar-ı ferman oluruz.

132 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Bi-hamdülillah yine oldu zemin u asuman nevrüz,
Haml burcuna nakl etdi güneş oldu cihan nevrüz.
Şereflendi bugün alem ferah-yab oldu hep adem,
Cihanı eyledi hürrem bu dem oldu ayan nevrüz.
Gece gündüz müsavidir menazil onu havidir,
Bu ahkam-ı semavidir verir her yıl nişan nevrüz.
Getirir halkı handana verir hem neşe-i rindane,
İçirir tövbekeşine şarab-ı erguvan nevrüz.
Bezendi cümle-i eşya nebatatı kılıp ihya,
Giyindi hil'at-ı hurda bütün bu hakdan nevrüz.
Bugün ol bahr oldu gülistan sebzevar oldu,
Gönüller neşe-dar oldu olup feyz-resan nevrüz.
Döner devrinde aşkile felekler içre zevk ile,
Olubdur şevk ile muhibb-i hanedan nevrüz.
Bugün mevlüd-i Haydardır dem-i saki-i kevserdir,
Cülus-ı şah-ı ekberdir olubdur şaduman nevrüz.
İmam Hasan u Hüseyin için hem ol reyhaneteyn için,
Kuh-ı sahrayı zeyn için açıldı gülistan-ı nevrüz.
Ali Zeynü'l-aba el-hak veli-i halık- mutlak,
Onunçün açılıp zanbak donatdı hep çemen-i nevrüz.
Muhammed Bakır ol natık imam Ca'ferü's-sadık,
Bular çün açdı şakayık dehan nükte-dan nevrüz.
İmam Musa-yı Kazım Ali Rıza durur hazım,
Olup makrun-ı hak daim açıp gonca dehan nevrüz.
Taki nur-ı münevverdir Naki hem hüsn-i enverdir,
Bular bir verd-i athardır açıp berk-i hisan nevrüz.
Hasane'l-askeri gül-fem-i kelam-ı alem u ekrem,

Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede 133

Muhammed Mehdi-i efham olub sahib-i zaman-ı
nevrüz.

Çeharde hazret-i ma'sum muhabbet bunlara melzum,
Bulardır gonca-ı mazlum nihal-i nev cevan-ı nevrüz.

Haci Bektaş Veli pirim Balım Sultan destgirim,
Bulardır şahım emirim dile hüküm-i revan nevrüz.

Ezel ebed olup Hilmi Dede ol şahlara bende,
Bu abd-i aciz-i efkende olubdur kamran-ı nevrüz.

BABU'L-SİN

Ruz u şeb çeşmimde ol zülf-i siyah ez-zir-i fes,
Eksik olmaz hal-i ruhsarın hayali bie nefes.
Terk u tecrid olmuşam aşkın yolunda şükür kim,
Nur-ı vechindir ancak bana du alemde heves.
Muhammel aşkı bu sevda melek hüsnünden bana,
Sarban-ı akl u fikrim rahına çekmiş ceres.
Cennet içre girmeyi ey yar sensiz istemem,
Huri u tuba değil sensin bana feryad-res.
Rişte-i zülfünle bend etdin bu Hilmi bendeni,
Ya müdava kıl bu derdine ya peyvendi kes.

Şarab-ı nabı sun saki bulsun safa meclis,
İçip ol cam-i aşkı yare olsun aşına meclis.
Elinde devr ederken bade-i gülgun ol şuhun,
Leb-i sahba-yı sagardan olubdur pür cila meclis.
Cihan uşşakını cem' eylemek istersen ey saki,
Açıp hüsnün kitabın şerh kıl eyle a'la meclis.
Mey u mahbub arzu kıldığım ayb etme ey vaiz,
Mey u mahbub olan yerde olur her şeb saba meclis.
Zülal-i şevki gördüm besteler zevkin füzun eyler,
Ki mehrular ne mihr ile olur hep dil-küşa meclis.
Kadumi hakına nakd-i dil u canım nisar olsun,
Ölürsem yar ile halvetde hali Hilmiya meclis.

136 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Bir gönül olmaz ise hubb-ı Aliye me'nus,
Çalınır deyr-i nasara gibi onda nakus.
Saki-i kevseri sev eğer mümin isen ey merdüm,
Hulle-i cennet olur sana palas melbus.
Kimki sevmez ise evlad-ı resulullahı,
Ola mahşerde şefaattan o adem me'yus.
Her kim ihlas ile sevse Hasaneyni candan,
Kalbi ruşendir onun nur-ı Aliyle fanus.
Tab'-i vesvasdan ari urefa menzilidir,
Giremez halka-ı rindaneye sufi-i salus.
Giydiğin atlas zertarı soyarlar bir gün,
Gezme sahra-yı gurur içre misal-i tavus.
Damenin pür edegör devşirerek Hilmi Dede,
Dürr-i nazmı çıkarıp sahile atma kamus.
Sahib-i divan merhum el-hac Hilmi Dede Baba
hazretlerinin yirmi sekiz yaşlarındaki tasvirleridir.

BABU'L-ŞİN

Ledun ilmine erip tiz-ru ol olma yavaş,
Onu idrak edemez gerçi ki her akl-ı ma'aş.
İki rebk üzre veli penbe-i asl-ı kumaş,
Ne güzeldir iki gömlek ki sırrı olmaya faş,
Budur erlik çıka ama birisinden iki baş.
Bu rumuzatı bilen bildi heman hali değil,
Nitekim hakk evi onda beden hali değil,
Cem-i kalu belaya eren çünkü hali değil,
Ki gelenler bu cihana ikiden hali değil,
Biri la hune düşüpdür birisinin gözü yaş.
Kimi dünya kimi ukbaya olur azm-i süvar,
Kimisi alim u edna kimisi cahil u zar,
Kimi de halka verir hak duruyorken ikrar,
Yürü var eyle tefekkür bu rumuzu ne ki var,
Haberı al yürü ondan vata-ı asıla ulaş.
Okuyup mekteb-i aşk içre ağı seç karadan,
Dem-i vahdetde sakın çıkmayasın sen sıradan,
Arefe esrarına er kim ere sana yaradan,
Ki ola bir iki derya gide benlik aradan,
Tuta sırrın du cihanı kala bu cenk u savaş.
Şeref-i aşka erip terk et o şöhreti şanı,
Bu beka içre fenaya erüben hakkı tanı.
Rah-ı cananda bu Hilmi gibi ver cism u canı,
Budur sana ahir pendim diler isan anı,
Ser kuyunda bu nakşın yürü var durma dolaş.

138 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Hacı Bektaş Velinin bendesine atma taş,
Taş eder Allah seni kılma velilere savaş.
Hemdem olma hakkı bilmezlerle ey ahi,
Bu meseldir kim yanır daim kuru yanında yaş.
Kelimu'n-nas üzre lazımdır tekellüm halk ile,
Kıl hazer na-mahreme sırr-ı tariki etme faş.
Hüsn-i suretle mümaşat et cemi' nas ile,
Mu-yı kibri serden et tığ-ı tevazuyla traş.
Zahid-i zerrakı gör magruru-ı zühd olmuş yatar,
Hane-i ucba girib salmış tekebbürle feraş.
Hakk nazar kıl cümle mevcudata gel derviş olup,
Menzil-i irfan içinden paye-i arşa ulaş.
Allah Allah diyerek Hilmi Dede ihlas ile,
Hamse-i al-i abaya kıl feda can ile baş.

Bilmez idim ey dilber gönlüm sana müştak imiş,
Ta ser a pa nar-ıaşkınla tenim ihrak imiş.
Başım üzre pa-yı nazınla revan olsan nola,
Rehgüzarında bu cismim bir kara toprak imiş.
Dide-i bahtım kudumunla şeha ısrak imiş.
Hakpayı kuhl-veş can gözlerim pür nur eder,
Aşık-ı dil hastayı bir anda şirin kam eder,
Leblerin ab-ı hayatı badedden ezvak etmiş.
Çeşm-i uşşaka hemişe hüsn-i vanın gösterir,
Ruhları ayine-i billurdan berrak imiş.
Mihnet u enduh ile bu hakdan dehre,
Derd-i aşkı kendine zevk eyleyen uşşak imiş.
Hüsn-i hale say'et ey Hilmi Dede leyl u nehar,
Sevdiren kendini yare ahsen-i ahlak imiş.

140 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Hamdülillah ben de bildim bende yarım var imiş,
Tendeki ruh-ı revanım cümle emr-i yar imiş.
Rü'yet-i hakkı diler cennetde zahid halbuki,
Zir u bala her taraftan görünen didar imiş.
Gaflet ehli ahseni takvimi idrak eylemez,
Bi-basardır vech-i yari görmesi düşvar imiş.
Kendi nurin kendi vech-i pakına kılmış nikab,
Hüsn-i vanın gizlemiş na-ehilden settar imiş.
Gah hadi gah mudill esmasın izhar eyleyip,
Vaizi salmış gümana bir aceb cebbar imiş.
Alem-i hestiyi kılmış kendi kendinden bina,
Hak ile günde bin şan eyleyen mimar imiş.
Zat-ı barisine cümle kainat olmuş sıfat,
Her sıfat ol zat ile daim tecellidar imiş.
Kahr u lutfun bir bilen yarin kemal-i aşk ile,
Narını nur eyleyen aşk-ı Halil etvar imiş.
Akil ol vahdet meyinden nuş edip Hilmi Dede,
Cam-ı aşk-ı şevk ile sermest olan huşyar imiş.

BABU'L-DZAD

Olma magmum ey gönül kıl halini canana arz,
Abd olan kılmak gerek ahvalini sultana arz.
Ehl-i derd için olur bu dehrde her bir deva,
Var ise derdin eğer eyle heman dermana arz.
Can onda yar eğer mihman ise ver canını,
Mizban lazımdır etmek varını mihmana arz.
El-atş guyana la'l-ı nabın ihsan et şeha,
Neşe-i aşka eder saki olan peyman arz.
Nale-zen ol Hilmiya yar eşiğinde nitekim,
Andelib efganın eyler gonca-ı handana arz.

142 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Eyleme gönüldeki zarı sakın bir cana arz,
Faş olur sırrın o dem zir-i ebkem her yana arz.
Tiz olma cihanda akibet bin ol gönül,
Bir işi yapmazdan önce eyle gel vicdana arz.
Ateş-i aşk içre yanmak isteyen pervane-veş,
Bal ve per eyler hemişe şu'le-i suzana arz.
Zahida gezme beyaban-ı taassubda müdam,
Müşkülün hal eyle kıl bir mürşid-i irfana arz.
Kadiye'l-hacata sıdk ile Hilmiya kıl iltica,
Aşıka lazımdır etmek halini canana arz.

BABU'L-TA

Müncelidir mushaf ruyunda cana hüsn-i hat,
Hatt-ı hüsnün üzre konmuş dest-i kudretle nokat.
Kaşlarında kab-ı kavseynin rûmuza münderic,
Şab-ı emredir cemalin tar-ı zülfündür katat.
Mülk-i a'zamdır vücudun kenzi Mevla ondadır,
Muhkemat ve beyyinatın cevheridir onda basat.
Cümle asar tekevvünden mü'essir görünür,
Lik lazımdır basiret ref' olundukda nuhat.
Kimse idrak edebilmez vahdetin deryasını,
Bende-i al-i abaya keşf olunmuşdur fakat.
İn ve andan geç sücud eyle cemal-i ademe,
Aşk-ı hak ile zahida tevhide gir kılma galat.
Vasl-ı didar-ı yar olmak dilerse Hilmiya,
Hubb-ı ehl-i beyte sıdkile kalbini eyle rabat.

BABU'L-AYN

Ey tamahkar kimse terk et rah-ı nirandır tamah,
Od olur cem' etdiğin şey ateş-i candır tamah.
Aç gözün gaflet yuhusundan özün bidar kıl,
Arif isen bil onu kim cehl-i nadandır tamah.
Az tamahdan çok ziyan hasıl olur darb-ı mesel,
Dane-i dam-ı bela sayyad-ı hıramandır tamah.
Nar-ı duzahdır hased ehlin yakar olma hased,
Çek elin ol fiilden kim fiil-i şeytandır tamah.
Hor olur mahşerde cem'-i mal ile meşgul olan,
Sahibin pamal eder hüsrân u hezlandır tamah.
Kibr u kin ehli kemal-i feyzden mahrum olur,
Hırs ile me'luf olan nadana cevlandır tamah.
Al-i süfyan mesnedinden ba'z imiş ali rüteb,
Meslek-i mervaniyanda mir-i mirandır tamah.
Her ne denli zahid olsa cennete girmez bahil,
Bahl ile teveüm hemişe zehr-i su'bandır tamah.
Cennet-i a'la sehavet ehline layık durur,
Geç tamahdan gir behişte nar-ı suzandır tamah.
Girmek istersen erenler bezmine derviş olup,
Nefsini kıl tezkiye imana düşmandır tamah.
Ey tamahkar kimse sana nush eder Hilmi Dede,
Terk et ol fi'il-i kabihi fi'il-i mervandır tamah.

BABU'L-GAYN

Yandı dil ateş-i aşkın ile manend-i çerağ,
Eridi kalmadı cismimde benim zerrece yağ,
Nar-ı aşkın şereri sancılarak bu tenime,
Suz-ı hicranın açıp sine-i bi-tabıma dağ.
Nice gün görmeyeli Yusuf hüsnün yüzünü,
Kalb-i yakub-ı hüzüngirime cay oldu bu dağ.
Seyl-i eşkim rah-ı hakına revan oldu kamu,
Kaplayıp mevc-i sirişkimle kara çeşmimi ağ.
Ruz u şeb Hilmi Dede sana dualar eyler,
İki alemde beğim sağ olasın sen heme sağ.

146 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Suz-ı aşkın sineme ey yar açdı taze dağ,
Ruşen etdi can evin sankim donanmış şeb-i çerağ,
Pertev u hüsnü cemalindir senin ey nur-ı basar,
Dideden dur etme kim lutf edecek canlar bu dağ.
Tende canım mihr-i aşkındır senin ey mahru,
Aşkın ihya kerdesidir kase-i serde dimağ.
Bende benlik kalmadı ey dost sensin varlığım,
Fariğim cümle enaniyetden etdim ben ferağ.
Rindler bezminde sermest olmuşum ayılmazım,
Sanma sufi mey-keşem meyhaneden çekmişim ayağ.
Eyledim tahkik la'l-ı yar imiş ab-ı hayat,
Yoksa kuh-ı kaf-ı zulmetde tehi bir kuru dağ.
Gezmezem mecnun gibi sahraları Hilmi Dede,
Yar eşiğin beklerim her bir yanı bostan u bağ.

BABU'L-FA

Kametin aynıyla cana lafzatullah elif,
Pertev-i hüsnünde envar-ı ilahi münkeşif.
Kab-ı kavseyn iki kaşın sümme vechullah yüzün,
Görse vahdet nurunu zahid olurdu mu'terif.
Ka'be-i maksud didarın imiş ariflere,
Zülfün puşidesinde nice aşık mu'tekif.
Kible-i hacat sensin kudret-i Mevla ile,
Kaşlarına mihrabına saf-beste uşşak mun'atîf.
Hamse-i al-i abaya aşık-ı sadık olup,
Hubb-ı fillah ile Hilmi kalbin ile muttasîf.

148 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Kılma ibra zülfün ile mahruyun münhesif,
Başın için nur-ı vechin ile cana münkeşif.
Kaşların payına karşı sinetin kılmış hedef,
Rahim kıl uşşaka tir-i gamzen munharif.
Harf-i ebcede elif kadın ahad remzin eder,
Sen o bi-hemta güzelsin halk-ı alem mu'terif.
Hakşinas ol ey güzel fehm eyle kendi nefsin,
Kıl u kal-i vaize uyma kelamı muhtelif.
Sümme vechullahı tizkar eyleyip eyler sücud,
Ka'be-i aşk-ı ilahi içre Hilmi mu'tekif.

Menşe'-i icad ve cem'-i mebde'-i alemdir aşk,
Mahzar-ı ta'yin-i sun' masdar-ı ademdir aşk.
Gevher-i esrar-ı ilm maye-i feyz-i vücud,
Kaf u nun içre mutalsım kenz-i mustahkemdir aşk.
Cümle eşya gah bir yüzden nümayan oldu lik,
Saykal-ı envar-ı mir'at-ı dil-i muhkemdir aşk.
Tak u mina nuh eflak ve süreya-yı seher,
Mah u hurşidi be-raks aver huda a'lemdir aşk.
Nil olur gah katreler gah nil iken bir katre olur,
Seyrden maksud vuslatdır hakiki yemdir aşk.
Aşkdır sırr-ı menzil-i maksuda vasıl eyleyen,
Aşık u maşuk olanla Hilmiya hemdemdir aşk.

150 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

İltifat et lutf edip cana men mecnuna bak,
Zülf-i zencirin girih-gir eyleyip gerdana tak.
Zülfikari kaşlarındır kotaran gamdan beni,
Seyf-i Haydarla kaçankim feth olundu beyt-i hak.
Can evinden girmeğe mihr-i ruhun seyyalesi,
Ruzun açdı sinem üzre tığ-ı gamzen kıldı şak.
Hüsnünün müştakıyım Allah için pervane-veş,
Şu'le-i şem'-i ruhunda cism-i varım külli yak.
Tar-ı zülfün gibi ahımla şeb-i yeldadayım,
Doğmadı bilmem ne hikmet subh-ı vaslından şafak.
Olma magmum-ı firak ey dil bu işrethanede,
Pir-i aşkın şişesinden cam-ı şevki durma çak.
Ders-i aşk-ı yari ezberse muradın Hilmiya,
Mushaf-ı hüsnünden al hıfz eyle hergün bir varak.

Bağ'a çıkmış seyr için zannım o gül endama bak,
Nergisi mestane kılmış dide-i badama bak.
Sünbül u müşk-buyu hayran eylemiş kiskusuna,
Şanelenmiş itr ile ol zülf-i zerrin fama bak.
Yek nazar kıl lütf edip bu sine-i pür dağıma,
Ateş-i aşk-ı muhabbetle yanan ecsama bak.
Gördü halim haline şükreyledi mecnunlar,
Sevdiğim hemm u gamınla çekdiğim alama bak.
Aşık-ı dilhastayı üzme güzel başın için,
İltifat et derd-i hicranın çeken na-kama bak.
Hüsne magrur olma ruyun seyredip ayinede,
Sanma bakidir o hüsnü vanı sen encama bak.
El erişmez valsına ol mehveşin gayrı zaman,
Payını bus etmek için Hilmiya bayrama bak.

152 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Bir yerde ki bu derd-i dilin aşinası yok,
Hazık tabib olsa da derdin devası yok.
Lokman olup da bin kez ilac etse aşık,
Yar olmadıkca derde ilacın şifası yok.
Aşık visal-i yare erse bulur necat,
Zira bu renc u derd-i dilin intihası yok.
Bir yer ki zib u ziynet ile olsa gülizar,
Yar olmayınca ol yerin asla safası yok.
Cennetde olsa da uşşaka bin elem erer,
Mademki yanında sevgilisi dilrûbası yok.
Ma'suk ederse aşıkına tevfikini refik,
Her kande olsa gayra onun iltiması yok.
Na-puhtelere Hilmi Dede verme gönlünü,
Her veche gülen vech-i perinin vefası yok.

Ebdan-ı yar ma'mur halk etmiş onu Hallak,
Levh-i ruhunda mestur kitab-ı hüsn-i ahlak.
Hak dest-i kudretiyle yazmış yedi hat üzre,
Vechinde ayet-i nur eyler kıraat uşşak.
Hüsnün bugün görmeyen ferda da dahi görmez,
Kılmış cihanı ey hur envar-ı vechin işrak.
Can vermeğe yolunda ahd eylemiş ezelden,
Uşşakı kılma mehur zülfünden etme itlak.
Mahşer günü bu demdir ba's oldu halk-ı alem,
Üflendi ta dem sur çalındı zıll-ı işfak.
Ey dilber-i yegane sensin habib-i kiti,
Her aşkın bir mansur aşkınla doldu afak.
Bize ezel deminden izhar-ı aşk eder bedr,
Hilmi cihanda meşhur al-i abaya müştak.

154 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Veli-i hazret-i Halik, İmam Ca'fer-i sadık.
Ulum-ı a'liye natık, İmam Ca'fer-i sadık.
Hakikat rahına rehber, nakib-i al-i peygamber,
Hafid-i saki-i Kevser, İmam Ca'fer-i sadık.
Ledun esrarına arif, rûmuz-ı manaya vakıf,
Cem'-i müşkil kaşif, İmam Ca'fer-i sadık.
Velayet mülkünün şahı, saadet burcunun mahı,
Muhibbanın penahgahı, İmam Ca'fer-i sadık.
Tecelli nahlının turu, kelam-ı hikmetin nuru,
Ulumun kenz-i ma'muru İmam Ca'fer-i sadık.
Erenler cem'ine misbah, maarif babına miftah,
Usulu eyleyen islah, İmam Ca'fer-i sadık.
Şeri'at hükmüne hadi, tarikat cem'ine badi,
Hidayetle veren şadı, İmam Ca'fer-i sadık.
Ezel kavlinden sadık, beyanatı vesaikdir,
Kelamullah-ı natıkdır, İmam Ca'fer-i sadık.
Ali Hilmi Dede hergah, bana ancak budur şehrah,
İmamımdır benim billah, İmam Ca'fer-i sadık.

Nice gün görmeyeli kaşların ey mah senin,
Şeb-i hicrinde kalıbdır bu gönül ah senin.
Ruz u şeb beyt-i hüzn içre yumulmaz du gözüm,
Kıla teşrif kudumun gözetip rah senin.
Dökme mahrûyuna zülfün tarayıp kılma nikab,
Görmek ister ruyunu can gözü her gah senin.
Pertev-i nur salıp bezme gel ey ruh-ı revan,
Teşne-i mihr-i leb-la'lınım ey şah senin.
Derd-i aşkın ile Hilmi nice zar eylemesin,
Kamyab olmadı vaslın ile eyvah senin.

156 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Ah eyleme beyhude sakın canı üzersin,
Can içre olan sevgili cananı üzersin.
Cana cem-i irfanda aşuftelik etme,
Maşuk-ı dil-i aşık cananı üzersin.
Vaiz fikr et halet-i merdane-i aşkı,
Bir mur-ı dile değme Süleymanı üzersin.
Saki leb-i la'lin sakın agyarına sunma,
Bezm içre ki yüz aşık-ı mestanı üzersin.
Aşık tel mızrab-ı dil-i saza vururken,
Tel kırma ki o zülf-i perişanı üzersin.
Bin nazla her demde bu layık mı efendim,
Hilmi gibi bir kemter-i yeksanı üzersin.

Şebistan-ı hakikatdır hilal-i mah-ı enversin,
Gülistan-ı letafetde açılmış bir gül-i tersin.
Ne layıkdır sana hurşid u mah teşbih etmeklik,
Nazirin yok iki alemde sen böyle bir dilbersin.
Hayat-ı can bulur cam-ı ceminden nuş eden aşık,
Leb-i la'lin zülali can fezadır ab-ı Kevsersin.
Hıtay u Hindu halin müşk-i çine şah-buy olmuş,
Şükufistana hükm eyler şemim-i zülf-i anbersin.
Cemal-i yar olubdur galiba manzurun ey Hilmi,
Aceb sevdaya düşmüşsün yine bilmem ne söylersin.

158 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Keşke yansa bu yedi cihan şem'-i suzane tek,
Yalnız bana kalırdı yanmağa pervane tek.
Akl u fikrim kakülünde dolaşıp kalmaz idi,
Pence-i destim tarar idi zülfünü ger şane tek.
Sen bağa girdikde gül ü bülbül aceb halet bulur,
Leblerin ab-ı hızırından kanan mestane tek.
Yare ve agyare nigah etmekden ise böylece,
Sinem üzre tığ-ı gamzen sancıldı cane tek.
Akl u fikrim can u cismim nezr kıldım vaslına,
Bab-ı lutfundan erem bir gün deyü ihsana tek.
Seyl-i ekşim mevcden başdan ayağımdan akar,
Sen huma-yı taze çeşmim nola olsa nale tek.
Masiva-yı dehrden ari olup Hilmi kulun,
Layık oldur kim vere dil sen tek canana tek.

Çekilin bir yana ey kamet ziba bir yana,
Geliyor naz ile ol şahid bala çekilin.
Gelicek bak ne letafet gelir ol gülzare,
Bahs-i hüsn etmeyiniz ey gül hamra çekilin.
Dili mest etmek için kakül-i müşkin yeter,
Hele ey sünbül-i hoş anber sara çekilin.
Gör terennümle figan etmeği benden nice olur,
Bir yana siz dahi ey bülbül-i şeyda çekilin.
Eremez damen-i zibasına bir şuh-ı cihan,
O kadar kadı ki var yarda zira çekilin.
Leb-i şirini gelir Hilmiye candan da leziz,
Vaızan siz içiniz şehd-i Mustafa çekilin.

160 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Açdı güller sinetin sen nev-cevan açmaz mısın,
Vaktidir lütf ile kalb-i aşıkân açmaz mısın.
Bab-ı eltafın gerek agyara mesdud ile sen,
Gelmişiz çün kapına biz bendegan açmaz mısın.
Aşinalıklar diler senden bu gönlüm ey sanem,
Gonca-veş ben bülbül-i zare dehan açmaz mısın.
Ben sana kulken layık mı beni agyar incide,
Sen liva-ı nusretin ey şah-ı cihan açmaz mısın.
Hep gezersin bahr-i istingada felek-i naz ile,
Sen liman-ı vuslata hiç badban açmaz mısın.
Ejdeha manendi zabt etmiş o nev şariblerin,
Tılsım-ı goftar ile genc-i nihan açmaz mısın.
Şane zen olsa nola Hilmi bu çin-i zülfünü,
Akd-ı zülfün ey dilistan bir zaman açmaz mısın.

Kaşların mihrab vechin beyt-i ulyadır senin,
Nur-ı hak hüsn-i cemalinde tecelladır senin.
Kible-i uşşaksın sen ey şeh-ı melek cemal,
Hilkatin her ayıbdan zaten müberradır senin.
Damen-i pakın münezehdir cemi'-i nehyden,
Hak demeklik hak zatında hüveydadır senin.
Sensin ey dilber beni mest-i cünun-ı aşk eden,
Leblerin iksir-i a'zamdan da a'ladır senin.
Gezdirir badem aynın şevk ile sahraları,
Gözlerin derdiyle ahular da şeydadır senin.
Derd-i ruhsarın temennasıyla ey şirin dehan,
Bülbül-i şeydalar virdinle guyadır senin.
Neşe-yab-ı cam-ı şevkindir bu Hilmi kıl kabul,
Ta sbah-ı haşre dek aşkınla rüsvadır senin.

162 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Ey kamer tal'atlı canan bedr çağındır senin,
Hüsnün etrafında encem-i şeb çerağındır senin.
Cennet-i andın nihâl kametin tubasıdır,
Ravzatu'l-uşşak ey dilber yanağındır senin.
Zevk-i baki kesb eder nuş eyleyen can la'lini,
Çeşme-i ab-ı Hızır cana dudağındır senin.
Vadi-i aşkındaki üftadeler bulmaz halas,
Sayd-ı mürğ-i ruha dam ol zülf bağındır senin.
Mushaf didarını hıfz eyledim kalbimdedir,
Ayet-i hüsnündeki benler durağındır senin.
Meş'al asa rehgüzar-ı kuyunu ruşan kılan,
Suz-ı aşkın sineme açdığı dağındır senin.
İktibas-ı feyz edip envar- ı hüsnünden hemin,
Bezm-i hasında yanar hilmiş çerağındır senin.

Münevver eyledik dil ka'besin cana safa geldin,
Getirdik gamze-i ömrün keremkara safa geldin.
Gözüm yollarda kalmışdı hele say' etdik aşk olsun,
Tarik-i mürüvveden ey kamet-i bala safa geldin.
Yanarken iftirakın ateşiyle cism-i bimarım,
Visalin zemzemiyle eyledik ihya safa geldin.
Taravet bahş kıldın lütf edip bu bezm-i uşşaka,
Kudumun yümnüyle ey ruh-ı ruh-efza safa geldin.
Yıkılmış can evim tamir için mimar-ı vaslınla,
Kadem rencide kıldın eyledin ihra safa geldin.
Gönül bağın muattar eyledi kisu-yı müşkinin,
Muanber buyun ile ey gül-i ra'na safa geldin.
Hilal ebruna dönmüşken bu Hilmi aşık-ı zarın,
Cemal-i bedr ile ey mah-ı bi-hemta safa geldin.

164 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Cihan bir cisimdir cana ona sen tac-ı ziversin,
Gönüldür pa-yı tahtın sen şehinşahan-ı dilbersin.
Getir zülfü sehabın günü tenvir eyle ey dilber,
Bu hüsn-i vanın ile sen mah-ı enverden münevversin.
Salın gülzara çık şimşada göster kad-ı mevzunun,
Bu endam-ı taravetle ki sen serv-i sanubersin.
Gel ey ruh- ı revanım teşnegana valsini kandır,
Sen ol serçeşme-i mau'l-hayat feyz-i perversin.
Ne denlü iftihar etsen sezadır sana ey Hilmi,
Bu gün meydan-ı aşk içre gulam-ı al-i Haydarsın.

Ey gül ne yaraşmış sana ol ruhları alın,
Gülzar-ı letafetde de yok hüsn-i misalin.
Ruhsarına yazmış nokta sure-i nundur,
Hattat-ı ezel kudret ile hatt-ı hayalin.
Yad eyleyecek la'lini leb-teşne-i aşka,
Tesiri olur mu acaba ab-ı zülalin.
Mehpareciğim eyledi vicdanımı tenvir,
Canım evine doğduğu dem kaş-ı hilalin.
Zülfün yayılıp ebr gibi ruyunu tutmuş,
Ref' eyle bira ta göreyim mah cemalin.
Ey dilber-i yekta beni تنها mı sanırsın,
Aşkınla enis oldu bana hüsn-i cemalin.
Hilmi gözümün yaşı eder gülşeni seyrab,
Yüz sürmek için payına sen serv-i nihalin.

166 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Dün gece yar ile rüyada mülakat eyledik,
Nuş edip vahdet şarabın bezm-i halvet eyledik.
Ref' olup kesret hicabı açılıp vahdet sözü,
Bir zaman yarin hayalatıyla sohbet eyledik.
Sureti seyretde gördük seyreti suretde biz,
Hüsn ü van-ı dilberi her yüzde rü'yet eyledik.
Yar ile yar oldu dil-i agyar arada kalmadı,
Ol sebebdan yar ile hüsn-i muhabbet eyledik.
Çak edip insaniyet lebsin yed-i vahdet ile,
Hemdem olduk yar ile manada vuslat eyledik.
Avn-ı hakla can gözü bidar olunca habdan,
Semt-i sub-ı yare aşk ile azimet eyledik.
Kande olsak gönlümüz canan ile birliktedir,
Gerçi Hilmi nice demdir seyr-i gurbet eyledik.

Alem-i imkana geldik cismimiz can eyledik,
Zahir oldu sırr-ı vahdet canı canan eyledik.
Mümine mir'at olup mümin tecelli eylemiş,
Sümme vechullahı biz her yüzde seyran eyledik.
Suret u manada bir gördük sıfatı zatı biz,
Hakkı bir bildik ezel hakkıyla iman eyledik.
Secdegah olmuş bize her yer biz ehli vahdetiz,
Kudret-i hakkı her eşyada ikan eyledik.
Kahr u lutfun bie bilip yarin safa-yab olmuşuz,
Kalbimiz her vechle mesrur ve handan eyledik.
Ahsen-i takvimdir insan-ı kamil şübhesiz,
İlmü'l-esma rûmuzun bildik iz'an eyledik.
Zakir ve mezkur cümle hakdır Hilmi Dede,
Men arfe sırrın görüp tahkik-i irfan eyledik.

168 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Naz edersin ey peri naz ile perversin,
Yaraşır naz sana dilber-i naziktersin.
Naznin tab'ına dildade olan aşıklar,
Nice sevmez seni hüsn ü peri peykersin.
Eyledin naz-ı nezaketle mu'attar bezmi,
Saçı sünbül yüzü gül bir bedeni anbersin.
Hüsnüne an verir şive-i nazendelik,
Alemlerine üftade eden ziversin.
Dehenin hokka-i daru-yı müdavat-ı cihan,
Lebin iksir-i safa-bahş-ı hayat aversin.
O kadar hüsn ü cemal nigaha maliksin,
Yek nazarda dilesen bin dili bend edersin.
Naz edersen de eğer Hilmi senin bendendir,
Nazlısın sen bilirim naz edici dilbersin.

Ey cemali pertevi şems u kamerden tabnak,
Kim eder bu hüsnü vana nas içinde iştirak.
Sünbül zülfün dimag-ı aşıkânı kıldı mest,
Meyperestan etdiler meyhanelerden infikak.
Can bağışlar sözlerin iksiri emvat-ı dile,
La'l-şirinin yanında ab-ı hayvan talhnak.
Rişte-i kisularında bend olup üftadegan,
Kıldılar ebruların sevdasına canlar fedak.
Nim nigahın alemleri teshir edip kılmış esir,
Sine-i uşşakı tir-i gamzen etmiş çak çak.
Ey habib-i pür himem vey şah-ı hüsn-i zül-kerem,
Daim olsun bendegana feyz-i ihsanın ma'ak.
Kıl teveccüh başım üzre bas ayağın lutf edip,
Mukaddem rahında bu Hilmi Dede bir kabza-ı hak.

170 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Neyleyim ben canı bana cananım gerek,
Terk etmişim cihanı bana cananım gerek.
Gönül dünyadan geçdi bağ-ı ukbadan geçdi,
Cümle sevdadan geçdi bana cananım gerek.
Bidar ile rüyada ve dünyada ve ukbada,
Olmuş gönül üftade bana cananım gerek.
Suretde ve siyretde cümle cihan hayretde,
Vuslat ile ülfetde bana cananım gerek.
Canan gerek can ile can gerek canan ile,
Suret-i rahman ile bana cananım gerek.
Gece gündüz gözümde Hilmi gizli özümde,
Zikir etdiğim sözümde bana cananım gerek.

BABU'L-LAM

Zahida dava-yı irfan eyleme ariflik sırrına ermeden evvel,
Beyhude ahdile peyman eyleme erenler cem'ine
girmeden evvel.

Marifet gencidir şah cihanın şeriat tarikat babıdır anın,
Hakikat derine baş ile canın vermezler nakdini vermeden
evvel.

Muhib ol sıdkile al-i Aliye Pir Hünkar Hacı Bektaş Veliye,
Hilmiya ikrarım hayy u celiye ecsam-ı unsurum
vermeden evvel.

172 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Mushaf-ı dilde zehi besmele-i ba'dır dil,
Atıf tefsiri olan nokta-ı manadır dil.
Sure-i fatiha-ı nur ile birdir ihlas,
Lutf-ı terhibde yasin ile tahadır dil.
Cennet-i aşka eren ehl-i batuna el-hak,
Merkez-i marifet-i südre u tubadır dil.
Teşne-i feyz-i ilahi olan ehl-i derde,
Çeşme-i rahmet-i rahman u musaffadır dil.
Müminin kalbi tecelligahıdır Allahın,
Beyt-i hak kenzüallah-ı arş-ı mualladır dil.
Görünür çeşm-i mania ile Allah daim,
Saykal-ı zat ile mir'at-ı mücelladır dil.
Hak nazarla nazar et can evine Hilmi Dede,
Menzil-i cilvegah-ı hazret-i Mevladır dil.

İlişme hatır-ı uşşaka vaiz,
Mülk-i mücessem-i kübradır gönül.
Müsemma sırrına oldur muhafız,
Genc-i mükerrem-i esmadır gönül.
Gönüldür maksad-ı a'la ve edna,
Gönüldür saray-ı tende Kibriya,
Gönüldür ka'be-i arş-ı mualla,
Beyt-i mu'azzam-ı Mevladır gönül.
Şeriat u tarikat sırr-ı marifet,
Hakikat gizlidir hem onda hikmet,
Hilmiya ol eve gel eyle hizmet,
Aşk-ı müsellemler-i ihdadır gönül.

174 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Mahrem-i esrar-ı ilm-i men arefnadır gönül,
Tılsım-ı genc-i müsemma sırr-ı esmadır gönül.
Len terani dedi hakk onda tecelli eyleyip,
Tur-ı sina ve Kelim u Hızır u Musadır gönül.
Ruh-ı kudsiden hemişe mürdeler ihya edip,
Hemdem-i enfas-ı Mehdi u Mesihadır gönül.
Ka'betullah et onu butlardan ari eyleyip,
Mülk-i uzma-yı mücessem beyt-i Mevladır gönül.
Aşıyan eyler onda çün ruh-ı tayran-ı akul,
Böyle bir a'li makam-ı kaf-ı ankadır gönül.
Ondan erdi menzil-i mi'rac hatemü'l-enbiya,
Künbed-i mina ve nakş-ı arş-ı a'ladır gönül.
Onda gördü şabb-ı emred suretin bi-hicab,
Cilvegah-ı hak-nüma-yı sırr-ı isradır gönül.
Heft harfi onda yazdı kef u nun u ve'l-kalem,
Kim zuhur-ı nokta- sırr-ı süveydair gönül.
Hilmiya ol beyte can u baş u dilden hizmet et,
Nutku ma evha ve nazm-ı yar-i tahadır gönül.

Yar derdinden safa-yab olmayan aşık değil,
Derd-i aşkı çekmeyenler aşık-ı sadık değil.
Yetmek olmaz menzil-i maksuda ey dil bi-elem,
Sohbet-i canana canın vermeyen vamık değil.
Suz-ı aşk ile hemîşe sine pür dağ olmayan,
Şem'-veş bezm-i muhabbetde meğer yanık değil.
Vaiz-i bi-hod ne bilsin badenin keyfiyetin,
La'l-i nabından o dildarın ezel zaik değil.
Ders-i aşkı görmeyenler meydan-ı irfanda,
Ona alimdir denilmez hal ile natık değil.
Derd-i aşk-ı yari tabibe faş etmez ehl-i dil,
Kim bu derdin çare u tedbirine hazık değil.
Sinemi ferş eyledim rahında cana kıl kabul,
Gerçi Hilmi hak-ı payın olmaya layık değil.

176 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Ey nigar-ı naznirim lutf edip mehtaba gel,
Seyr-i gülzar et bu şeb eğlen kenar-ı aba gel.
Hüsnü vanın gösterip üftadegane al gönül,
Destgir ol bendegana canib-i ahababa gel.
Tir-i müjganın hevesiyle doludur sinemiz,
Çek keman ebruların ya hak deyip pürtaba gel.
Sabah erişdi bezm-i nuşa nuşu terk eyle biraz,
Rahat etsin çeşm-i mestin ey gül-i ter haba gel.
Bir sevab et Hilmiyi kurtar gam-ı hicrandan,
Kalb-i ehl-i aşkı ellafınla istiktaba gel.
Hak-pa-yı mürşide göz yaşın et Hilmi revan,
Yüz sürüp pir eşiğine der ki adaba gel.

Dembedem olmakdadır hüsn ü cemalin ber kemal,
Ey melek sima cemalin, görmeye bir an zeval.
Sen cemala mahzar olmuş bir mücessem nursun,
Hakk taala eylemiş sende tecelli-i cemal.
Kudretin isbat için halk eylemiş hakk zatını,
Suretin tasvir edip nakkaş-ı sun'-ı zü'l-celal.
Gül ne nisbetdir ona teşbih ederm ruhsarını,
Sende zahir sıbgatullah-ı ezel ey vech-i al.
Kab-ı kavseyn iki kaşından kinayetdir senin,
Sırr-ı ev ednayı onda gördü ehl-i vecd ü hal.
Safha-ı idrake sığmaz hüsnün dibacesi,
Mushaf-ı didarını tefsire kimde var mecal.
Kandır Allah aşkına visalinle Hilmi teşneyi,
Çeşme-i la'l-ı lebindir çeşme-i ab-ı zülal.

178 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Yed-i lutfun ile gel bu gözümün yaşını sil,
Sana aşık idiğim bilmeye ta nagh el.
Böyle kalmaz giderek artar eğer tutmazsan,
Gel ey Allahı seversen koma ekşim ola nil.
Yem-i hüsnündeki Hindu civarın bana sor,
Keşti-i aşkım alır şimdi o suda yüz mil.
Şerer-i aşk ile her gece bu cism-i zarım,
Gam-ı sahilde yanar sanki fener ya kandil.
Nice demdir ki gönül aşkınla ihyadır,
Sever Allahı sever gibi bu Hilmi seni bil.

Ey cema-i tal'ati misbah-ı nur-ı lem yeael,
Geldi Hakdan şanına nur ayeti cana mesel.
Ruşınadır çeşm-i müşkanında envar-ı cewli,
Şule salmış pertev ruhsarına şem!-i ezel.
Suret ile seyretin ahsen yaratmış Hakk senin,
Şimdi sensin bu zaman içre güzellerden güzel.
Kible-i aşıkansın secdegah-ı müminan,
Beyt-i rahmandır vücudun, müşkülâtı kıldı hal.
Vasıl olmaz bi-haberler kaşların esrarına,
Kim ne manadan kinayetdir o hatt-ı bi-bedel.
Sensin o Kuran-ı natık bu sıfatla ya habib,
Mushaf-ı hüsnünde yazmış okudum Hakk azz u cel.
Zulmet-i gamdan halas oldu bu Hilmi çakerin,
Nur-ı aşkın tutdu muhkem hane- i dilde mahal.

TAHMİS

Zahida terk eyle layı menzil-i illaya gel,
Bezm-i hassu'l-hassa er ta mecma'-ı 'ulaya gel.
Kaldır isnanîyet örtüsün dem-i yektaya gel,
Suret-i mevhuma bakma adem-i manaya gel.
Harf-i libas içre pünhan nokta-yı zibaya gel.
Ab-ı saf-ı vahdet ile doldun ise ey gönül,
Cevher-i ahiyetin sen bildin ise ey gönül,
Ademiyet menzîlini buldun ise ey gönül,
Talib-i sırr-ı Muhammed oldun ise ey gönül,
Sidre u tubada kalma alem-i ednaya gel.
Ayrı gayrıdır deme canan ile cana sakın,
Aldanıp kesretde kalma zahir-i elvana sakın,
Vahdet-i sarfa eriş gel bakma efsane sakın,
Sırr-ı Hakkı ger dilerse gitme yabana sakın,
Ayet-i insanı oku mahzar-ı kübraya gel.
Sırr-ı imalaya nazar kıl harf be-harf dersin oku,
Bu vücudun mazhariyetini bil, şafak-ı dersin oku,
Emr-i Hakkı sıdk ile tut la tahaf dersin oku,
Mekteb-i irfan içinde men aref dersin oku,
Serseri gezme özün bil arif ol Mevlaya gel.
Her tecellinin zuhuru masdarı ademdedir,
Hakk ile Hakk olmanın hem mahzarı ademdedir,
Hilmiye cennet-i andın kevseri ademdedir,
Ey sezai küntü kevin cevheri ademdedir,
Derbeder olma gözün aç kenz-i la yenfaya gel.

BABU'L-MİM

Hakk Muhammedle Alidir canda cananım benim,
Nefhasıdır anların cismimdeki canım benim.
Hem Hasan şahım hem Hüseyin-i kerbelanın kuluyum,
Biri dinimdir ezelden biri imanım benim.
Rahına canım feda Zeyne'l-aba ve Bakırın,
Cafer-i sadık imam ve emn-i amanım benim.
Musa-ı kazım Rızadır nur-ı aynım şeha,
Hem Taki u ba Nakidir şems-i tabanım benim.
Askerinin askeri oldum bi-hamdülillah bugün,
Mehdi-i sahib-i zamandır şah u sultanım benim.
Masivadan el çekip kat'-i ta'alluk kılmışım,
Hacı Bektaş-ı Velidir pir-i erkanım benim.
Hamdüllilah çaker-i al-i abayım Hilmiya,
Padişahım hazret-i Şahkulu sulatanım benim.

182 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Dilbera mirat-ı vechin ayn-ı zatımdır benim,
Kametın tubası manada sıfatımdır benim.
İlmü'l-esma vücudun nusha-ı kübra yüzün,
Ebruvan-ı hatt-ı hüsnün şeş cihatımdır benim.
Hezihi cennatu adn vasf-ı ruyun şerhidir,
Leblerin ab-ı zülali uş hayatımdır benim.
Cismimi rahında bezl ettim feda olsun sana,
Canımı didarına vermek zekatımdır benim.
Ruz u şeb ruhsar-ı yarinden gönül gafıl değil,
İki kaşın arası savm u salatımdır benim.
Yüz sürüp hak-ı der-i dergah-ı pire Hilmiya,
Girmişem meydan-ı aşk içre necatımdır benim.

Sinemi yar benim yare bilibdir bilirim,
Yaremi yar benim yare bilibdir bilirim.
İstese merhem vaz'ıyla müdavat eder,
Derdime yar benim çare bilibdir bilirim.
Gam u enduhdan azade olan gönlümüzü,
Dilse lütfle kurtara bilibdir bilirim.
Elem-i firkat-ı canan ile sahraya düşüb,
Gayrı endişeden avare bilibdir bilirim.
Geceler ta be seher ağladığım tenhada,
Giryemi kaşı gözü kara bilibdir bilirim.
Demeden ben ona halim o bilir ahvalim,
Çekdiğim derdi o mehpare bilibdir bilirim.
Yare aşıklığı Hilmi niçin arz edeyim,
Benim aşıklığım ol yare bilibdir bilirim.

184 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Bülbül-i zarım gül-i gülzarı gözler gözlerim,
Aşık-ı dil hastayım dildarı gözler gözlerim.
Can verir uşşakına bu-yı dilavizi ile,
Her zaman ol zülf-i anber-i yari gözler gözlerim.
Nergiz çeşmanının meftunuyum Allah için,
Göz yumup açınca ruhsarı gözler gözlerim.
Bir zaman görmek ile kanmaz gönül aç gözlüdür,
Vech-i yari görmeğe tekrarı gözler gözlerim.
Cam-ı aşk u şevkle Hilmi olup mest müdam,
Ol sebebden gece gündüz yari gözler gözlerim.

Sen bir gül-i gülzar-ı sabahatsın efendim.
Üç göncalı bir verd-i melahatsın efendim.
Alemdе bulunmaz sana benzer saçы sünbül,
Her vechle mümtaz-ı zarafetsin efendim.
Mahir bakışın eyledi teshir cihanı,
Bilmem bu bakışlarla ne afetsin efendim.
Ber lahzada bin naz ile işve edersin,
Bu tarz ile sen şah-ı nezaketsin efendim.
Ebrularının her biri bir mah-ı münevver,
Ruşenger-i leyli-i icabetsin efendim.
Gel bezm-i çemenzara yetir kalbe süruru,
Sen hüsn-i letafetle bir ayetsin efendim.
Hilmi rah-ı aşkında meyan-besten olubdur,
Sen de ona bir tac-ı saadetsin efendim.

186 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Bir gedayım mülk-i didarında devlet beklerim,
Ruhların şehrinde şahım izz u rif'at beklerim.
Zar u zar oldum der-i lütfunda ey şuh-ı cihan,
Ni'met-i hüsnün görüp en'am-ı vuslat beklerim.
Nakd-i can verdim gönül beyti alıp canandan,
Şimdi cana guşe-i vahdetde sohbet beklerim.
Zulmet-i hicrinde dil nahoş mizac olmuş yatar,
La'l-ı nabından şarab-ı cam-ı sohbet beklerim.
Aç dehanın bir tekellüm kıl bu abd-i acize,
Senden ey şah-ı kerem mihr u muhabbet beklerim.
Kamyab eyle visalinle bu Hilmi bendeni,
İhtiyacım vardır ihsanına himmet beklerim.

Dermendim hastayım derdime derman isterim.
Talib-i daru-yı aşkım vasl-ı canan isterim.
Saçma israf eyleyip eşki demadem her taraf,
Senden ey göz dökmeğe hun-ı firavan isterim.
Kuh-ı gamda kalmışım bir gam güsarım yok benim,
Şerh-i halim kılmağa gam-har bir can isterim.
Bal u per açmış gönül pervanesi hicran şebi,
Yanmağa şem'-i ruh-ı canana suzan isterim.
Gah götür dildara benden gah yetir ondan bana,
Senden ey bad-ı saba peygami her an isterim.
Terk-i tecrid esbine oldum bi-hamdülillah süvar,
Ben ki Hilmi aşk meydanında cvelan isterim.

188 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Aceb bir dilber-i mekkare ey dil bende mecburum,
Ne gamnakım cefasından ne bir valsıyla mesrurum.
Görünce ru be ru türlü nevazişler ile söyler,
Ki ey müştak-ı didarım vefa resminde meşhurum.
Kemal-i hüsne ru-yı muhabbet gösterip gahi,
Gah bilmem ol muhabbet surete mi ben de mahmurum.
Bu rütbe-i nazı yarin bilmem bizlere nedir ya rab,
Ya ifrat-ı muhabbetden midir ol hal-i mehcukum.
Verip can u gönül şah-ı şehidin aşkına Hilmi,
Bi-hamdüllilah ki ol aşk u muhabbetle pür nurum.

Yar derdin dildim derdime derman etdim.
Can evinde onu ben aşkla mihman etdim.
Yele verdim çıkan ah u şereri dud-ı dili,
Gök yüzünde dahi kandil fûruzan etdim.
Gamze-i tığı çekip sinemizi şerha kılan,
Öyle vurdu ki ciğer kanını efşan etdim.
Dağlar açdı mükerrer beden-i za'fımıza,
Göz göz olmaklık için ben dahi puyan oldum.
Yare derdim anıcak derdimi yar etdi beter,
Gönlüm ol ecr u mükafatla handan etdim.
Das ebrusu biçip mezra'-ı fikrimizi,
Fehm u derkim yığının alkile harman etdim.
Yati tacizden etdim hazer ancak Hilmi,
O sebebeden ki kamu derdimi pünhan etdim.

190 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Aşk ateşini meş'ale-i kalble yakdım,
Şimşad-ı dili ah ile her bir yana çakdım.
Çeşmim yaşı alude olup cism u benimle,
Hak-ı rah-ı dildara ayak altına akdım.
Canan ile cem etdiğimiz vasl şebinde,
Zincir-i siyah zülfünü gerdanıma takdım.
Daman ve yedinden tutarak yarimin ol an,
Uşşakı olup ruhları envarına yakdım.
Hilmi olalı bende-i Hünkar erenler,
Nefsim çerisin taşra gönülden hele kakdım.

Kad-ı serv-i hıramanın görüp tubaya benzetdim.
Nihal-i nahl-ı halin cennetü'l-me'vaya benzetdim.
Sabadan sünbül zülfün dağılmış piç u tab olmuş,
Ruhunda aşıyan etmiş per-i ankaya benzetdim.
Hayat-ı can bulur leb-i camından kam alan aşık,
Anınçün la'l-ı nabın Kevser-i hamraya benzetdim.
Şu'a-ı vech-i nabından olup can u gönül medhuş,
Kaşın yayın tulu' etmiş hilal-ı aya benzetdim.
Tecerrüd deyridir azm-i kadumun ruh-ı kuds-asa,
Tarik-i feyz-i Hakkda zatını İsaya benzetdim.
Bu Hilmi kible-i canandan gayra sücud etmez,
Anınçün yar vechin kabetü'l-ulyaya benzetdim.

192 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Gülşende goncalar mest u naz iken,
Feryadı bülbüle talim eyledim.
Bu gönlüm derd ile nefha saz iken,
Neva-yı aşk ile taksim eyledim.
Ferş-i rah eyledim bir yare yüzün,
Sürünce kadem-i dildara yüzüm.
Kalmaya rahında avare yüzüm,
Hak-ı kudumunu telsim eyledim.
Tufan-ı şehvetden reha Hilmisin,
Garkab-ı nefis eder heva gemisin.
Derya-yı aşk içre gönül gemisin,
Bir güzel kapudana teslim eyledim.

Kaşın yay kirpiğin ok gibi işler cana cananım,
Yüzün ay ruhların benzer gül-i handana cananım.
Müselsel kakülün zencir-i sevda-yı cünun olmuş,
Mükemmel geçti tavkın gerdan-ı hayrana cananım.
Dudağın çeşme-i rahmet dehanın havz-ı kevserdir,
Lisanın lafzı benzer ayet-i Kur'ana cananım.
Cemalin pertevinden çeşm-i alem nura gark olmuş,
O mertebeye malik olmuşsun bu hüsnü ana cananım.
Kudumun ref' eder gözden sirişkim ey kamer tal'at,
Şeb-i tarik-i hicri döndürür tabana cananım.
Mu'anber sünbül zülfün dimağım eyledi ta'tir,
Dokundukça o piç-i zülfe zerrin şane cananım.
Zehi tali' senin Hilmi dede üftaden olmuşdur,
Sakın üzme onu sen de atıp hicrana cananım.

194 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Derdime eyle deva dideleri kareciğim,
Sineme merhem o sinen sar onat yareciğim.
Yanağın şulesine yandı o pervane-i dil,
Yine senden olur o ihya dil-i bimareceğim.
Dehanın sırrını her aşık-ı şeyda bilmez,
Ne güher kanıdır ol la'l-ı güher bareciğim.
Ham olur kad-ı çemen zare salınsın servin,
Bu taravet ile ey şive-i reftareciğim.
Kadem-i hakın öpüp bunca zaman yalvardım,
Demedin bir kere ey aşık-ı bimareciğim.
Merhamet eyle kulun Hilmi-i biçarene sen,
Ey benim iki gözüm nuru ciğer pareciğim.

Sen yetersin bana dilber gayrı canan istemem,
Tahtgah-ı dilde senden özge sultan istemem.
Andelib asa hemişe nale-karın olduğum,
Bağ-ı hüsnün var iken seyr-i gülistan istemem.
Nafe-veş cana dimag canımı ta'tir için,
Sünbül kisuların bes bu-yı reyhan istemem.
Bezm-i alemde heman ey saki-i maü'l-hayat,
Devr-i la'ln şerbetinden başka devran istemem.
Ateş-i aşkın ile yanmakdayım pervane-veş,
Nara hacet yok a canım şem'-i suzan istemem.
Her ne türlü mübtela-yı renc isemde ey tabib,
Derd-i aşk-ı yar için tedbir-i derman istemem.
Şaduman eyle visalinle bu Hilmi bendeni,
Aşıkındır merhamet kıl başka ihsan istemem.

196 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Allah Allah ya Ali ya Şah-ı sultan-ı kerem,
Cud u ihsanın yanında bir geda hanımla cem.
Ben ne haddim vasf edem Allah vasf etmiş seni,
Hel eta menzil şanında ey veli-i pür himem.
Ya Ali ruhun ruhu dedi sultan-ı resul,
Lahmek lahmi ezel cimsek cismi dem ve dem.
Zümre-i al-i Muhammed sulbuna mahsusdur,
Ey vücud-ı estafa ey nur-bahş-i muhterem.
Cennet ve duzah senin taksimine mev'uddur,
Söyledi zira hadisinde bunu hayru'l-ümem.
Seyid-i şeban-ı ehlü'l-cenne zadendir senin,
Hamil-i nu-ı livau'l-hamd sensin la cerem.
Ehl-i beytin aşıkına eyle Hilmiye şefaât,
Sensin ey sultan-ı alem şafi'-i yevm-i nedem.

Ey riyaz-ı behcetin cennatu firdevsi'n-naim,
Babının miftahı bismillahirrahmanirrahim.
Sensin ol sultan-ı kevneyn-i risalet kim müdam
Asitan-ı dergahında Cibril olmuş nedim.
Kendi nurundan yaratdı nur-ı zatın Hakk senin,
Söyledi şanında hem levlake levlak ol kadim.
Gelmesen bu güne gelmezdi vücuda kün fekan,
Nur-ı vechinçün vücuda geldi eşya-yı adim.
Zahir ve batında kurb-ı bargah-ı izzete,
Şer'-i pakındır cihan içre sıratü'l-müstakim.
Ya Resulullah şefa'at kıl bu Hilmi-i mücrime,
Ruz-ı haşr oldukda koyma bîkes u zar u elim.

198 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Ben fûru' -ı lema' -bahş -ı afitab tal'atım,
Hem şu'a -ı evc -i dilde mehtab rif'atım.
Gerçi görmezler beni her merdum haffaş olan,
Kim kadim -i nur -ı şevk, şem' -i bezm -i vahdetim.
Alem -i suretde bir kemter gedayım lik ben,
Suret -i manada ali padişah himmetim.
Gülşen -i bağ -ı hakikatdır hemişe menzilim,
Aşîyan -ı marifetde andelib -i hikmetim.
Bu tefahür iki alemde yeter Hilmi bana,
Hamdülillah hak -pa -yı ehl -i beyt -i re'fetim.

Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede 199

Şaduman olmaz felek ger dide-i pür hun olmasam,
Rahat etmez bir nefes gam birle mahzun olmasam.
Dağıdır görse eğer dem cemi' olmuş gönlümü,
Mihnet-i derd ve bela-yı aşka makrun olmasam.
Rişk eder her kayıddan azade gördükde beni,
Bir perinin dam-ı kiusunda meftun olmasam.
Hiç enis eyler mi vahşilerle ehl-i akıl olan,
Düşmez idim kays veş sahraya mecnun olmasam.
Saklar mülk-i tende ben de bir tedbir edip,
Hilmiya can vermeye canana medyun olmasam.

200 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Şule salmış hüsnüne şol ruhları rana bu kim,
Nur-bahş-ı dide-i uşşak eder aya bu kim.
Can bağışlar naz ile güftara geldikce hemin,
Ab-ı Hızır olmuş dudağın şerbeti güya bu kim.
Bir nihan-ı gencdir ağzında ya dendanıdır,
Ol güherler kim dizilmiş onda hoş-ara bu kim.
Nice demdir görmedim bir böyle ruhsar-ı cemil,
Söyleyin Allah için Hilmiye bu ziba kim.

Aşkdan canımda var bir derd-i hicran ey hekim,
Sanma gayrı derd gibi dermanı asan ey hekim.
Var ise tedbir-i derdimde ilacım kaydın et,
Cismimde kayd-ı taalluk çekmeden can ey hekim.
Dildeki tab-ı hararet tendeki emraz-ı aşk,
Sinede gam dağın açmışdır ferevan ey hekim.
Aşk zahmından ciğer cismimde pare paredir,
Hun-ı derdimdir iki çeşmimden akan ey hekim.
Kılma her bi-derdler bezminde şerh halimi,
Al emanet-i can, kıl bu derdi pünhan ey hekim.
Merhem-i vasl-ı dilaramımdan özge derdime,
Rubh çekme kar kılmaz gayrı derman ey hekim.
Mübtela-yı derd-i aşk olmuş bu Hilmi kes ümid,
Kabil-i sıhhat değil bu derd-i berran ey hekim.

202 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Hamdülillah can u dilden Mustafadır sevdiğim.
Haydar-ı kerrar Aliyyü'l-murtazadır sevdiğim.
Hazret-i sıbteyn-i Ekrem necl-i Zehra-ı betül,
Şah Hasan şahım Hüseyin-i kerbeladır sevdiğim.
Seyidü's-süccad Ali Zeyne'l-abaya bendeyim,
Nur-ı Bakır hak-nüma bedrü'd-dücadır sevdiğim.
Caferü's-sadık imamımdır dü alemde benim,
Musa-yı Kazım Ali Musa Rızadır sevdiğim.
Şah Taki u ba Nakinin hüsnünün müştakiyım,
Hem Hasane'l-askeri mir livadır sevdiğim.
Mehdi-i sahib-i zamandır hadi-i din-i mübin,
Oniki sadr-ı velayet rehnümadır sevdiğim.
Hacı Bektaş Velidir pirimiz Hilmi dede,
Ol erenler serveri müşkül-küşadır sevdiğim.

Geceler ta be- seher başım açıp çağırayım,
Ola ki halime rahm ede deyu yalvarayım.
Geçdi bunca mah u hafta ve eyyam aceb,
Demedin canib-i uşşakıma bir kez varayım.
Yad edip bendeni hatıra getirmezsın hiç,
İşbu layık mı ki her demde seni ben arayım.
Derd-i hicrin ten-i bi-tabımı azürde kılıp,
Deşt-i gam içre yatar bir cesed-i pür yareyim.
Piç-i zülfünde dolaşmış beyim akl u fikrim,
Emir kıl iki elimle tarayım kurtarayım.
Ah-ı engiz ile şeydalığım ayb etmek kim,
Şeb-i gülzar-ı muhabbetde yanar bir çırayım.
Bezm olup Hilmiyi al halvete gir ey rasim,
Zülf-ü zincirini gerdanıma bari sarayım.

204 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Hakk Muhammed u Ali kurretü'l-aynım,
Aman ya Hasanım meded ya Hüseynim.
İkrar u imanım Şah Hüseynim
Aman ya Hasanım meded ya Hüseynim.
Ali Zenel-aba Bakır u Cafer,
Cennet-i alada saki-i Kevser,
Al-i Muhammeddir şafi-i Kevser,
Aman ya Hasanım meded ya Hüseynim.
Musa-yı Kazımdır penahgahımız,
Hakka giden hakdır doğru rahımız,
Biz bendeyiz onlar padişahımız,
Aman ya Hasanım meded ya Hüseynim.
Ali Rızadır kible-i hacet,
Muhammed Takidir nur-ı hidayet,
Aliyu'n-nakidir sahib-i keramet,
Aman ya Hasanım meded ya Hüseynim.
Hasane'l-askeri ka'be-i irfan,
Muhammed Mehdidir sahibu'z-zaman,
Al-i Muhammeddir derdlere derman,
Aman ya Hasanım meded ya Hüseynim.
Fahr-i risaletdir öz dedeleri,
Hadicetü'l-kübra hem ceddeleri,
Fatımatu'z-zehra valideleri,
Aman ya Hasanım meded ya Hüseynim.
Oniki imama bendeyiz bende,
Onların aşkıyla gönlümüz zinde,
Hubb-ı sıbteyn ile olduk ferhande,
Aman ya Hasanım meded ya Hüseynim.

Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede 205

Pirim Hacı Bektaş evlad-ı Haydar,
Al-i Muhammeden doğdu ol gevher,
Hilmi dede pirim uşşaka rehber,
Aman ya Hasanım meded ya Hüseynim.

Anıp bezm-i visalin ruz u şeb ey mihr-i rahşanım,
Firakın ateşiyle çıkdı arşa dud u efganım.
Ne yapdın niçin incindin bendene bu denlü canım,
Ne bais oldu bunca naz u istingaya cananım.
Eğerçi bilmeyip ben bir kusur etdimse sultanım,
Bağışla başın için her ne ise cürm ü isyanım.
Ezelden ben senin bir aşık-ı dil-hastan olmuşken,
Şifa-yı vuslata irgörmeye şayetsen olmuşken,
Nigah-ı lütfuna bu can u dil peyvesten olmuşken,
O müşkin rişte-i kisularında besten olmuşken,
Ne yapdım incindin bu denlü bendene sultanım,
Ne bais oldu bunca naz u istingaya cananım.
Aya şahım nedir bunca tegafül eylemek benden,
Demadem lutf umarken bu dil-i gamhareye senden,
Ne yapsın şimdilik neyle teselli olsun efkenden,
Bu gam böyle giderse korkarın canım çıkar tenden,
Anıp bezm-i visalin ruz u şeb ey mihr-i rahşanım,
Firakın ateşiyle çıkdı arşa dud u efganım.
Seni canım gibi sevnekde iken ey gül endamım,
Visalinden beni dur eyledin ta yetmeden kamım,
Nola bir kez bakıp yüzüme gülsen gonca-famım,
Bu hal-i hicr ile artmaktadır enduh u alamım.
Revamıdır beni terk etmek ey serv-i hıramanım,
Sana layık olan afv eylemek var ise noksanım.
Hayal-i hüsnünün tasvir edip bu levh-i canımda,
Hemişe saklarken cerz-i canım gibi yanımda,
Vefa resmi umarken ben leb-i gonca dehanında,
Feda kılmak düşer mi Hilmiyi sen mihribanımda,

Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede 207

Akar seylab veş yollarına bu çeşm-i giryanım,
Kudumunla olur ma'mur ancak kalb-i giryanım.

BABU'L-NUN

Melek hüsn içre şah-ı devvar-ı deveransın sen,
Dilimin taht-nişinindeki sultansın sen,
Nice vasf eyleyeyim ben ki zehi şansın sen,
Hasılı Mısır-ı dile Yusuf-ı Kenansın sen.
Böyle bir ali mesiha dem canansın sen,
Çürümüş tenleri ihya edici cansın sen.
Gün desem gün yüzüne valih u hayran olmuş,
Mah desem mah yüzü nurun ile taban olmuş,
Feleğin necmi görüp halini lem'an olmuş,
Yalnız ben değil aşık sana devran olmuş.
Böyle bir ali mesiha dem canansın sen,
Çürümüş tenleri ihya edici cansın sen.
Guşış-i aşkın ile aynıma gelmez uyku,
Ki gönül olmaya uykuda ruhundan ayru,
Şeref-i hüsnü bes uşşaka ne lazım gayru,
Sana müştak olalı çekmem özümnden kaygu.
Böyle bir ali mesiha dem canansın sen,
Çürümüş tenleri ihya edici cansın sen.
Neye teşbih edeyim bilmezem ebrularını,
Nafe-i çine değişmem ben onun bularını,
Dil-rübalıkda görüp kamet-i dilcularını,
Rişte-i ruha şebih etdim o kisularına.
Böyle bir ali mesiha dem canansın sen,
Çürümüş tenleri ihya edici cansın sen.
Nigah-ı merhametin ehl-i dile ruh-ı efza,

Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede 209

Maraz-ı aşka visalin şerefi ayn-ı şifa,
Hakpayın ki olur merdum-ı çeşme-i tutya,
Seni vasfla medh etdi hemin Hilmi-i geda,
Böyle bir ali mesiha dem canansın sen,
Çürümüş tenleri ihya edici cansın sen.

210 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Sanma aşkından beni mehcürüm ey şah-ı cihan,
Buldu kuvvet sinede mihrin bihakkı bi la-mekan,
Terk-i can etsem de etmem terkini bir an heman,
Mübtela-yı derd-i aşkındır bu gönlüm her zaman,
Ey benim iki gözüm nuru efendim bi-güman,
Mülk-i Çin'e vermezem bir mu-yı zülf-i anberin,
Bi-bedeldir genc-i alemde yanağı cevherin,
Ol kadar cana mücelladır cemal-i dilberin,
Asumana arz-ı tenvir etdi hüsn-i enverin,
Vech-i nurundan tapıp pertev çerag-ı asuman.
Ab-ı hayvandır dudağın şerbet cu-yı behişt,
Nevverallahu ileyk ey dilber-i anber sirişt,
Sure-i ve'-ş-şems'dir tugra-yı hüsnünde nüvişt,
Bendeni senden dilermiş ayıra agyar-ı zeşt,
Ger benim olsa cüda senden dil ayrılmaz bir an.
Geçmezem ahd-i ezelde etdiğim misakdan,
Eylere ümid-i vaslın hazret-i Hallakdan,
Eylemiş tezyin hüsnün ahsen-i ahlakdan,
Halet-i aşkınla geçdim enfüs ü afakdan,
Can feda kıldım feda aşkın yolunda ey cevan.
Oldu ham kadem bugün bar-ı gam-ı hicran ile,
Eşk-i çeşmimden sulandı nice bir giryan ile,
Halkı ta'ciz eyledi ah-ı dilim efgan ile,
Kanıma girmekse inkarın senin müjgan ile,
Göz ucuyla bir işaret eyle kaşı keman.
Hicr-i derdinden zayıf oldum benimde yok mecal,
Tab u takatdan düşüp ferş üzre oldum bir hayal,
Eyledim tahkik sensiz bendene sıhhat muhal,

Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede 211

Ey tabib-i can u dil gel eyle derman-ı visal,
Ah u nalemnden nihayetsiz bedenden hasta can.
Genc-i mihnetdir bana cana firakınla otag,
Bulmadım bu alem-i kesretde bir ca-yı ferag,
Eyledi çün baht-ı na-kamım beni senden firag,
Bir taraftan nar-ı aşkın sineme yakmakda dag,
Bir taraftan hun-ı dil olmakda çeşmimden revan.
Rahm kıl bu aşık-ı biçarenin efganına,
Hiç kes kılmaz bu denlü bende-i fermanına,
Afv u ıtlak et beni al başın için yanına,
Merhamet kılmak düşüpdür padişahlar şanına,
Neyledimse lütf edip bağışla ey şahım aman.
Kılma hak-ı asitanından cüda bu kemteri,
Sonra taciz eylerim ahımla ehl-i mahşeri,
Öyle muhkem tutmuşum damen-i pakın ey peri,
Bab-ı valsında sana nezr etmişim can u seri,
Ölme var ayrılma yok Hilmi rah-ı Hakdan ayan.

212 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Sahib-i genc-i ahadi menba'-ı zül-ita Hüseyin.
Malik sırr-ı Ahmedi vasıl-ı Kibriya Hüseyin.
Şah-ı şehid-i kerbela çeşm-i betül-i Mustafa,
Nur-ı çerag-ı enbiya nokta-ı Murtaza Hüseyin.
Varis-i ilm-i nebevi zade-i hem murtazavi,
Şule-i vird-i rızavi enver-i kul kefa Hüseyin.
Tıfl-ı güzün-i Şah-ı din hadim-i Cibril-i emin,
Kible-i zatı kamilin mefhar-ı evliya Hüseyin.
Davar-dara-yı cihan şems-i ziya-yı asuman,
Server-i her insle can hami-i etkiya Hüseyin.
Oldu sana ca-yı kadim kenkere-i arş-ı azim,
Seyid-i şeban-ı naim şahid-i esdika Hüseyin.
Binti resul madei Hasan-ı şehid daveri,
Zeyneb-i nefise haheri kudve-i esfiya Hüseyin.
Sen şah-ı kevn iken vahid olmuş iken zat sa'id,
Kıldı sana nice yezid bunca cefa Hüseyin.
Düşdü yezidler hasede kıydı uyun-ı Ahmede,
Lanet o hınzır ite eylediler eza Hüseyin.
Altı evladını hep küşte edip teşne leb,
Oldu yezid ona sebep etmediler haya Hüseyin.
Hazret-i Zeyneb o zaman dedi ki ey fahr-i cihan,
Haka düşübdür o cevan sevgili pür vefa Hüseyin.
Hakkdan umar mı rahmeti kılca eden meşakkati,
Kesb edinir ol laneti sana eden cefa Hüseyin.
Seng-i imam mukteda sana vücut keş ibtida,
Kıldı aceb cefa sana ümmet-i bi-vefa Hüseyin.
Hilmi-i şermsarına lütf edip ah u zararına,
Cedd-i büzürgvarına eyle beni rica Hüseyin.

**

Padişah-ı kişver ara-yı velayetdir Hüseyin.
Taccdar-i zib o renk-i hilafetdir Hüseyin.
Cedd-i pakı şanına levlake levlak oldu vahy,
Kainata rehber rah-ı hidayetdir Hüseyin.
Şir-i Hakdır validi sıbteyn-i fahr-i alemin,
Rezmgahta irsle sahib-i şecaatdır Hüseyin.
Seyid-i şeban ehlü'l-cennedir ehl-i betül,
Dünya ve ukbada sultan-ı saadetdir Hüseyin.
Güşvar-ı arş-ı azamdır vücud-ı enveri,
Asumana ziynet efza-yı letafetdir Hüseyin.
Tutya-yı çeşm-i irfandır gubar-ı merkadi,
Derd-i dil dermanıdır şah-ı kerametdir Hüseyin.
Her ne denli mücrim olsak gam değil Hilmi dede,
Cürmümüz afv eyler ol kan-ı şefaattir Hüseyin.

214 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Tac-ı devletdir Hasan şah-ı velayetdir Hüseyin,
Fahr-i ümmetdir Hasan sahib-i kerametdir Hüseyin.
Cedleri hatem-i risaletdir rahmeten lil-alemin,
Tur-ı kudretdir Hasan misbah-ı hikmetdir Hüseyin.
Haydar-ı kerrardır sıbteyn-i Ekrem validi,
Mah-ı tal'atdır Hasan mihr-i şecaatdır Hüseyin.
Ol imameynin olup maderleri binti resul,
Necl-i iffetdir Hasan evlad-ı ismetdir Hüseyin.
Cennetin seyidlerî dünya ve din serverleri,
Evc-i rif'atdır Hasan zat-ı saadetdir Hüseyin.
Kande var böyle bir şerefli neseb-i ali-cenab,
Pak hilkatdır Hasan memduh-ı siyretür Hüseyin.
Müftehirdir bendelikde Hilmi al-i Haydara,
Bahr-i rahmetdir Hasan kan-ı şefaattür Hüseyin.

Dil penahımdır Hasan çeşmimde canımdır Hüseyin.
Şah-ı rahımdır Hasan ruh-ı revanımdır Hüseyin.
Ruz u şeb envar-ı aşkıyla bu gönlüm zindedir,
Bedr-i mahımdır Hasan şems-i cihanımdır Hüseyin.
Ben gulam-ı hanedan-ı ehl-i beytim sıdk ile,
Padişahımdır Hasan hakan u hanımdır Hüseyin.
Sacidim hak-ı der-i dergahına ihlas ile,
Kibleğahımdır Hasan din u imanımdır Hüseyin.
Bir kalender dervişim Hilmi tarik-i aşkda,
Hangahımdır Hasan emn u amanımdır Hüseyin.

216 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Verdi ziyet yine bu bezm-i gülistana çemen.
Eyledi arz-ı lika şahid-i devrana çemen.
Bir zaman uzlet edip zir-i zeminde nagah,
Uyanub verdi şeref arsa-ı ekvana çemen.
Oldu sultan-ı bahara kılavuz her yerde,
Cümleden önce çıkıp nüzhet-i meydana çemen.
Terk edip vakt-i hazanı koşarakdan geldi,
Galiba aşık imiş ülfet-i rindana çemen.
Bade-veş pir-i muganın ayağın bus ederek,
Düşürür mest-i meyi kuh-ı beyabana çemen.
Her taraf fasl-ı rebî' oldu teferrüc demidir,
Başka bir şive verir meclis-i yarana çemen.
Gezdirir nara yakıp dilleri cayır cayır,
Erşince kad-ı mevzun ile damana çemen.
Tab'-ı nazikleri tahrik ederek gülşende,
Götürür cilde-i reftar ile cevvana çemen.
Su kenarında çemenzarda seyrân etmek,
Şevkle neşe verir fikret-i insana çemen.
Esdî gülzarı saba açdı cevan perçemini,
Verdi tagyir-i mizac aşık-ı hayrana çemen.
Kisve-i sebze giyip aşıkını cam' etmiş,
Benzer ol cazibeli zülf-i perişana çemen.
Bağ-ı alemde letafet getirip berk-i güle,
Ravnak-ı hüsn verir ganca-ı handana çemen.
Baş açık dağlara gömgök olarakdan çıkmış,
Sinesin karşı tutup şebnem-i nisana çemen.
Zülf-i ariz gibi tezyin ederek yer yüzünü,
Bağ-ı zerrinde yine döndü zerefşana çemen.

Gonca endişesini kalbine ilka ederek,
Saldı bu derd ile bülbülleri nalana çemen.
Rişte-i sünbül kisusu gibi hubanın,
Gelir esdikce saba cenbiş-i lerzana çemen.
Ebr-i feyz-i kerem-i al-i abadan nem alıp,
Döndürü her tarafı cennet-i adnana çemen.
Allah Allah ne güzel manzara-ı alidir,
Benzetip yeryüzünü ravza-ı rıdvana çemen.
Hak-ı dergahına yüz sürmek için her nevrüz,
Sıdkile bende olup şah-ı şehidana çemen.
Ehl-i beyt aşkına can verdiği ondan bilinir,
Kesseler başını dahi gelmez efgana çemen.
Ru-yı arz üzere döşenmiş her taraf kudretten,
Benzer az harayla halıçe-i elvana çemen.
Hazret-i al-i aba aşkına pamal olmuş,
Mahzar onunçün olup bu şeref ve şana çemen.
Ravza-ı cennete döndürdü sevad-ı hakı,
Verdi bir başka safa revnak-ı bostana çemen.
Tarh-ı gülzarda yek diğerine cilve eder,
Hemnişin olduğu dem sünbül ü reyhana çemen.
Hüsn-i Yusuf gibi zindan zeminden çıkarak,
Verdi vuslat kokusu hasta-ı hicrana çemen.
Açılıp gece safa geldi benefşe bezme,
Sundu nergis kadehi nergis-i mestana çemen.
Ruz-ı Hızır oldu çemenzara yürü Hilmi dede,
Cilvegah oldu bugün huri ve gılmana çemen.

218 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Yakdı canım nar-ı hicran el-meded ya Aba'l-hüseyn.
Oldu çeşmim giryeden kan el-meded ya Aba'l-hüseyn.
Derd-i aşk-ı yar ile oldum esir-i gam-fıraş,
Kıl şifa-yı vaslın ihsan el-meded ya Aba'l-hüseyn.
Firkat-ı canan ile gülzar-ı gamda kalmışım,
Har-ı mihnet içre nalan el-meded ya Aba'l-hüseyn.
Yusuf zarım bugün sicn-i cihandır menzilim,
Meskenimdir beytü'l-ahzan el-meded ya Aba'l-hüseyn.
Zahir ve batında ancak sensin ey Şah-ı kerem,
Hilmiye can ile canan el-meded ya Aba'l-hüseyn.

*** *

Bezm-i meyde terledikce hamret rularla sen,
Hey ne sahirsin ki yakdın ateşi sularla sen.
Gamze tirin yeter uşşak bağrın delmeye,
Kasd kılmak ne hacet kim seyf ebrularla sen.
Piç-i zülfün dağıtıp aklım perişan eyledin,
Gönlümü teshir edip ol çin-i cadularla sen.
Vaslını ferdaya ta'lik eyleyip etme füsün,
Aşıkı aşifte kılma böyle kaygularla sen.
İşve naz ile aldın gönlümü bir bakmada,
Hur-ı ayn asa efendim çeşm-i ahularla sen.
İltifatın eyler ihya aşık-ı dil hastayı,
Can bağışlarsın dilersen böyle darularla sen.
Niceler mat oldu Hilmi at sürüp bu arsada,
Sen oyun aynarmısın bu şah-ı Hindularla sen.

220 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Gözlerim nuru cihanda hub cimalim kandesin.
Zulmet-i hicrindeyim kaşı hilalim kandesin.
Zar u giryanım meded hüsnüne hayran olduğum,
Ruz u şeb endişe-i fikr u hayalim kandesin.
Teşnelikten yandı canım ey şah-ı melek hüsn,
La'l nabın kevseri ab-ı zülalim kandesin.
Andelib asa hemişe nale-karın olduğum,
Bağ-ı adnın goncası ruhsar-ı alım kandesin.
Derd-i aşkın ile Hilmi na-tevan olmuş yatar,
Can feza eyler tabib-i pür kemalim kandesin.

Gönül daim sena-gu-yı imamü'l-muttakin ol sen,
Hem aşk-ı Murtazaya gün begün ey dil yakın ol sen.
Melamet hırkasın eğnine giy cana gider arı,
Tarik-i fakrde müstahdim hablü'l-metin ol sen.
Tecerrüd deyrine azm et heva-yı nefse kıl perhiz,
Kanaat köşesin tut şükredip cay-nişin ol sen.
Bu ab-ı hak ve bad u narın aslın bilmek istersen,
Rumuz-ı ilm-i esmaya nusret bul karin ol sen.
Gel ey Hilmi bu fani nefis-i hırsa irtikab etme,
Heman bir bende-i Şah-ı şefi'ü'l-müznibin ol sen.

222 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Ey yüzü nur-ı ahad vey lebi gonca dehan,
Varmıdır kamet-i kadın gibi bir servüsemen.
Rişte-i hüsn-i dilavizine berdar olalı,
Piç-i zülfündür ol darda boynuma resen.
Aşk u şevkinle rahında verip can aziz,
Came-i lütfun ola bu ten-i bi-cana kefen.
Sünbül buy ile ebru-yı kuzh kavs-ı kaşın,
Burc-ı güizar-ı cihan içre bedelsizsin sen.
Ruz-ı vaslın gözedip hu çekerim subh u mesa,
Hilmi bir çaker-i babındır ra-yı sim beden.

Gönül lezzet alıbdır aşk ile yarin cefasından,
Anınçün geçdi dünya ariyet zevk u safasından.
Muhabbet şema'sın yakdım tecelli eyledi canan,
Göründü nice bin derd u elem mihr-i vefasından.
Münezzeh cümle eşyadan yine hak kendidir eşya,
Ayandır vechinin nuru her eşyada hafadan.
Hakikat ehlinin kadrin ne bilsin cahil ve nadan,
Keserler başını uşşak-ı mevlanın kafasından.
Hayatın terk eder Hilmi keşf-i raz etmez,
Mariz-i aşk olan müstagnidir daru u şifasından.
Şerha şerha tenim ol gamzesi çalakımdan,
Görünür canım evi sine-i sad çakımdan.
Elem-i hicr ile feryad ederek leyl u nehar,
Ciğerim kanı akar dide-i gamnakımdan.
Sakin ey gül bedenim yıkma cefa haşakın,
Tutuşur bir gün olur ah u şerer-nakımdan.
Elem-i aşkın ile çıksa bedenden canım,
Çıkacak nakş-i hayalin nazar-ı bakımdan.
Cay-gir olsa gönül gülşen-i me'vada bile,
Gitmeye bu-yı ruhun şemse-i idrakımdan.
Beni ta'kib-i melamet eden öz gafiller,
Hazr etmez mi aceb sahib-i levlakımdan.
Her yeten kabrime uşşak-ı ilahi Hilmi,
Eser-i aşk görürler sur-ı hakımdan.

224 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Hakk seni ey nur-ı ayneynim yaratmış nurdan,
Bu tecelli ile kadın fark olunmaz turdan.
Gülşen-i adne değışmem bir gül hüsnün senin,
Nergis-i mestin nice bin mesti vardır hurdan.
Ka'be-i didarını bilmezse zahidler nola,
Sufi-i cehl-i merkeb fark olur mu gurdan.
Lema-ı hüsnün zemin-i arşa saldıkdı ziya,
Raksa gelmişler kamu kerubiyan ol surdan.
Vasf-ı zatında budur Hilmi kulunun tuhfesi,
Sen süleymana hediye geldi bir dut murdan.

Hakdan özge nesne yok alemde ey vaiz ayan,
Hak nazar kıl ki hemin hakdan ibaretdir cihan.
Esfel ve alada bir nurun ziyası cilveger,
Şems-i zatın cilvesidir görünen bu kün fekan.
Kendine kendini mirat etdi yine kendisi,
Hüsnünü seyretmeye her zerrede gösterdi şan.
Küllü yevmin hüve fi şan dedi Kuranında Hakk,
Her mazahir-i alem içre gösterir hakdan nişan.
Ferd u vahidir Huda mülkünde yok gayrısı,
Kul hüvellahu ahaddır fatır-ı kevn u mekan.
Hem muhat hem muhit olmuş kemal-i kudreti,
Zat-i baridir muhakkak cevher-i araza kan.
Mest olub vahdet şarabından bugün Hilmi dede,
Söyleyen Hakdır bu nutku eyleme vaiz güman.

BABU'N-NUN

Yazdı levh-ı kainata gülün kudret kaf u nun,
Yek nazarda oldu peyda küllü şeyin yesurun.
Kendine kendini mirat etdi eşya koydu ad,
Sümme vechullahı seyretmek için hep mü'minun.
Her eser oldu mü'esserden ayan ey merd-i hak,
Küntü kenzin sırrını fehm etdi ondan nazirun.
Gerçi ubdiyetle zahir oldu fahr-i enbiya,
Alem-i kudsiyet-i manada hatta daimun.
Kalb-i ademdir tecelli-gah-ı rabbü'l-alemin,
Kim ki vakıfdır bu sırra oldu ehl-i faizun.
Her mezahirde sıfat-ı hakkı isbat eyleyen,
Oldu bi-şek cennet-i irfan içinde halidun.
Nuş edince cam-ı mevdi aşk ile Hilmi dede,
Guş edenler diyeler inna ileyhi raci'un.

Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede 227

Bi-hamdülillah haber aldım canan otağından,
Gelir subh u mesa bu-yı hakikat hırka dağından.
Zülal-i bade-i aşka veribdir neşe-i sani,
Akar sükker-i bi-karı misl-i zemzem dede bağından.
Hakikat ni'metinin ehl-i inkar lezzetin bilmez,
Ne bilsin tatmamış nan u nemek pirin ocağından.
Sürüp hak-ı der-i dergah-ı pire yüzün ey aşık,
Uyandır kal kandilin Balım sultan çerağından.
Edenler hazret-i Hünkara candan kulluk ey Hilmi,
Olur dil-i şad ile azade elbet gam bucağından.

228 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Müminleriz ihlas ile biz kalu beladan,
İman-i yakini ile olmak ezeliden.
Erkan-ı tarikatda da olduk dahi irşad,
Pir-i ezeli hazret-i Bektaş Veliden.
Pür neşeleriz şevk ile rindan-ı Hüdayız,
Aşkın meyini nuş edeli cam-ı Aliden.
Avn-i hak ile irse nola payımız arşa,
Biz ahz-i fuyuz eylemişiz lem yezladan
Nefsin çirisin eylemişiz aşk ile maglub,
Mülk-i dile evlad-ı Ali hükmedeliden.
Biz hak biliriz cümle mezahirdeki zatı,
Yeksan oluruz onun için biz du külliden.
Hilmi dede hakdır aynıma görünen daim,
Dil hanesi tenvir olalı nur-ı celiden.

Kılmazam tavus-veş ragbet müllevven came ben,
Girmişim beyt-i cemel-i yar için ihrama ben.
Ka'be-i didarını tekbir ile etdim tavaf,
Hüsn-i hal-i esvedine durdum isti'lama ben.
Zülf-i müşkinin olup puşide beyt-i ruyuna,
Ka'be hakkıçün sürüp yüz geldimistirhama ben.
Ab-ı zemzemdir dudağının şerbeti maun tahur,
Besmeleyle nuş edip erdim bu yüzden kama ben.
Ku-yı yare vardım ihlas ile durdum vakfeye,
Çağırıp lebbeyk lebeyk ol veli nama ben.
Canımı kurban edip bismilgah-ı cananda,
Hamdülillah yetierdim haccımı itmama ben.
Hak yolunda say edip erdim safa-yı vahdete,
Düşmedim Hilmi hakikatde hayal-i hama ben.

BABU'L-VAV

Dökmezem her kad-ı gül payına cana abru,
Var iken hüsnün kılmam gül-i gülzara ser-füru.
Sen bu vaktin Hızırısın çün sendedir ab-ı hayat,
Kıldı ihya cism-i bimarım leb-i la'lin suyu.
Beng-i gam mest eylemişken bendeni agah için,
Erdi çin müşkinde zülfünde dimag-ı cana bu.
Sanma gafil gönlümü cana cünun-ı aşkdan,
Gelmez asla aynıma fikr u hayalinden yuku.
İltifat-ı yare mahzar oldu Hilmi akibet,
Sineme sancıldı kaşı yaydan müjgan oku.

Gezip cümle avalim menzilin etdik güzer ya hu.
Mazahir-i devranı itmam için kıldık sefer ya hu.
Gahi müfred gahi olduk mürekkeb çar unsurla,
Niçün geldik vücud-ı ademe ver bir haber ya hu.
Eğerçi men arefe sırrından agah olduysa gönlün,
Olur idrak eden rabbi seni kamil beşer ya hu.
Cenab-ı izzet-i fahr-i risaletdir bize mel'ce',
Emirü'l-müminindir hazret-i isna aşer ya hu.
Teberra zümresinden olma iman et tevellaya,
Yerin ruz-ı cezada olmaya nar-ı sakar ya hu.
Gulam-ı hazret-i al-i abayım bi-hamdülillah,
İmamımdır Aliye'l-murtaza ol şir-i ner ya hu.
Muhibb-i hanedan-ı Mustafa ol devlet istersen,
Bekasızdır cihanda mülk-i rütbe sim u zer ya hu.
Tecerrüd mülkünde daim ol Hilmi dede daim,
Gelen bu alem-i hestiye encamı göçer ya hu.

232 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Gel ey ashab matem-zara kim yevm-i beladır bu,
Figan eyyamıdır ruz-ı şehid-i Kerbeladır bu.
Ciğer-gah-ı musaba dag-ı firkat yas yakıp sinen,
Kitab et cisini bezm-i gam-ı ehlü'l-kisadır bu.
Demadem yad edip ahval-i nur-ı çeşm-i zehrayı,
Yezide lanet etmek mümine farz-ı Hüdadır bu.
Enin u ah ile ey dil tezelzül eyle gerdunu,
Ki bunca cevri u mihnet Şah Hüseyne ne revadır bu.
Şefaât-hah-ı mahşer olmuşken ehl-i isyana,
Ne isyan etdi ol Şaha yezid pür cefadır bu.
Nice kan etmesin ehl-i sema damenini çerhin,
Bugün haka düşen guşvare-i arş-ı aladır bu.
Çözülmüş sünbül kisuları bad-ı mesaible,
Gubar alude olmuş meh cebin-i hel etadır bu.
Boyanmış gül gibi şahın cemal-i pakı al kana,
O gerdan kim şikeste busegah-ı enbiyadır bu.
Görüp bi-ser u ten Şehzadeyi hazret-i Zeyneb,
Gelip feryada ol dem vah Hüseyin-i müctebadır bu.
O nazik cisme mehd olmuş iken aguş-ı peygamber,
Yatar hak üzre تنها nakd-ı pak-ı Mustafadır bu.
Fuyuz-ı şer' için Hakk rahına kurban eden canın,
Server-i sine-i pak-ı Aliye'l-murtazadır bu.
Akıt gözden sirişk-i hunu feryad eyle ey Hilmi,
Bugün mah-ı muharrem matem-i al-i abadır bu.

BABU'L-HA

Doğdu çün mah-ı muharrem du gözüm kan ağla.
Suzış-ı matem ile durma heman yan ağla.
Geldi eyyam-ı bela al-ı abaya eyvah,
Eşk riz ol o bela demlerini an ağla.
Kerbelaya kurup ordusunu kavm-i süfyan,
Çekdiler subh sitem-i hancer-i berran ağla.
Al u evlad ile ashab-ı Hüseyin oldu şehid,
Yalnız kaldı aman seyid-i şeban ağla.
Aldılar orta yere yirmi iki bin zalim,
Tir-i a'daya hedef oldu o sultan ağla.
Düşecek hak-ı siyah üzre Hüseyin-i mazlum,
Titredi arşda ervah-ı nebiyyan ağla.
Hazret-i sıbt-ı Nebi kurretu aynani Ali,
Zulm ile oldu şehid şah-ı şehidan ağla.
Kara gün toğdu cihan yüzünü tutdu zulumat,
Ehl-i beyt üzre hücum etdi yezidan ağla.
Dikdiler nizeler üste şüheda başlarını,
Şamiyan etdi sürur siz de muhibban ağla.
Zikr edip çekdiğini al-ı resulün vaiz,
Var ise sende eğer zerrece iman ağla.
Ağla ey Hilmi dede ağlar bütün halk-ı cihan,
Yandı bu ma'rekenin narına devran ağla.

234 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Kerem kıl ey saba süratle azm et fezl-i yare,
Edeble asitanın bus edip gir bezm-i dildara.
Götür takrir-i halim rahm eder şayed ben zare,
Açıldı sine-i safımda ta ki nice bin yare.
Firakin tığıyla doğrandı bağrım oldu sad pare,
Diyar-ı gurbet-i mihnetdede kaldım hayf biçare.
Felek rişk etdi erdi başıma bin cevri a'dadan,
Cüda oldum enin u ah ile ol vech-i zibadan,
Ki güya ayrılıbdır cism-i zarım ruh-ı aladan,
Ümid-i vaslın kesmem velakin Bari mevladan.
Sığındım destgirim halik u cebbar u gaffara,
Eder maksuda vasıl komaz ehl-i aşkı avare.
Sehergah oldu ey bad es varıp dildarı bidar et,
Sürüp yüz hakpayına hafiye halim izhar et,
Enin u firkat u hicran derdimden haberdar et,
Cüda düşdüm ben ondan sen benim için seyr-i didar et.
Sakın sende taaşşuk etme bad ol vech-i envara,
Gezersin sonra sen de ben gibi sahrada hemvare.
Safadan vurmazam dem dilde şad u hürremim yokdur,
Ferah-bahş edici destimde bir cam u cemim yokdur,
Bana gurbetde teselliyet verir bir öz hemdemim yokdur,
Ciğerde var bin derdim velakin merhem yokdur.
Saba billah arz et gördüğün dem mah ruhsara,
Acır guş eyleyince halime ol didesi kara.
Garibim derdnakım bi-mecalim genc-i gurbetde,
Ne dilde hab-ı rahat var ne dil ca-yı selametde,
Bela-yı hicr ile aludeyim Pazar-ı mihnetde,
Vücut-ı gmaküsarım suz olundur nar-ı firkatde.

Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede 235

Du çeşmim kanlı su saçmakda daim misl-i fevvere,
Müessir olmadı gurbet de bu sinemdeki nare.
Benim bir hulk-i ahsen taht-ı dilde padişahımdır,
Tarik-i aşka can vermeğim çün resm-i rahımdır,
Visalinden bu dem dur olduğum baht-ı siyahımdır,
Velakin hamse-i al-i aba ümidgahımdır.
Teessüf kılmazam bu bağ-ı gamda çekdiğim bara,
Nihal-i akibetden nazırım bir tatlı emsara.
Hüda kadirdir ey gönlüm elem çekme tevekkül kıl,
Necata erdirir kullarını labüd tahammül kıl,
Erenler damenin tut sıdkile Hakka tevessül kıl,
Hayal-i havfa düşme Hilmiya fikr-i tecemmül kıl.
Cefa çekmeyen ermez safa-yı zevk-i didara,
Belaya sabır olmak tapşırır uşşakı yare.

236 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Beni meftun-ı hüsn-i an edip bir vech-i mehpare,
Nigahı aklım aldı yek nazarda ol gözü kara,
Tabib-i aşka vardım ben araken derdime çare,
Açıldı neşter-i müjgan ile sinemde sad pare.
Esir-i dam-ı aşk oldum bakıp ruhsar-ı dildara,
Tahammül zevkin ihsan eyle yarab ben giriftara.
Muhabbet badesin nuş eyledim canandan aldım,
Cemal-i yare bakdım valih u hayran olup kaldım,
Heman dem şîşe-i arı melamet taşına çaldım,
Amik-i lecce-i girdab-ı aşka şevk ile daldım.
Hayalat-ı zamirim malik oldu dürr-i şehvare,
Çıkardım rişte-i manzume derdim arz edip yare.
Eya şah-ı melahat bendeni lütfunla mesrur et,
Kadem-i rencide kıl çeşmanımı vaslınla pür nur et,
Abir-i anber-i zülfün meşamm-ı cana mensur et,
Harab olmuş dilim dest-i inayatınla mamur et.
Mecalim kalmadı enduh u gamla çekdiğim bara,
Nasıl sabr eyleyim hicran-ı yare gelmeyim zara.
Mürüvvet vaktidir resm-i vefa eyyamıdır cana,
Tegafül eyleme derdin çekenden ey melek sima,
Gerekdir aşık-ı bimarını valsınla et ihya,
Firakin ateşiyle hark olubdur kasr-ı dil-i تنها.
Eğer hunab-ı çeşmim üzre misl-i fevvar, e,
Velakin gaz gibi kuvvet verir bağrımdaki nara.
Aceb üftadelik haliyle şimdi bir hayal oldum,
Arizi arsa-ı aşk içre mecnuna misal oldum,
Hulus-ı kalb ile müştak-ı envar-ı cemal oldum,
Güzergahında yarin gerçi Hilmi paymal oldum.

Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede 237

Tarik-i aşk içinde kalmadım mehcur u avare,
Onunçün nazırım mirat-ı hüsn-i yare hemvare.

238 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Zümre-i nacileriz bende olup Haydara,
Şîr-i Hüda Murtaza saf-şiken u safdere.
Heybet-i la fetadan arz u sema titredi,
Şiddet ile vurunca pençeleri Haybere.
Dest-i velayet ile salladı zülfikarın,
Kesdi yedi kat yeri darb edicek Antere.
Şah-ı velayet Ali cümlemizin serveri,
Kanber yürür ta ebed kanber olan kanbere.
Kalb-i seliminde çün hubb-ı Ali olanlar,
Verdi Hüseyin aşkına bakmadı can u sere.
Rah-ı muhabbetinde mest-i mey-i aşk olup,
Cennet-i adn içinde talib olan kevsere.
Mevt u hayat elinde ol Veli-yi mutlakın,
Mürdeler ihya olur kum diyicek makbere.
Cennet u duzah onun emrine ferman-beri,
Eyleye taksim o dem hakim olup mahşere.
Ta ki çıkar nisbet-i silsile-i ahdimiz,
Al-i Aliden hemin Hazret-i Peygambere,
Mürşidimiz Muhammed rehberimizdir Ali,
Aşık olan can verir mürşid ile rehber.
İki cihanda ebed kaygı çeker mi dahi,
Sen ki şefi' olasın Hilmi gibi kemtere.

Düşdü gönül habersiz bir mah ru-yı ala,
Döndürdü za'f-ı gamla endamımı hilale.
Gülzar-ı aşka girdim seyr etmeğe cemalin,
Didarını görünce dil mürgü oldu vale.
Sinemde nar-ı aşkın açdığı dağı gör kim,
Esdikce bad-ı zülfün başladı işti'ale.
Bezm-i mey içre yarin ruhsarı terledikce,
Berk-i gül üzre düşmüş gülşende sanki lale.
Tarif için cemal-i dildarı nas içinde,
Kavga oldu peyda başladı kıl u kale.
Yarab nedir bu aşıklarının halleri ki düşmüş,
Sevda-yı aşkın ile her biri bir hayale.
Kisu-yı çin-i yare can riştesi denilmiş,
Aşıkların onunçün boynunda bağlı lale.
Bus eylesin ayağın neşeyle rind olanlar.
La'l- mey ile memlu saki bide piyale.
Subh oldu bezm-i meyde Hilmi duaya başla,
Hurşid-i hüsn ü yarin erişmesin zevale.

240 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Bi-hamdülillah erişdim devlet-i didar-ı rahmana,
Beşâret tacını giydim tecelli erdi bu cana.
Getirdim nokta-ı sır vücuda si u du harfin,
Geçip heyhat dağından erişdim mülk-i insana.
Göründü dideme ol dem ayan oldu hafiler hep,
Ne kim var bist u heşt içre yazılmış hatt-ı Kur'ana.
Gahi maden gahi nebat gahi hayvan olup geldim,
Erince devr-i ademe boyandım türlü elvana.
Şeriat terkib-i zatım tarikat gevher ü kanım,
Çekildi hadden bir bir gelince ta bu devrana.
Özüm bildim ki benden bana mirat olup Mevla,
Sara-yı cismime girmiş oturmuş taht-ı hakana.
Sakahum rabbuhum hamrın hemana dest-i kudretten,
İçip ol cam-ı gülgunu akulum oldu mestane.
Gözüm açdım çü gördüm ilm-i hakla cümle mevcudum,
Mükerrer aneden doğdum gelince ta bu meydana.
Orurdum hangahında rızasın kılmağa tahsil,
Sığındım destgirim hazret-i Şahkulu sultana.
Fakirim Hilmiya suretde tıfılım hem ümmi,
Hakikat-i alemde hazinedarım fal-ı yezdana.

Aldım bu şeb ol mehveşi aguş-ı hayale,
Fikrimde o endişe ile döndü hilale.
Yad eyleyerek bezm-i mey-i sohbet-i yari,
Döndü du gözüm eşkle yakut piyale.
Ram eyledi uşşakını bütün nim nigahıyla,
Malikdir o dildar zehi hüsn-i hisale.
Seylab-ı sirişkimle cihan bağını tutmuş,
Su vermeye gülzarda ol serv u nihale.
Dilhanesi yanmazdan evvel ey ruh-ı enver,
Hicr ateşin ilka edelim ab-ı visale.
Aşıklara noksan ere mi rah-ı vefada,
Canan ki ere hüsn-i melahatda kemale.
Can vermemek elden mi gelir aşkla Hilmi,
Kim gördü de can vermedi bu hüsn-i cemale.

242 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Gözüm derd-i firak ve hasretinle düşdü giryana,
Sirişkim kana döndü ağlamakdan bahr-i ummana.
Habibim firkatınle firkateyn cism-i bimarım,
Göçüldü za'f-ı gamla döndü ahir şekl-i korsana.
Visalın çeşmesinden kandırıp bu hasta canı,
Şifa yab eyle başınçün yetiş ben zar u hayecana.
Ne korkar kesret-i tufan-ı alemden felaketden,
Verenler felek-i dil bir sen gibi üstad kaptana.
Esir-i zevrak-ı enba aşkındır senin Hilmi,
Kerem kıl atma onu bir dahi girdab-ı hicrana.

Uyma zahid tek hava-yı nefse rahm et canına,
Kim mazarrat kılmaya nefs ejderi imanına.
Kendözün hub suretinde gösterir hayvan sıfat,
Sakınıbıp aldanma gafil bu cahan şeytanına.
Cife-i dünyaya dalma varını verme bile,
Salmasın devran sakın kim yeniden devranına.
Bekle gönlün şehrini imandan yap kaleler,
Çekmeden emare leşker mülk-i dil-i sultanına.
Cehd kıl kurtulmuş iken leşker-i bi-dinden,
Yazmasınlar tabi'-i mervan diye fermanına.
Özünü derk eyle gir fülk-i necata kıl şıtab,
Düşmeyesin bahr-i nefse şehvetin tufanına.
Dinle can guşunla Hilmi sözlerin bir bir müdam,
Ta ki makbul olasın sen de beğim Yezdana.

244 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Düşdü bu gönlüm ey sanem kirpiklerin sevdasına,
Can u cihan vermişim ebruların arasına.
Gelmiş cemalin şanına nuren ala nur ayeti,
Ya ben nice dil vermeyim barik-i ruh-ı zibasına.
Hüsnün gören aşıklara cennet visalindir senin,
Müştak olanları hesap şol kametin tubasına.
Nergis gözün yağmalamış iman u akl-ı aşıkı,
Kimdir aceb karşı duran yağmagerin yağmasına.
Yusuf misali niceler cah-ı zenahdanındadır,
Aşk ehli olmuşlar esir-i zincir-i zülf arasına.
Yandım yakıldım ey sanem Allah için kandır beni,
Dil-i teşneyim ben ta ezel la'l-ı lebin sahbasına.
Lütf eyleyip Hilmi dede cananımız kılsa kabül,
Ben canımı nezr etmişim bezm-i safa efzasına.

Oldum hele bir dilbere ben bende kim eyvah,
Eksilmeyip artmaktadır subh u mesa ah.
Eyyah yanıp hicrin ocağında bu cismim,
Ah-ı ateş-i aşkında kebab oldu ciğergah.
Cismim eriyip geceleri döndü hilale,
Gah etmede bu derd u gamı ömrümü kütah.
Lale gibi kan oldu cefa tıgıyla bağrım,
Kütah kılıp lütf u inayatını ol şah.
Bağrım delinip ney gibi dem tutmağa ahım,
Ol şah basıp parmağın her vakt-i sehergah.
Ahım çıkar eflaka aceb çıkmaz o mahım,
Her vakt-i sehergah ola ahım ile hemrah.
Mahım doğa Hilmi ol kim burc-ı esedden,
Hemrah ede ol mah-ı sana Hazret-i Allah.

246 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Ferahı devlet dil bulsa da bir bulmasa da,
Talib-i vuslat olan gülse de bir gülmese de.
Menzil-i aşka eren sıdk ile ehl-i hale,
Gam u şadi-i felek olsa da bir olmasa da.
Gözümün yaşı ile beslediğim alemde,
Gül berk-i emelim solsa da bir solmasa da.
Bade-i la'l-ı lebinden kanan ehl-i aşkın,
Kadehi bade-i semm dolsa da bir dolmasa da.
Hilmiya gülşen-i vahdetde ne gam zahid-i har,
Gonca-ı ömrüm eğer yolsa da bir yolmasa da.

Firakın derdiyle cana yetiş ben hastayım hasta.
Kerem kıl lütf edip zira yetiş ben hastayım hasta.
Tenimde tab u takat yok zaif u bi-mecal oldum,
Vücudum eyle gel ihya yetiş ben hastayım hasta.
Serapa ateş-i aşkın ile yanmaktadır cismim,
Leb-i la'lınla kıl iska yetiş ben hastayım hasta.
Hekim-i hazıkın yok derdime tedbir ve dermanı,
Yine senden bulur işfa yetiş ben hastayım hasta.
Enin u ah ile Hilmi yatıbdır gam yatağında,
Gelip dermanın et icra yetiş ben hastayım hasta.

248 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Sevdi gönül bir güzel bezm-i cevan içinde,
Gevher-i aşk-ı ezel cism ile can içinde.
Hüsn ü cemali gibi akl u kemali gibi,
Ruhları alı gibi yok bu zaman içinde.
Hilkati hulku cemil kameti tur-ı celil,
Lebleridir selsebil bağ-ı cihan içinde.
Dişleri dürdanedir dünyada bir tanedir,
Dil ona pervanedir şem'-i suzan içinde.
Aşkı bana can idi gönlüm ona kan idi,
Kendisi canan idi bezm-i huban içinde.
Gör feleği neyledir rişkine el vermedi,
Aksine dur eyledi naht-ı kıran içinde.
Ah bu zalim felek aksine dur edicek,
Keşke yıkılsaydı tek kevn u mekan içinde.
Ol mahı bir şen heman zulm ile bir zaliman,
Etdi şehid nagehan ehl-i divan içinde.
Hayf kim ol nevcevan olmadan öz karman,
Çıkdı cihandan heman hun-ı revan içinde.
Sarılıp ol gül beden cismine hunin kefen,
Solmuş ol gonca dehan gülşen-i fan içinde.
Tenden olup ruhu dur gül gibi vech-i nur,
Hak-ı mezarda yatar gövdesi kan içinde.
Etdi behište sefer içdi şarab-ı Kevser,
Huriler ile gezer kasr-ı cinan içinde.
Şimdi giyip hulleler zevk edip oynar güler,
Cenneti seyrane eder baki mekan içinde.
Pirime aşık idi mürşide layık idi,
Ahdine sadık idi merd-i iman içinde.

Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede 249

Ah ederim ah u vah hicr ile bi-iştibah,
Olmada halim tebah beyt-i hazan içinde.
Firkat-i canan ile hasret u hicran ile,
Hilmi bu efgan ile kaldı duman içinde.

250 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Figân etsemde cana bir helâvet var dehanımda,
Niçin kim vâsf-ı hüsnün zıkr u fikrimdir zebanımda.
Kelim-i hüsnünün daim tecelligahıdır noktam,
Tulu' eyleyiser nice nur-ı maânî var beyânında.
Yüzün seb'al-mesânî leblerindir sûre-i Kevser,
Mukayyed ruhların tefsiri akl-ı nüktedanımda.
Ölürsem dahi çıkmaz başdan ol sevda-yı ebrûlar,
Yaratmış hubb-ı aşkın keyf-i mugz-ı üstühanımda.
Gönül iklimine tesir için tavize hacet yok,
Yazılmış sûre-i ihlâs ile mihrin cinanımda.
Fotograf hayalim hüsnünü aks etdirir gözden,
Cemal-i enverin tasvir olunmuş levh-i canımda.
Ne bakım var riyakârân-ı dehrin tir-i ta'nından,
Hisar olmuş melamet taşı Hilmi çevre yanımda.

Cismimi kıldım feda aşk ile canan Ahmede.
Yalnız cismim değil olsun feda can Ahmede.
Öyle bir genc-i cemale malik olmuş kim müdam,
Nice şahlar kul olur babında sultan Ahmede.
Dest-i kudret ile tahrir-i hat eylemiş hüsnünü,
Nazil olmuş Mushaf-ı vechinde Kuran Ahmede.
Nuş eden ere hayat-ı cavidan-ı Ahmede.
Havz-ı kevserdir dehanı la'l nabı sersebil,
Kamet-i tur-ı tecellidir cemal-i enveri,
Hakk ezel kılmış inayet -i nur-ı iman Ahmede.
Vasf-ı hüsnünde bu Hilmi bülbulü dembestedir,
Gül'izara medh içinde oldu hayran Ahmede.

252 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Bar-ı gam-ı yar ile kadım olup hamide,
Etmeğe ifşa-yı raz oldu gönül remide.
Nice zaman sinede aşkını kıldım nihan,
Rah-ı muhabbetde ekşim olubdu revan.
Geceleri subha dek gizli ederdim figan,
Olmaya ki ona rakib şayed olup şunide.
Seyr-i gülistan için her kaçan etsen hıram,
Payına tek ermeye kird-i kilal ey hemam.
Hak-ı rah-ı mukaddemin etmede müdam,
Havz-ı sirişk içinde fıskıyedir du dide.
Aşıkı ihya eder sohbət-i dilcuların,
Bezme taravet verir sünbül hoşbuların,
Bir gün olur koklarınız biz de kisuların,
Rabt kılıp kalbimiz silsile-i ümide.
Zar u nizar olduğum ol gül ra'na duyup,
Dide-i pür hundan girye-i ekşim silip,
Halet-i heyecanımdan lütf ile şefkat kılıp,
Eyledi ol mehlika vuslatına reside.
Merhamet etmiş o yar haline bu gamkeşin,
Can u ser olsun feda aşkına ol dikleşin,
Hilmi edibdir dua ömrüne sen mehveşin,
Bin yaşa ey sevdiğim hüsnün olup feride.

Ey renk-i sıbgatullah vey nur-ı hakk yüzünde,
Gör ne güzel erişmiş kirpiklerin gözünde.
Vechin güzelliğinden çeşm-i cihan kamaşmış,
Hakkıyla görmüyorlar hakk varlığın özünde.
Cananımızdır el-hak kelimullah-ı natık,
Tefsir-i mugz-ı Kuran ayan olur sözünde.
Yarin yuyup ayağın nuş etmek ister uşşak,
Derd-i dilin devası var ayağın tozunda.
Ey mihr-i mah-ı alem sen şahid-i ezelsin,
Gözler seni bu Hilmi gece ve gündüzünde.

254 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Münceli nur-ı ezel lem'a-ı ruhsarında,
Muhtefi zulmet-i gam zülf-i siyah-karında.
Teşne-i vuslat olan dedi hayat-ı ebedi,
Çeşme-i ab-ı Hızır la'l-i şeker barında.
Nola icaz-ı mesiha dersem her nefesin,
Nefha-ı ruh-ı kuds şahid güftarında.
Biçemez kıymet ona hiç cihanda zerger,
Ol kadar kad ki var lü'lü' şehvarında.
Yalnız haseki değil hulkunu alem beğenir,
Müştehir-i naz u eda şive-i reftarında.
Nice hıfz eylemesin dilde ol hattı Hilmi,
Mustetir nutk-ı Hüda mushaf-ı ruhsarında.

Sırr-ı hakk oldu ayan her yerde,
Arada kalmadı hiçbir perde.
Lakin onu görecek göz ister,
Görünen hak ola çeşm-i terde.
Kılıp izhar-ı şu'unat-ı kemal,
Gösterir hüsnünü dilberlerde.
Bir elifdir eden isbat-ı vücud,
Nurdan gayrı ne var enverde.
Heme bir nokta imiş asl-ı huruf,
Arz eden kendini bahr u bedre.
Eserin aslı müessir olıcak,
Birdir sadır olan masdarda.
Kul huvalahu ahddır zatı,
Görünen cümle odur manzarda.
Devr eder Hilmi o pür-kar-ı ezel,
Günde bin şan ile bir muhavverde.

256 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Gönül gel senin ile bir iş edelim,
Cümle işler geri kalsın o demde.
Özümüz derviş-i derdmend eldim,
Erenler erkanı ayin-i cemde.
Şeriat babına pasban olup,
Tarikat şehrinde handan olup,
Marifet mülküne rah-revan olup,
Hakikat tahtına şah ol şimde.
Hilmiya eyle gel Hakka tevekkül,
Hazret-i Şübeyr u Şebr dost-ı pul,
Gülzar-ı aşk içre olalım bülbül,
Akl u fikrim kaldı ol gonca femde.

İsm-i pak-ı zat-ı al-i abayı,
Dest-i kudret yazmış arş-ı rahmanda.
Ol ismin nurundan verdi ziyayı,
Cümle mevcudata iki cihanda.
Al-i aba için halk oldu bi-şek,
Dünya ile ukba cennat u melek,
Yüzü suyu hürmetine nuh felek,
Var oldu diyicek Hakk bir anda.
Şefkat-i şafi'-i mahşer istersen,
Lutf u mürüvvet-i Haydarı istersen,
Alemde bi-baha gevher istersen,
Genc-i hakkı ara kalb-i viranda.
Oniki imamla ondört masuman,
Ehl-i cennet içre seyid-i şeban,
Saki-i kevserdir bunlar bi-güman,
Müminleri seyrab eder cinanda.
Taha ve hel eta suresi geldi,
Ehl-i beytin vasfın beyan eyledi,
İnnema yuridullah söyledi,
Kul la ese'lukum dedi Kuranda.
Hakkı ayne'l-yakin görmek istersen,
Ehl-i beytin katarına katarlan,
İlm-i ledune ereyim dersen,
İkrar ver iman al gel bu meydanda.
Nusha-ı kübradır vücud-ı adem,
Ahsen-i takvime mahzar olmuş hem,
Hilmiya onunçün niyaz eylerim,
Nur-ı hakkı gördüm vech-i insanda.

258 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Sen şah-ı hubansın zülf-i semen-salara
Kible-i canansın kamet-i zibalara.
Can-ı cihandan geçip gayrıya meyl eylemez,
Dil veren üftadeler sen gibi ra'nalara.
Çeşm ile gamzen senin görene füsün eyledi,
Saldı nice aşıkı mihnet-i sevdalara.
Aşk ile aşıkları vakf-ı kadim eylemiş,
Kevkebe-i derd u gam la'l-ı şeker halara.
Çünkü ey güzel bugün va'd-i visal eyledin,
Ya ne için salarsın bendeni ferdalara.
Hiç mürüvvet edip merhamet etmez misin,
Bağ-ı cemalindeki bülbül-i şeydalara.
Düşdü aceb hilmiya bağına bir dilberin,
Sığmaz iken bu gönül arsa-ı dünyalara.

Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede 259

Ben derdime arar iken mualic içre çare,
Açdı tabib devran-ı fu'adım üzre yare.
Eksik değil başımdan enduh-ı derd-i canan,
Gönlüm musahib olmuş sultan-ı ah u zare.
Gülzar-ı aşk içinde pervaz ederken ömrüm,
Canım kuşu da tutulmuş tutsak zülf-i yare.
Sen her ne cevri edersen şikayet etmem ey gönül,
Ben katlanıp dururum gülşende zahm-ı hare.
Ruhsar-ı hüsn-i yari üftadegana sordum,
Hilmi dede dediler ol veche mahpare.

260 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Eğer aşık isen ey merd-i akil,
Muhabbet derdinden eyleme ikrah.
Muhabbeti seven olur mu gafil,
Muhabbet ademi eyler intibah.
Yanan şem'a gibi aşkın narına,
Kimse vakıf olmaz ah u zarına,
Erer noksan ermez istikrarına,
Ehl-i aşka daim hakk olur penah.
Şeriatdır tarikatın kapısı,
Tarikatdır hakikatın yapısı,
Hakikatdır marifetin tapusu,
Marifet gevheri hazinetullah.
Hilmi dede söyler hakikat sözün,
Uyandır aşkla cisminde özün,
Her eşyada hakkı görürse gözün,
Men arefe sırrına olursun agah.

Kaşınla kirpiğin zülfün yegane,
Veribdir sıbgatullahdan nişane.
Gözün badem ayn-ı hur-ı cennet,
Nigahın ruh-perver ins u cana.
Cemalin pertevi nur-ı ilahi,
Tecelli bahş olur halk-ı cihana.
Dudağın şerbei yuhyi'l-izamdır,
Kelamın can bağışlar mürdegana.
Dehanın gonca-ı verd-i muattardır,
Ruhun taba ver olmuş gülistana.
Feminde dişlerindir dürr-i meknun,
Aceb mahzar imiş genc-i nihana.
Benim yarım gibi var mı cihanda,
Bu rütbe malik olmuş hüsn ü anda.
Salındıkca gönül bağında benzer,
Nihal-i kameti serv u revana.
Zehi Hilmi dede aşk ile doğmuş,
Kadem basdığı dem bu hakdana.

262 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Bezm-i erenlerde kemale erer,
Hizmet eden sıdk u sadakat ile.
Aşk u muhabbetle cemale erer,
Hakk yolunda derviş ibadet ile.
Tarik-i aşk içre behre-yab olur,
Hakkı görür nur-ı hidayet ile.

Cümle eşya zat-ı hakk ile kaim,
Hakdır hakikatde cümle avalim,
Hakdan özge ne var alemde daim,
Bildin ise hakkı arafet ile.
Hilmi dede eyle bir hoş nasihat,
Aynı ibadettir mürşide hizmet,
Hulus-ı kalb ile ehl-i tarikat,
Pir eşîğın bekler kanat ile.

264 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Muhabbet şirketi kabul eylemez,
Demişiz vahdehu la şerike le.
Sadıklar sözünden nükul eylemez.
Sevdiğim efendim la nazire le.
Aşk mecazının lübbü hakikat,
Hakikakt dahi lübbü marifet,
Bu sırra vakıfdır ehl-i tarikat,
Tecelli eylerse Allah bir kula.
Cümle mezahirde kendi göründü,
Küllü yevmin hüve fi şan dedi,
Sıbgatullah ile elvan eyledi,
Onun için düşdüler kal ehli kile.
Ademin vücudu nüsha-ı kübra,
Hak etmiş ademi ilmü'l-esma,
Cemal-i ademdir kabe-i ulya,
Hilmiya ademe gel sücud eyle.

Al-i Muhammeddir gönlümde derdim,
Dilde evradımdır ism-i ehlullah,
Esmâ-ı erkemdir deva-ı derdim,
Hasıl-ı kelimim daim illallah.
Hamil-i liva-ı resul-i ekrem,
Daver-i avalim haris-i ümem,
Her sırra mahremdir her ilme a'lem,
Hakimle adildir ol esedullah.
Adem-i kamildir vasıl-ı Mevla,
Esmâ-ı aleme oldur müsemma,
Tahir mutahhar ekrem u a'la,
Ervah-ı ademdir emr-i huvalah.
Hilmiyim hamidim her dem Allaha,
Ahmed u Mahmud u resulullaha,
Salikim daima rah-ı Allaha,
Dilimde virdimdir elhamdülillah.

266 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Tar-ı zülfün dökme gel ruhsara Allah aşkına.
Salma dil mürgün yeniden zara Allah aşkına.
Rište-i kisuların gerdanına tak eyleyip,
Çek beni kendi elinle dara Allah aşkına.
Canımı aşkın yolunda sana kurban eyleyim,
Dur habibim verdiğin ikrara Allah aşkına.
Bal u per açmış gönül pervanesi pervaz edip,
Yanmağa şem'-i nurundan nara Allah aşkına.
Hasta-ı hicranıyım ey lebleri daru-yı aşk,
Kıl müdava bu dil-i biçare Allah aşkına.
Şöyle fukara oldum der-i valsında ey şuh-ı cihan,
Ver zekat-ı hüsnünden bir pare Allah aşkına.
Bir nigah eyle bu Hilmi bendene ey hur ayn,
Çeşm-i pür-nemden akan hunbare Allah aşkına.

Bir nigah et bu dil-i nakama Allah aşkına.
Mailim ruhsare-i gül fama Allah aşkına.
Selsebil olmuş lebin uşşaka ey şirin dehan,
Kandır ey saki bizi ol cama Allah aşkına.
Nimet-i valsınla şadan et dil-i mahzurumu,
Hakk bilir muhtacım ol en'ama Allah aşkına.
Ben ne hacet kim kılam sen şaha şerh-i halimi,
Kim bilirsin düşmüşüm alama Allah aşkına.
Hame-i tab'ım hele ol yare takdim eylemiş,
Eşk-i çeşmimle yazıp bir name Allah aşkına.
Dane-i hak-ı siyahdan şeha kam almadan,
Hilmi-i biçare düşmüş dama Allah aşkına.

268 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Bir deva kılsan nola bu derd-i gamnak üstüne.
Kand-ı nutkun vardır tercihi tiryak üstüne.
Pa-yı nazik valsına ersem diye ey şah ben,
Rehgüzarın ferş kıldım cismimi ben hak üstüne.
Tutalım baş üzre cana ayağın incinmesin,
Sen Mesih-i vakitsin çıkmışsın eflak üstüne.
Bab bab açdım gönül mülküne girip gez gör diye,
Nola ger basdın kadem bu sine-i çak üstüne.
Damenin kaldır güzer etdikce çeşm,
Girye-i hunabeden bulaşmasın pak üstüne.

Dilbera hattın hatası çıka ah yok nafile,
Nokta-ı halin hebası çıka ah yok nafile.
Levh-i bazarın dolandırdıkca zi kıymetlenir,
Mushaf-ı hüsnün bahası çıka ah yok nafile.
Kiblegah olmuş kaşın uşşaka beytullah yüzün,
Secde-i şükrün edası çıka ah yok nafile.
Merhem-i valsından özge sine-i mecruhuma,
Mekteb-i tıbbın devası çıka ah yok nafile.
Gu-yı aşk içre bu Hilmi bendenin subh u mesa,
Valsından özge duası çıka ah yok nafile.

270 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Yar rahm etdi yine dide-i gıryanımıza,
Ahd edip basdı kadem hane-i viranımıza,
Bezm-i mihmana gönül sarf edüben varımızı,
Dili kurban edelim can ile cananımıza.
Yüz sürüp payına daru-yı visalin dileyip,
Vaktidir dad ede bu derd-i firevanımıza.
Ahter-i bahtım hele doğdu bu leyl-i mes'ud,
Salmadan subh-ı nikabın mah-ı tabanımıza.
Getir ey saki gülçehre-i mey-i gülgunu,
Vere teskin hararet-i dil-suzanımıza.
Düşmen-i al-i Ali çeşmine insin kara su,
Baka baka cem ile bu dem devranımıza.
Hilmiya mukaddem-i yarin çü cemal-i şem'i,
Pertev-i mehr salıbdır şeb-i hicranımıza.

Daima fakr u fena-ı darda tahmidimize,
Giremez zahid-i har halka-ı tevhidimize.
Biz cihan varlığını terk ile olduk derviş,
Aşk-ı Haydarla girip dergah-ı tefridimize.
Fakr-i fahr-i giyinen merd-i meyan besteleriz,
Geldi çün ehl-i kısa sıdkile teşhidimize.
Terk-i tecrid ile biz halka be-gu-ı piriz,
Komazız ehl-i veled kaydını tahdidimize.
Lezzet-i nefsimizi aşka değişmiş zatız,
Sabitiz ta be-ezel yar ile ta'hidimize.
Hubb-ı Haydarla hemişe ne tecelli görünür,
Vaiza bir nazar et bade-i tevridimize.
Yücedir aşkımızın nemci semadan Hilmi,
Eremez dest-i heva damen-i tecridimize.

272 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Niyet açdık bu gece yar ile biz falımıza,
Çıkdı bu tarafa gazel falda ikbalimize.
A gül endam niçin aşıkını anmazsın,
Acımaz mı yüreğin başı bizim halimize.
Cem' kıl hatır-ı uşşakı perişanlıktan,
Bir niigah ile başınçün bizim ahvalimize.
Dilküşalıklar edip aşık-ı gamharına sen,
Bir deva eyleye gör dildeki alamımıza.
Allah Allah ne kemankeş müşk ey yar meğer,
Rahneler açdı okun sine-i gurbalımıza.
Nimet-i vaslın ümidiyle geçibdir günümüz,
Lutf edip destres ile bizi amalımıza,
Hilmiya yüz süreriz payına cananın biz.
Bir gün elbette geçer dameni çengelimize.

Azmet bakalım her yola cana yorulunca,
Kalbin buklanık havuzu beğim ta durulunca.
Aklın başa devşir sakın aldanma hayale,
Sonra döğünürsün taşa başın vurulunca.
Sahra-yı hakikatde gel ayrılma sürüden,
Kasab-ı felek tutmaya payın görölünce.
Bi-fayda sad tövbe ile son pişmanlık,
Kadın ham olup defter-i ömrün dürülünce.
A'mal-ı neticen düşünüp eyle tefekkür,
Mahşer günü bu halet-i mekrin sorulunca.
Cehd et çıkarıp Hilmi geri haneye koyma,
Nefsin çerisi mülk-i gönülden sürülünce.

BABU'L-YA

Hazret-i pir kim isna aşerin nesli külli,
Düşicek ruma güvercin sıfat onun zılli.
Suluca karahöyük namda tutdu mahalli,
Geldi rum erleri arslana süvaren döğeli.
Bize göster dediler tutduğumuz kudret eli,
Yed-i feyzinde görüp bildiler ol mühr celi.
Dedi emrim sana tapdık sana ey şah beli,
Evliya zümresinin eşref kutb-ı ezeli.
Varis-i ilm-i nebi zade-i evlad-ı Ali,
Namın nam-ı Muhammed Hacı Bektaş-ı Veli.
Suluca karahöyük oldu ol sultana makar,
Ki var ol yerde keramatlarından çok eser.
Biri ez cümle ki at kaya yürütmüş nice yer,
Biri de hinta ve çavdarı kılıp onda hacet.
Birisi ak diye emreyleyecek akdı pınar,
Biri de beş taş olup Hakka şehadet eyler.
Birisi memlaha-ı milh ki dürr ü gevher,
Bu kerametleri inkar eden olur ekfer.
Varis-i ilm-i nebi zade-i evlad-ı Ali,
Namın nam-ı Muhammed Hacı Bektaş-ı Veli.
Suluca karahöyükde var idi bir adem,
Yuğurur idi çamur yapmak için kerpiç hem.
Etmeye yardım ona vardı o şah-ı ekrem,
Ehl-i şekler dediler hazret-i Hünkara o dem.
Gel yağur bu kara taşı var ise sende himem,

Yuğurup etdi taşı hamur gibi kan-ı kerem.
İz edip ol hacere basdığı yerlerde kadem,
Şimdi derler ona hamur kaya namın alem.
Varis-i ilm-i nebi zade-i evlad-ı Ali,
Namin nam-ı Muhammed Hacı Bektaş-ı Veli.
O civarda var idi bir kara taşdan bir gar,
Özüne çile ki etmişdi o garı Hünkar.
Çıkarıp erbain ol garda leyl u nehar,
Geldi bir gün görüşüp Hızır ona dedi ey yar.
Nice bu pençeresiz yerde durursun her yar,
İşidip bu sözü pir etdi keramet izhar.
Vurup o taş keramet elin ibn-i kerrar,
Açılıp bir deriçe kaldı o gara asar.
Varis-i ilm-i nebi zade-i evlad-ı Ali,
Namin nam-ı Muhammed Hacı Bektaş-ı Veli.
Hulefaler dediler bir gün aya pir-i huzur,
Bu arazi ne acebdir ki hatabdan maksur.
Nice yurt eyliyelim berd katı hizem dur,
Bak keramat u vilayatına hiç var mı futur.
Çıkarıp hırkasını yakdı tamamet pür nur,
Hırka dağı ki denir cümle-i nasa meşhur.
Savurup ol dağa haksterini etti nüşur,
Bitip ol dağda asl-ı meşe-i namevfur.
Varis-i ilm-i nebi zade-i evlad-ı Ali,
Namin nam-ı Muhammed Hacı Bektaş-ı Veli.
Sarı derler kim var idi bir kişi ehl-i heva,
Hazret-i pire muhalif idi ol dem zira.
Mevsim-i zemheride geldi dedi pire aya,
Şu duran koru ağacından yetirirsen elma.

276 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

O dem er olduğuna eylemezem şek asla,
O zaman hazret-i pir etdi münacat u dua.
Bitip ol huşk řecerde nice sib-i ra'na,
Görüp ol haleti dil mürdeler oldu ihya.
Varis-i ilm-i nebi zade-i evlad-ı Ali,
Namın nam-ı Muhammed Hacı Bektaş-ı Veli.
Sen o şah-ı fukarasın ki ezel zat-ı fahul,
Sen o nesl-i su'adasın neslin al-i resul.
Seni vasfetmeye billah ki acizdir akul,
Cem ayini tarikindir olan asl-ı usul.
Sana sıdk ile tevessül eden olur mu melul,
Der-i lütfunda bu Hilmi kulunu eyle kabul.
Rah-ı aşkında muradım sana olmak mevsul,
Olayım ben de erenler de kabul u makbul.
Varis-i ilm-i nebi zade-i evlad-ı Ali,
Namın nam-ı Muhammed Hacı Bektaş-ı Veli.

Ey velayet mülkünün envarı nur-ı münceli,
Ey hakikat tahtının şah-ı serir-i ekmeli.
Cedd-i pakındır çerag-ı enbiyalar efdali,
Katre-i rahm-i sedefden maye-i aslın veli.
Sensin ol der-i velayet bahr-i zatındır Ali,
Gevher-i sırr-ı keramet Hacı Bektaşî Veli.
Şah Hasan hulki'-rızadandır şerafet zatına,
Şah Hüseyin-i kerbeladandır seyadet zatına,
Şah Ali Zeyne'l-ıbaddandır velayet zatına,
Şah Bakır-ı haknumadandır keramet zatına.
Sensin ol der-i velayet bahr-i zatındır Ali,
Gevher-i sırr-ı keramet Hacı Bektaşî Veli.
Hak imam Cafer-i sadıktan etdik feth-i bab,
Fazl-ı Kazım sırrıyla uşşakı kıldık kamyab,
Şah Ali Musa Rızadan gösterip vech-i cenab,
Nura gark olduk cihan ol nurdan aldı nisab.
Sensin ol der-i velayet bahr-i zatındır Ali,
Gevher-i sırr-ı keramet Hacı Bektaşî Veli.
Şah Taki u ba Nakinin mahzen-i esrarısın,
Hem Hasanü'l-askerinin nakd-i pak yarisin,
Kim zuhuru Mehdi ile manada kerrarısın,
Hasılı müminlerin ser tacı hem hünkarısın.
Sensin ol der-i velayet bahr-i zatındır Ali,
Gevher-i sırr-ı keramet Hacı Bektaşî Veli.
Cedd-i pak enbiyasın nesl-i pak evliya,
Kible-i ehl-i hak oldu zatın mukteda,
Kıldılar bir bir veliler sana gelip iktida,
Cümlesin irşad edip kıldın rümuza aşına.

278 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Sensin ol der-i velayet bahr-i zatındır Ali,
Gevher-i sırr-ı keramet Hacı Bektaşî Veli.
Ka'be-i didarına yüzler süren hacı olur,
Dest-i damenin tutanlar zümre-i naci olur,
Aşık u sadıkların elbette ser tacı olur,
Sem'-i nadana bu sözler cümlesi acı olur.
Sensin ol der-i velayet bahr-i zatındır Ali,
Gevher-i sırr-ı keramet Hacı Bektaşî Veli.
Heze cennatu adn sudre-i huld-ı berrin,
Asitan-ı dergahındır fedhulune halidin,
Sende hatm oldu rûmuz-ı sırr-ı rabbi'l-alemin,
Bir gedadır Hilmi gelmişdir sana zar u hazin.
Sensin ol der-i velayet bahr-i zatındır Ali,
Gevher-i sırr-ı keramet Hacı Bektaşî Veli.

Ey veliler serferazı vey erenler kemali,
Damen-i pakın tutup verdin yedullaha eli.
Fazl-ı hakk envarı vechinde demadem münceli,
Pertev-i misbah-ı kudret hazin-i nur-ı celi.
Mahzarı sırr-ı Muhammed varis-i ilm-i Ali,
Hacı Bektaş Velidir Hacı Bektaş Veli.
Malik-i mülk-i velayet tac-ı fahr-i müminin.
Kam-bahşa-yı saadet destgir-i salikin.
Arif-i lübb-i hakikat ekmeleyn-i rasihin,
Kaşif-i esrar-ı hikmet hoca-ı ilm-i yakin.
Pir-i erkan-ı tarikat hadi-i rah-ı mübin,
Hacı Bektaş Velidir Hacı Bektaş Veli.
Hami-i ehl-i tarikat hamil-i feyz-i Hüda,
Naşir-i hubb-ı velayet-i ehl-i beyt-i Mustafa,
Sahib-i keşf u keramet nesl-i pak-ı Murtaza,
Hilkat-i hulk-ı mukaddes naib-i al-ı aba.
Tacdar-ı kutb-ı alem mürşid-i müşkül-küşa,
Hacı Bektaş Velidir Hacı Bektaş Veli.
Çar alametle diyar-ı ruma teşrif eyleyen,
Evliya-yı ruma rah-ı hakkı tarif eyleyen,
Beyatı halka yedullah ile teklif eyleyen,
El ele el hakka tefsiriyle tavsif eyleyen.
Sırr-ı istihlakı erkaniyla tekşif eyleyen,
Hacı Bektaş Velidir Hacı Bektaş Veli.
Zadegan-ı al-i Haydar server-i rum u acem,
Zümre-i nacilerin piri veli-yi muhterem,
Bendegan-ı muhlisine eyleyen hüsn-i himem,
Bendesinin bendesi çekmez dü alemde elem.

280 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Hazin-i genc-i inayet menba'-ı lutf u kerem,
Hacı Bektaş Velidir Hacı Bektaş Veli.
Saki-i bezm-i ezeldir teşne kan-ı vahdete,
Salikanı kandıran oldur şarab-ı re'fete,
Aşıkını erdiren erkan-ı rah-ı vuslata,
Dest u damenin tutan mahşerde düşmez zillete.
Lutf-ı hakla kenz-i la yenfaya malik himmete,
Hacı Bektaş Velidir Hacı Bektaş Veli.
Nur-ı imandır seni sevmek eya pir-i ezel,
Zat-ı pakındır veli-yi la yezal lem yezel,
Senden izhar oldu envar-ı keramet-i bi-bedel,
Kurb-ı hakdır evvel u ahir sana mutlak mahel.
Ahsen-i takvim remzin eyleyen tefsir u hal,
Hacı Bektaş Velidir Hacı Bektaş Veli.
Lutf edip geldin diyar-ı ruma ta basdın ayak,
Burc-ı ruma asuman-ı feyden doğdu şafak,
Hubb-ı ehl-i beyt ile sensin eden izhar-ı hak,
Her sözün bir rehber-i rah-ı hidayetdir ehak.
Mahzar-ı fazl-ı ilahi vasıl-ı rabbi'l-felak,
Hacı Bektaş Velidir Hacı Bektaş Veli.
Biz tecerrüd rahına girdik budur dil-hahımız,
Meslek-i Bektaşidir Hilmi dede şehrahımız,
Hangah-ı akdesi daim tecelligahımız,
Asuman-ı burc-ı eşrefde münevver mahımız.
Hamdülillah bendeyiz biz taht-ı dilde şahımız,
Hacı Bektaş Velidir Hacı Bektaş Veli.

Ey velayet bağının perverde-i vahdet gülü,
Vech-i pakın cilvegah renk-i envar-ı celi,
Vasf-ı hüsnün bülbülüdür evliya-yı Rumeli,
Feth eden sensin diyar-ı rumu ey gerçek Veli.
Es-selamu ey nesl-i Haydar hazret-i Seyid Ali.
Hak-ı pak-ı merkadindir kuhl-ı erbab-ı basir,
Kalb-i uşşakanı ryhaniyetin eyler münir,
Asitan-ı dergahımdır melce-i ehl-i fakir,
Aşık-ı sadıklara sensin zahir u destgir.
Es-selamu ey nesl-i Haydar hazret-i Seyid Ali.
Sen sara-yı marifet tahtında adil şahsın,
Asuman-ı burc-ı himmetde münevver mahsın,
Nokta-ı badır zuhurun harf-i bismillahsın,
Seyid-i sadat evlad-ı resulullahsın.
Es-selamu ey nesl-i Haydar hazret-i Seyid Ali.
Zat-ı pakındır veliyullah kutbu'l-arifin,
Menzilin bezm-i velayet içre gavsü'l-vasilin,
Kaşif-i remz-i hakikat mahzar-ı nur-ı mübin,
Mahrem-i sırr-ı hüviyet hemdem-i ruhu'l-emin.
Es-selamu ey nesl-i Haydar hazret-i Seyid Ali.
Türbe-i pak-ı şerifindir metafor-ı müminan,
Bikes u beçaregana dergahın daru'l-aman,
Gamkeşan-ı mücrime sensin mu'in u müste'an,
Senden istimdad eder bu Hilmi-i kemter heman.
Es-selamu ey nesl-i Haydar hazret-i Seyid Ali.

282 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Mah-ı burc-ı evliyadır Hacı Bektaş Veli.
Şem'-i bezm-i asfiyadır Hacı Bektaş Veli.
Kenz-i muhfinin yedullah sırrını etdi ayan,
Gencdar-ı kibriyadır Hacı Bektaş Veli.
Esb-i taz eyler kızıl taşa süvar olsa o şah,
Merd-i meydan-ı viladır Hacı Bektaş Veli.
Nerm diller olurdu senk diller kılsa nazar,
Kan-ı iksir-i safadır Hacı Bektaş Veli.
Nola kendinden zuhur eylerse sırr-ı Murtaza,
Zade-i al-i abadır Hacı Bektaş Veli.
Eyleyen tahkik-i ubdiyet bulur feyz-i azim,
Mürşid-i rah-ı necadır Hacı Bektaş Veli.
Can u başın kıl feda Hilmi tarik-i aşkına,
Şah-ı iklim-i bekadır Hacı Bektaş Veli.

Müminin kalbinde la şek nur-ı aladır Ali.
Bezm-i ervah-ı elest içre hüveydadır Ali.
Her neye baksan tecelli eyler ol yüzden sana,
Zahir u batında her eşyada peydadır Ali.
Münşe'ib bir noktadan bunca huruf-ı müfredat,
Müstetir her harf içinde nokta-ı badır Ali.
Ademe tarif edip esma-ı küllü la yezal,
Hem o esma içre bil zat-ı müsemmadır Ali.
Ya şah-ı her dü alemdir desem Hilmi nola,
Ruhek ruhi ezel-i mahbub-ı Mevladır Ali.

284 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Kande baksam can gözüyle görünür her su Ali.
Ol sebebedeb gece gündüz çağıram ya hu Ali.
Hiç kes idrak kılmazdı velayet menzilin,
Bu cihan içre eğer göstermeseydi ru Ali.
Renk alır sırr-ı vilayetden açılmış her çiçek,
Kangı bir gülü koksam gelir hoşbu Ali.
Aşk u şevkinle gelir mevce telatim eyleyip,
Bahr-i dilde her taraftan çuşa gelmiş su Ali.
Hubb-ı haydarla olur ihya gönüller zahida,
Onun için sine-i Hilmidedir dilcu Ali.

Yaradılmazdan cihanın varı akdemdir Ali.
Hadi-i ins u melek sertac-ı efhamdır Ali.
Nur-ı vahiden Muhammedle Ali etdi zuhur,
Menzil-i sırr-ı vilayet içre tevaümdür Ali.
Kesreti tufan içinde Nuh zevrakı misal,
Keşti-i aşk-ı ilahi zat-ı muhkemdir Ali.
Hızır ve Musayı leb-i deryada bir minkar ile,
Etdi irşad onları mürşid-i erkemdir Ali.
Hayme-i mina-yı tecrid içre şah-ı la feta,
Nefha-ı enfas-ı Meryem-i isa-ı demdir Ali.
Virdin olsun her nefes ihlas-ı kalbile müdam,
Zat-ı esma içre Hilmi ism-i azamdır Ali.

286 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Ruz u şeb vird-i zebanım dilde cananım Ali.
Rahına olsun feda bu cisimle canım Ali.
Kişver-i iklim-i tende padişah-ı izz u cah,
Taht-ı dilde hükmeden adl ile sultanım Ali.
Dudman-ı ehl-i tecridiz tarik-i aşkda,
Sadıkan-ı din-i Ahmed içre imanım Ali.
Hazret-i mahbub-ı hallak cihanın daderi,
Hel eta şanında münzel sırr-ı Kuranım Ali.
Ben muhibb-i ehl-i beytim dönmezem ikrardan,
Rükn-i ehlullah içinde ahd u peymanım Ali.
Ref'edip zulumat-ı nefsi Hızır veş buldum hayat,
Asuman-ı dilde Hilmi nur-ı sübhanım Ali.

Kande baksam can gözüyle görünür her ca Ali.
Zahir u batında nur-ı dide-i ulya Ali.
Sahib-i gencine-i esrar-ı ilm-i min ledun,
Varis-i hatem-i risalet menzil-i vala Ali.
Dudman-ı ehl-i tevhide beşaretdir bugün,
Kim server-i kevkeb-i nevrüz her eşya Ali.
Bendeyim can u gönülden ol şah-ı merdana kim,
Geldi haifden nida-yı la feta illa Ali.
Evvel u ahir bu nam-ı pak olubdur virdim,
Ya Ali ve ya Veli ya Aliyyen ya Ali.
Hadi-i ins u melek olduğuna hiç şübhe yok,
Hakk kelamında buyurmuş sure-i kafuha Ali.
Huri ve tuba-yı cennet Kevser u gılman ile,
Şems u mah burc u kevkeb atlas-ı mina Ali.
Hoca-ı Selman ve Kanber menba'-ı ali neseb,
Şafi'-i ruz-ı kıyamet şahid-i ukba Ali.
Bargah-ı hazrete vardıkda mahbubullah,
Kab-ı kavseyn içre gördü remz-i ev edna Ali.
Sırr-ı hatt-ı istivaya Hilmiya kıldım nazar,
Cavidan-ı aşk içinde cümleden ziba Ali.

288 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Mülk-i tende hükmeden hakan sensin ya Ali.
Kalbimin tahtındaki sultan sensin ya Ali.
Ruz u şeb zar eyleyib vaslın temenasındayım,
Can içinde sevgili canan sensin ya Ali.
Din-i Ahmed içre erkan-ı veliyyullahda,
Mümin ve muhlislere iman sensin ya Ali.
Sen şefaât kanısın eyle şefaât u mağfiret,
Hasta-ı ma'siyete derman sensin ya Ali.
Merhamet eyle bu Hilmi bendene ya Eba'l-hasan,
Mücrimine rahmet-i rahman sensin ya Ali.

Sen mah-ı burc-ı ale'l-arş istavasın ya Ali.
Afitab-ı alem-i her du serasın ya Ali.
Ta ezelden zat-ı pakındır enis-i enbiya,
Ruhek ruhi habib-i kibriyasın ya Ali.
Kab-ı kavseyn ev edna sırrına agahsın,
Hikmet-i ilm-i ledune aşinasın ya Ali.
Bid'atu nur-ı nebüvvetdir senin kefvın şeha,
Hemdem-i zar-ı dil-i fahri'n-nisasın ya Ali.
Varis-i hatem-i risalet hami-i din-i mübin,
Müminine rehber-i rah-ı Hüdâsın ya Ali.
Babısın cümle ulumun ilm u irfan sendedir,
Zahir u batında sen müşkül küşâsın ya Ali.
Hilmi bir mücrim gulamındır deva kıl derdine,
Sen şefaât kanısın genc-i itasın ya Ali.

290 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Bir güzelin bendesiyem hazret-i mahbub-ı celi,
Aşık-ı efkendesiyem can u gönülden ezeli.
Nur-ı Hüda nur-ı ahad zatıdır Allahussamed,
İki cihan içre ebed gelmemiş asla bedeli.
Nam-ı Muhammed-i Arabi mefhar-ı mevcud-ı nebi,
Hilkat-i eşya sebebi feyz-i fuyuzat zılli.
Cennet ile huri melek yaradılıp çerh-i felek,
Aşkı ile devrederek oniki burc-ı hameli.
Cimsek cismi ezeli demek demi ezeli,
Lahmek lahmi ezeli nur-ı Muhammedle Ali.
Hazret-i Zehra-yı sadef dürdane-i şah-ı necef,
Ol iki genc-i lev aref gevher-i hakk-ı lem yezeli.
Biri Hasan biri Hüseyin cedd-i resulu's-sakaleyn,
Yani emiri'l-müminin oldu bu aşkın temeli.
Şahim hem Ali Zeynel-aba Bakır hem bedr-ü'd-düca,
Cafer imam-ı rehnüma kaşif-i sırr-ı münceli.
Canda cananım Kazım Ali Rıza-yı haşimi,
Mevcud ilminin alimi fazl-ı Hüda ekmeli.
Hubb-ı Muhammedle Taki aşk-ı Ali ile Naki,
Ayet-i hüsnün sebki okuyup ezberlemeli.
Askeriyem Askeriyem emrine fermanberiyem,
Hem Alevi Haydariyem rah-ı muhabbetde beli.
Hatem-i imaman-ı cihan Mehdi-i sahibü'z-zaman,
Hadi-i her insle can fazlının olmaz haleli.
Çaherdeh masumin revnak-ı hem nakş-ı nigin,
Bağ-ı behişt ile berrin gonca-ı tomar gülü.
Cedd-i nebi nesl-i Ali vakıf-ı sırr-ı ezeli,
Gösteren ol kudret eli Pirim Hacı Bektaş Veli.

Hintayı ahcar kılıp ahcarı güftar kılıp,
Mu'cizin izhar kılıp yürüten oldur cebeli.
Cümle şecer olsa kalem ins u melek etse rakam,
Eyleseler vasfını hem şerh edemezler dükeli.
Hilmi kemter-i kemine Şahkulu sulatan demine,
Dahil edibdir cemine iki cihanın güzeli.

292 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Bezm-i hestide kurulmuş sıll-ı hikmet perdesi,
Gösterir nakş-i ezelden sun'-ı kudret perdesi.
Kıssadan arif olanlar hisse almakdır garaz,
Karagözdür oynayan ama bu ibret perdesi.
Bu hayal-i enfüs u afakı seyran etdiren,
Sani'in tesiridir göz göre rü'yet perdesi.
Alem-i eşbaha amed u şod eden her bir nüfus,
Kendi fi'lin mahzar eyler mazhariyet perdesi.
Yek nazar kıl alem-i manada zat u surete,
Keşf ola ta ki sana bu sırr-ı vahdet perdesi.
Nur-ı hakdır gösteren her zıllı varı perdeden,
Kormuş üstad-ı ezel zahirde suret perdesi.
Bende ol al-i abaya sıdk ile Hilmi müdam,
Açılır bab-ı Aliden Hakka vuslat perdesi.

İncitir gülşen-i maksuda değen gül diken,
Bir gülün çevre yanında bulunur bin diken.
Gül yüzün yad ederekden nola efgan etsem,
Bülbülün mevsim-i dilde söyler dem çeken.
Çekinip geçme güzel başın için bir kere sor,
Kadem-i hakına göz yaşını serpip dökeni.
Kahraman olsa ne denli kişi mağlub olur,
Gördünüz mü feleğin pençe-i cevrin bükeni.
Son deminde gelen ikbal buna benzer heman,
Neylesin kan tüküren bir kişi altın leğeni.
Tir-i müjganını ta'lim için atdığı o yar,
Binbir ok oldu bugün sineme saydım değeni.
Kalb-i uşşakını sayd etmek için Hilmi o şuh,
Dam edip dane-i ruhsar ile zülf-i şiken.

294 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Aşk girdabına azm etmeğe gül kor kemini,
Yürü bir mürşid-i neccara yapış düz demini.
Dud-i ah ile direkler dikiben arşa değin,
Ekser-i derd ile percin ola aşkın serini.
Kin kibr bugz u hased hırs u tama' nakdini hep,
Değişip bunları al yerine keyik bedeni.
Esmeden bad-ı ecel mevc-i beladan sakınıp,
Tiz reftarına gel başına tak reseni.
Aşk bahrine dalıp cismin evin pak edegör,
Çıkarıp penbe-i emareden ol piraheni.
Hilmiye gel çalışıp menzil-i maksuda eriş,
Dedi ol şah-ı cihan dürr-i yemeni piş-i meni.

Ey gülüm bezm-i çemende zar eden sensin beni.
Halet-i aşkınla nale-kar eden eden sensin beni.
Andelib asa hemişe gülşen-i ruyunda hem,
Geceler ta subha dek bidar eden sensin beni.
Şema'-i ruhsara yandırdın beni pervane veş,
Cümle-i mülk-i vücudum nar eden sensin beni.
Girmez oldu aynıma alayış-i dünya benim,
Çeşm-i metsem hicriyle hunbar eden sensin beni.
Arsa-ı hüsnünde bi-isyan nihayet Hilmiye,
Rişte-i zülfün ile berdar eden sensin beni.

296 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Hame-i gülün hüviyet bast edip tahririni,
Verdi dünyaya güzellik hattının tebşirini.
Hüsn-i vechin edicek tertib-i nakkaş-ı ezel,
Dest-i kudretle yuğurmuş maye-i tahmirini.
Aç nikab-ı zülfünü nazik yed-i nazik ile,
Her gören hayretde kalsın vechinin tenvirini.
Ağız açıp şirin tebessüm ile güftar etmesen,
Kim bilir genc-i dehanın hokka-ı teshirini.
Ayet-i hüsnün sual et söylesin Hilmi sana,
Kadı u müftü ne bilsin hattının tefsirini.

Bilmezem ne etsem bu derd-i aşkın çaresi,
Sine-i çakımda onulmaz tir-i gamzen yaresi.
Kuy-ı dildara eğer varsam selamet ruz-ı vasl,
İtlerine nezrim olsun cismimin her paresi.
İllet-i aşkınla gelmez oldu uyku dideme,
Pester-i firkatde oldum valsının biçaresi.
Öyle saf eyler o mir'at-ı derun aşığı,
Saykal-ı hüsnünle pak etdikce dil envaresi.
Cevr-i bidad etme bu Hilmiye her dem ey felek,
Yalnız bir benmiyim ol dilberin avaresi.
Hızır u Musa-i dile nur yüzün nur olalı,
Görmemiş bçöyle tecelli o cebel tur olalı
Saye salmış başıma ol pir-i aşkın sayesi,
Canfeza eyler şemim-i anberin sarayesi.
Mülk-i aşk içre bugün giydim hakikat hil'atin.
Fakr-i fahr olmuş daim bana tecerrüd payesi.
Gevher-i mihrin nişan etmiştir can guşuma,
Şükr u hamd oldu müyesser rütbe-i bi-gayesi.
La'l- nabından şarab-ı aşkını nuş eyledim,
Bizim olup kudret yedinden ol kerem pirayesi.
Ehl-i tecridim ezel Hilmi cihana gelmeğim,
Tıyn-ı pak-ı Hacı Bektaş oldu cismim mayesi.

298 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Bağ-ı hüsnün sensin ey dilber gül-i nevrestesi,
Çin-i zülfün ruyun etrafında sünbül destesi.
Dehr içinde sana benzer görmedim bir mah-ru,
Varmıdır aya hilkatde hüsnünün perverdesi.
Nutka geldikce kelam-ı gevherinden kand akar,
Düür-i meknun ile memludur dehanın bestesi.
Çeşm-i efsunun senin teshir ediliden aklımı,
Oldu bu divane dil zincir-i aşkın bestesi.
Rabt-ı kalb eden sana kayd-ı alayıkdan geçer,
Mülk-i istinganın olmuşsun şah-ı şayestesi.
Kurtar Allah aşkına lutf eyleyip bir çare kıl,
Pester-i gamda gönül derd-i visalin hastası.
Nur-i şevkinle yanar pervane-veş Allah için,
Aşkın Hilmidir ancak aşkının dilbestesi.

Bağ'a çıkmış dün gece gördüm o şuh mehveşi,
Revnağ efza eylemiş gülzar-ı hüsn ü dilkeşi.
Lalezar bağı seyrân eyler iken ansızın,
Düşdü dam-ı zülfüne ol mehveşin gönlüm kuşu.
Şem'-i ru-yı yar ile yandı tenim pervane-veş,
Ol zaman kim sineme düşdü muhabbet ateşi.
Bistu heşt ve siyu du bezminde bul alayı sen,
Ademiyetse muradın fehm kıl bu kerdişi.
Var u yok külli cihanın surişinden gam yiyip,
Çekme mihnet hakka tevfid eyle kurtul her işi.
Kesret-i alemden azad olmayıncak Hilmiya,
Vasıl-ı gülşensera-yı vahdet olmaz bir kişi.

300 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Nura gark etdi şeha alemleri vechin güneşi,
Eylemiş hüsnüne hayran nice bin mehveşi,
Can verir mürde dile hüsn nigahı dilese,
Hangi bir dilbere mahsusdur o yarin revîşi.
Cümleten bezm-i cevananı nigeristanı,
Aradım dikkat ile dilberimin yokdur eşi.
Tar-ı kisularının kıymeti bin şehre değer,
Hak-ı ruhsarına versem nola Hind u Habeşi.
Ne saadettir eğer yar kabul eylerse,
Can-ı Hilmi dede cananın ola peşkeşi.
Ehl-i beyt aşkına afv eyle bizim cürmümüzü,
Menba'-ı lutf u kerem-i Şah u Nebi-i kureyşi.

Sensin ey şah-ı kerem gofte-i şiirim sebebi,
Dahi mevzun-ı suhan nazmla nesrim nesebi.
Feyz alır nutk-ı fesahat u belagatından,
Sem'-i can ile duyan şair-i Türki u Arabi.
Mahzar-ı marifet-i feyde üstadımsın,
Eyledin bendene ta'lim-i rumuzat-ı nebi.
Bülbülüm fazl-ı reşadetine vasfında şeha,
Gül yüzün zikrine kıldım dün u gün beste lebi.
Şem'-i ruhsare-i envarına ey nur sıfat,
Aşk pervanesiyem yanmağa her ruz u şebi.
Hilmiye dest-i turabı Aliden kam alalı,
Neylesin neşe-i na-kam o bintü'l-inebi.

302 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Enderun-ı cemde yok bir şuh cananım gibi,
Saklarım kasr-ı derun-ı dilde öz canım gibi.
Şem'-i ruyun görse tabından şem'ler tab olur.
Enderun-ı şem'de yok şem'-i lem'an gibi.
Buy alır zülf-i şem'inden şükuf-ı gülistan,
Enderun-ı nafede yok bu-yı reyhanım gibi.
Öyle bir la'lı leb u dendanı dürr-i adndır,
Kuh-ı billur içre yok yakut remmanım gibi.
Her ne denli medh kılsan Hilmiya şayestedir,
Enderuna gelmemiş bir böyle sultanım gibi.

Acaba var mı güzel sen teki canan gibi.
Lebi mül ruhları gül serv-i hıraman gibi.
Nazar ehline lebin kıymeti bin genc değer,
Dehanın maden-i yakut u bedehşan gibi.
Kadem-i hakına yüzler sürüb ihlas ile ben,
Çekerim gözlerime kuhl-ı safahan gibi.
Kerem et halime bir kere nazar kıl ey yar,
Severim zatını ben tende olan can gibi.
Yetişir Hızır veş aşıklara feyz-i nigahın,
Elem-i derd-i dile merhem-i Lokman gibi.
Kara zülfün yüzüne ebr-i sabahat çekmiş,
Şeref-i alem olan mihr-i dırahşan gibi.
Sana benzer bulunur mu güzelim tali'-i yar,
Kimin üftadesi var Hilmi-i nalan gibi.

304 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Can gönöl keştisini bahr-i ceme gark etdi,
Mevc bahrini şükür beynehuma fark etdi.
Akıl kim sahil-i fikr içre kılıp keşt u güzar,
Seyr-i garb ile şimali u cenub u şark etdi.
Dane-i ömrü dakik etmeye ceryan-ı sirişk,
Asyab-ı rah-ı aşka du gözüm gark etdi.
Tıfl iken kad u meyanım ham edibdir devran,
Penbe-i dağım eğirmekliğe hem çark etdi.
Hilmiya ateş-i hicr u şererim hem sinede kim,
Aşk derdiyle bu dem ah-ı dilim berk etdi.

Hayal-i arizinle bir deli divaneyim şimdi,
İdrak etmezem bilmem neyim aya neyim şimdi.
Vücut iklimini seyr eyleyip şol denli fehm etdim,
Meta'-i vecd ile memlu aceb kaşaneyim şimdi.
Sevad-ı masivadan el çekip alemde terk oldum,
Bi-hamdülillah şerab-ı aşkla mestaneyim şimdi.
Tecerrüd bezmi meydanında cismim küre-i cemde,
Tutuşmuş ateşi aşkıyla bir suzaneyim şimdi.
Cemalin hattını gördüm okudum nuren ala nur,
Onunçün Hilmi şem'e yanmaya pervaneyim şimdi.

306 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Lutf edip hanemize hazret-i canan geldi,
Şükür kim mürde dile ta yeniden can geldi.
Zulmet-i gamda gönül kalmış idi biçare,
Oldu ruşen gözümüz ol meh-i taban geldi.
Bak ne revnakla şetaret getirir hasta dile,
Bezmi ihya edici lebleri handan geldi.
Zülfünü şaneleyip arz-ı cemal etmiş o yar,
Sanasın küfr-i dile şu'le-i iman geldi.
Allah Allah ne letafet verici la'l imiş ol,
Leblerin yadı ile neşe-i rindan geldi.
Bu-yı dildarı getirdi bugün ol bad-ı saba,
Hata-ı derd-i gama manevi derman geldi.
Nice sarf eylemesin varını bu Hilmi dede,
Tekke-i fakirimize yarına mihman geldi.

Aklım u fikrim cuş- şen tıflın çeleli,
Beni divane-i aşk etdi cihana geleli.
Bülbül-i canım eder şimdi bu guna efgan,
Gülşen-i vech-i cemalinde ya leyli yeleti.
Dil-i pervanem-i yandırmağa kasd etmiş o yar,
Ateş-i hüsn-i cemalini kılıp meş'aleli.
Çeşme sar olmuş akar hun-ı ciğer her şeb u ruz ,
Tir-i gamzen atılıp sineme cana deleli.
Şiirim ol dürr-i lebin reşte-i nazmımla dizip,
Aşk-ı derya-yı muhabbetde soyunup dalalı.
Hilmiya vadi-i aşk içre tek u tenhasın,
Gönlüm ol şuh-ı sitemkar yanında kalalı.

308 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Gizli sehab-ı zülfün içre yüzün bir nev ay,
Bilmem onunla pür nur kansı dolu kansı çay.
Gül gibi güle güle gül yüzünü görünce,
Beğendi hep bülbülan gülşen-i aşk içre hay.
Çünkü bugün ey güzel va'd-i visal eyledin,
Can apardım sana armağanım deme lay.
Söyle bana şah-ı menn buyrug-ı sayrun nedir,
Tahtın edip başımı gönlümü kıldım saray.
Cism u ten u can u dil akl u fikr u nutk u dem,
Kullarınız hepimiz zatına sensin ağay.
Tapşır özün dembedem Hüdaya Hilmi,
Menzilin ali olur üstüne ger basa pay.

Dile vird oldu yine bir meh-i taban şükrü.
Edeli çeşm-i hayalhanemi lem'an şükrü.
Kalem-i kudret ile vechine tahrir olmuş,
Hatt-ı hüsnünde dila ayet-i Kuran şükrü.
Lebin esrarını elden sakınır gerçi ol şuh,
Lebin mihriyle verir tab'ıma elhan şükrü.
Şeref-i aşk ile günden güne efruz oldu,
Ten u canımda olalıdan beri mihman şükrü.
Nigah-ı naz ile besbelli nazar kıldıkda,
Ele almış sanırım gönlümü o an şükrü.
Han-ı vasla ericek bir kişi şükr etmez mi,
Farz-ı ayn oldu dahi Hilmiye canan şükrü.

310 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Kabe-i didara yet ey dil bu nefsin kır yürü,
Baş açık yalın ayak ihram-ı aşka gir yürü.
İyd-ı adhadır bugün sultan-ı kevneyn aşkına,
Nezd-i bismil-gah-ı yare aşk ile can ver yürü.
Ey gönül makbul ola dersin tavafın şübhesiz,
Bargah-ı hazret-i mahbub-ı hakka er yürü.
Say'-ı meşkurun safa olsun tarik-i mervede,
Mahrem-i raz etme ağyarı bu sırra ser yürü.
Cismim ademdir cibal-i nur onda vahy olur,
Şakk-ı sadr olmakda Hilmi bir tecelli var yürü.

Enver-i arş-ı güzinsin ya Muhammed Mustafa.
Nur-ı cerh-ı heft u binsin ya Muhammed Mustafa.
Şanına levlak levlak nazil oldu şübhesiz,
Rahmeten lil-aleminsin ya Muhammed Mustafa.
Şer'-i pakındır veren revnak cihana serteser,
Nur-ı Kuran-ı mübinsin ya Muhammed Mustafa.
Cümle alem halkı muhtacdır senin ihsanına,
Sadıku'l-va'dü'l-eminsin ya Muhammed Mustafa.
Hatem-i hükm-i risalet hem habibullahsın,
Zat-ı fahrü'l-mürselinsin ya Muhammed Mustafa.
Hadi-i rah-ı hakikatdır kelam-ı mu'cizin,
Pişva-yı mümininsin ya Muhammed Mustafa.
Ya resulullah şefa'at kıl bu Hilmi mücrime,
Sen şefi'ül-müznibinsin ya Muhammed Mustafa.

312 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Dilbera vechinde ne hüsnü an var,
Şem'-i ruhun kıldı divane beni.
Envar-ı tal'atın tekrar be-tekrar,
Yandırdı ateş-i suzana beni.
Aklım aldı başdan o çeşm-i ahu,
Zikr-i fikrim oldu dembedem ya hu,
Sevda-yı la'l ile dendan-ı inci,
Genc-i aşka kıldı virane beni.
Zülf-i dilavizin sünbül misali,
Açılmış ruhların bir gül misali,
Hilmiyi söyledip bülbül misali,
Düşürdü aşk ile nalana beni.

Dost cemalin görmeğe,
Her bir azam göz oldu.
Payına yüz sürmeğe ,
İçim dışım yüz oldu.
Cuş etdi can aşk ile,
Doldu gönlüm zevk ile,
Buldum yari şevk ile,
Geceler gündüz oldu.
Dost ilene varmağa,
Varıp yari görmeğe,
Kalmadı dere tepe,
Dört yanım dümdüz oldu.
Dağ u sahra serteser,
Giydi yeşil cameler,
Rindana ıyd-ı ekber,
Çün bugün nevrüz oldu.
Her eşya bir harf olmuş,
Hem mazruf hem zarf olmuş,
Aceb ilm-i sarf olmuş,
Bir nokta bin söz oldu.
Kalmadı gayri ağyar,
Yar ile doldu diyar,
Ref' olup tir u tar,
Her taraf efruz oldu.
Hilmiya pazara gel,
Nakd-i canın ver evel,
gevher-i aşk-ı ezel,
sanma kim ucuz oldu.

Sensin ezel nur-ı celi,
Hall eyleyen her müşkili,
Müştakınam candan beli,
Ya Hacı Bektaş Veli.
Nefs u hevadan paksın,
Bedr u meh-i eflaksın,
Şehzade-i levlaksın,
Ya Hacı Bektaş Veli.
Sensin erenler serveri,
Esrar-ı hikmet masdarı,
Genc-i hakikat mazharı,
Ya Hacı Bektaş Veli.
Sırr-ı yedullahı ayan,
Sensin eden keşf u beyan,
Ba hüccet-i ali nişan,
Ya Hacı Bektaş Veli.
Pir-i tarik-i nazenin,
Erkan-ı tecrid-i Güzin,
Ruh-ı kudsle hemnişin,
Ya Hacı Bektaş Veli.
Sensin veli-yi muteber,
Piraye-i şems u kamer,
Payına arş oldu makar,
Ya Hacı Bektaş Veli.
İrşad için münkürleri,
Yek demde nutkun cevheri,
Taş eyledi sim u zeri,
Ya Hacı Bektaş Veli.

316 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Huşk dırahta bir nazar,
Kıldıkda oldu bar-ver,
Kış vakti verdi sib-i ter,
Ya Hacı Bektaş Veli.
Beş taşı işhad eyledin,
Münkürleri irşad eyledin,
Müminleri şad eyledin,
Ya Hacı Bektaş Veli.
Ol taşa ki oldun süvar,
Ba kudret-i perverdigar,
Taş oldu esb-i rah-var,
Ya Hacı Bektaş Veli.
Hilmi gedaya bi-güman,
Sensin muin u müste'an,
Lutf u ita kıl her zaman,
Ya Hacı Bektaş Veli.

Her dem gönlümdeki zikrim,
Aman ya Murtaza Ali.
Evvel ahir budur fikrim,
Aman ya Murtaza Ali.
Gece gündüz ibadatım,
Secde eyleyip ta'atım,
Zikrim fikrim münacatım,
Aman ya Murtaza Ali.
Görünen bu can gözüme,
Nazar eyleyen özüme,
Helavet veren sözüme,
Aman ya Murtaza Ali.
Efwendimsin sen ezeli,
Seni bildim lem yezeli,
Levh-i sinemde yazılı,
Aman ya Murtaza Ali.
Görünen hem gören sensin,
İşitip söyleyen sensin,
Bu kudreti veren sensin,
Aman ya Murtaza Ali.
Arş-ı kalbimde mahmudum,
Sensin matlubum ma'budum,
İki alemde maksudum,
Aman ya Murtaza Ali.
Hacc u zekat u namazım,
Savm u daimi niyazım,
Sensin benim çare-sazım,
Aman ya Murtaza Ali.

318 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Ehl-i beytin bendesiyim,
Aşık-ı efkendesiyim,
Bir abd-i şermendesiyim,
Aman ya Murtaza Ali.
Şahım sen merhamet eyle,
Hilmiye mürüvvet eyle,
Mahşer günü şefkat eyle,
Aman ya Murtaza Ali.

Gönül keştisiyle bahr-i mihnetde,
Girdab-ı gamdayım yetiş ya Ali.
Emvac-ı firkatinle hal-i hayretde,
Girdab-ı gamdayım yetiş ya Ali.
Sensin bize daim hallal-ı müşkil,
Sensin bizi eden necata vasil,
Koyma bizi bahri elemde safil,
Girdab-ı gamdayım yetiş ya Ali.
Şad olsun gönlümüz gamdan kurtulsun,
Gam yerine zevk u muhabbet dolsun,
Senin aşıkların ağlarken gülsün,
Girdab-ı gamdayım yetiş ya Ali.
Lütfunla yolumuz eyle küşade,
Bu kulların olsun gamdan azade,
Derya-yı hayretde gönül üftade,
Girdab-ı gamdayım yetiş ya Ali.
Sensin benim ancak hasin-i hasinim,
Senden meded diler kalb-i hazinim,
Bedre u bahrde sensin muinim,
Girdab-ı gamdayım yetiş ya Ali.
Ey daver-i alem zat-ı ekrem,
Eyle bizi lutf u fazlınla hürrem,
Sensin bana matlub senir isterem,
Girdab-ı gamdayım yetiş ya Ali.
Afveyle cürmümüz eyle şefaât,
Zahir u batın sensin şah-ı velayet,
Hilmi kulun diler senden mürüvvet,
Girdab-ı gamdayım yetiş ya Ali.

Ecdadı Muhammed atası Ali,
Hünkar Hacı Bektaşî Velidir Veli.
Ol cevheri pakın güzide nesli,
Hünkar Hacı Bektaşî Velidir Veli.
Aman-ı Hasan oldu fahr-i evliya,
İmam Hüseyin şahinşah-ı kerbela,
Ali Zeyne'l-aba envar-ı Hüda,
Hünkar Hacı Bektaşî Velidir Veli.
Muhammed Bakırdır kurretu'l-ayneyn,
Caferü's-sadıkdır sahib-i ilmeyn,
Musa Kazımla sulb-i Hasaneyn,
Hünkar Hacı Bektaşî Velidir Veli.
Ali Rızadır sahib-i saadet,
Takiyle Nakidir sırr-ı velayet,
Hasane'l-askeri kenz-i keramet,
Hünkar Hacı Bektaşî Velidir Veli.
Muhammed Mehdidir hatem-i imaman,
Hakk sırrını onda kıldı nümayan,
Ol kaşif-i müşkül sahib-i zaman,
Hünkar Hacı Bektaşî Velidir Veli.
Sırr-ı yedullahı bildiren bize,
Sümme vechullahı gösteren bize,
Aşk-ı ileallahı erdiren bize,
Hünkar Hacı Bektaşî Velidir Veli.
Hilmiya ol pirin oldum çakeri,
Ol benim şahım ben onun kemteri,
Erenlerin ser efrazı serveri,
Hünkar Hacı Bektaşî Velidir Veli.

Ulumun şehridir Ahmed u Mahmud,
Babı onun Aliye'l-murtaza oldu,
Muhammed Mustafa cümleye maksud,
Nur-ı vahid şîr-i Kibriya oldu.
Hasan-ı hulki'r-rıza şah-ı alemdir,
Hüseyn-i kerbela fahr-i ademdir,
Ali Zeyne'l-aba fazl-ı ekremdir,
Muhammed Bakırdan hakk nüma oldu.
Cafer-i sadıkdan irşad olmuşuz,
Musa-i Kazıma münkad olmuşuz,
Ali Rızadan abad olmuşuz,
Taki Naki bize rah-nüma oldu.
Hasane'l-askeri can u cananım,
Muhammed Mehdidir din u imanım,
Envar-ı fuyuz-ı mah-ı tabanım,
Hilmiya gönlümde ruşena oldu.

324 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Han bağına kurulmuş aşıkların otağı,
Gülzar-ı aşk olubdur aşk ehlinin durağı,
Gel pir evine aşık eyle özünü puhte,
Yanıpdır aşk oduna erenlerin ocağı.
Hak nur-ı kudretinden lutf eyleyip uyarmış,
Mahşerde dahi sönmez aşıkların چراğı.
Ey saki-i müveddet sun bize aşk meyinden,
Bus eylesin hemişe mestaneler ayağı.
Mescudumuz cemal-i yar olduğun nihan tut,
Faş olmasın bu esrar vardır yerin kulağı.
Gir kalb-i mümine sen her canibe sücud et,
Tefrik olur mu beytin etrafı sol ve sağ.
Hilmi özün hemişe derviş-i derdmend et,
Dostun müdam olupdur derdli gönül konağı.

Kaside-i der na't-ı resul aleyhi's-selam
Ey vücudun afitabı çerh-i mina ziveri,
Şeb-i çerağ-ı alem aradır cemalin enveri.
Şanına levlake levlak oldu nazil vahy ile,
Sensin ol sultan-ı kevneyn risalet serveri.
Sen şefi'i'l-müznibinsin rahmeten lil-alemin,
Tabl-ı cud-ı lütfun olmuş melaik mehteri.
Reşte-i kisu-yu sünbül buyunu şemm eyleyen,
Koklamazdı tayb için bir dahi ud u anberi.
Ol kadar hasiyet-i feyz u safa var onda kim,
La'l-ı nabın nuş edenler kale almaz kevseri,
Çeşme-i feyz-i na'iminden içen maen tahur,
İlm u irfan ile memludur fu'ad sageri.
Nur-ı hakdır hilkatın sen kim habibullahsın,
Nice aşık olmasın didarına ins u peri.
Ya resulullah senin tadada gelmez aşkın,
Aşkın ile dolmuş afak-ı cihanın her yeri.
Sen imam-ı enbiya u evliyasın şübhesiz,
Ümmet etmiş sana Mevla cümleten peygamberi.
Hatim-i hatm-i risalet sana erdi vahy ile,
Sensin ol hakan-ı zişan-ı rüsul dad averi.
Asitan-ı bab-ı ihsanda cem olmuş hemin,
Bir gedadır padişahan-ı cihan her biri.
Nur-ı Kuran ile fer verdin cihana serteser,
Eyledin insanları küfr ü cehaletden beri.
Cuş edince kainatı garke-i rahmet eder,
Ebr-i lutf u himmetin bir katresi bahr u beri.
Mucizatın kudreti akılları hayran eder,

326 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Yek nazarda eyledi şakkü'l-kamer engüşteri.
Öyle bir iksir-i azamdır ona canlar feda,
Ruşen etmiş hak-payın kuhlu çeşm-i haveri.
Ya resulullah gubar-ı payına olmaz baha,
Olsa da ne kubbe-i eflak memlu cevheri.
Ey vücud-ı nur-ı hakk vey mahrem-i rabbi'l-felak,
Daver-i vala nasak her du cihanın rehberi.
Davet etdi hak seni ancak harim vaslına,
Li ma'allahide oldun kainatın mefhari.
Mahrem-i halvetsera-yı Kibriya oldukda hem,
Kab-ı kavseyne erişdi paye-i balateri.
Turfetü'l-ayn içre erdin bezm-i ev ednaya sen,
Oldu miracın mübarek giydin ali efseri.
Ey kerim-i pür himem vey haris-i hayru'l-ümem,
Sahib-i vala-yı alem şari'lerin ser defteri.
Kim muadildir fesahatda belagatda sana,
Her ulumun kenzi sensin nur-ı Kuran gevheri.
Sen hatib-i vahy tenzil-i ilahisin şeha,
Eyledin nur-ı vücudunla müzeyyen minberi.
Tenk olur hakdan bu arsa-ı alem ona,
Etmeye lütfun burakı bir nefes cevelangeri.
Vasfın idrak edebilmezler sabah-ı haşre dek,
Bir araya gelse dünyanın bütün danışveri.
Hak bilir ancak onu ilm-i beşer idrak edemez,
Akla sığmaz cevher-i zatın tasavvurdan beri.
Ahmed u Mahmud Eba'l-kasım habib-i Kibriya,
Evliya ve enbiyanın ser-efrazı serveri.
Küfr u şirki ref' edip tevhidi ilan eyledin,
Sen duyurdun minber üzre halakhullahu ekberi.

Şöyle bir cüz'i zaman içre vücud-ı nasdan,
Mahv kıldın hal-i küfrü ebruanın hançeri.
Fet u nusretde sehavetde şecaetde sana,
Hakk muadil eylemiş şah-ı velayet-i safderi.
Şir-i hakdır saki-i Kevser Aliye'l-murtaza,
Çekdi şiddetle kopardı ta ki bab-ı hayberi.
Gazve-i hendekde kıldı zülfikarın tecrübe,
Düşdü haka bir vuruşda amr abdudun seri.
Zülfikarın darbına karşı siper kar eylemez,
Düşmanın kat kat giyinse zırh u Timur miğferi.
Lat ve uzzadan kılıp beytullahı tathir hem,
Çekdi kabeden kırdı butan-ı Azeri.
Leşker-i küffara her bir hamlesi emvac-ı yem,
Asker-i islâmın oldu şir-i hak ser askeri.
Dader etdin hem vasi kıldın o zatı kendine,
Emer edip ta ümmet u ashaba hubb-ı Haydarı.
Çar yarindir senin kim eyledin ehl-i kısa,
Murtaza ve Fatıma Şübeyr ile hem Şeberi.
Ey resul-i mücteba mahbub-ı rabb-i zü'l-ita,
Olmayan mümin sana ka'r-ı cehennemdir yeri.
Hangah-ı zatını ins u melek eyler tavaf,
Cümle mahlukat olup didarının sevdageri.
İstemezler sündüs-i firdevd-i ala olsa da,
Hak-ı dergahın olubdur ehl-i aşkın besteri.
Vakt-i vustadır salat-ı farza eyle iktida,
Kıl münacat-ı dua geldi niyazın demleri.
Ya resulullah senin müştakınım leyl u nehar,
Afv edip cürmüm bağışla eyle lütfun mazharı.
Na't-ı pakın zikr eder Hilmi dede subh u mesa,

328 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Olmuş ihlas ile al-i ehl-i beytin çakeri.
Hamdülillah bende-i al-i abayım sıdk ile,
Canfeda-yı kerbelayım ol şahın fermanberi.
Al-i evladına olsun sad salat u sad selam,
Asuman-ı kudretin bunlar olubdur ahteri.
Olmıya zürriyetinden bir zaman hali cihan,
Şöyle kim sabit ola bu kainatın mihveri.

Der nasihat-ı mürşid-i uzma
Nur-ı iman ile kıl kalbin yed-i beyza gibi.
Kaf-ı cismin ta tecelligah ola sina gibi.
Narını nur eyle aşkın aşık didarısın,
Bak Halile kıldı narı cennet-i me'va gibi.
Varlığın terk eyle daim cümleden tecrid olup,
Mürdeler ihya edesin hazret-i İsa gibi.
Fakr ile fahr etdi cümle enbiya u evliya,
Kıl kanaat sen dahi ol kenz-i la yenfa gibi.
Hamse-i al-i abaya sıdk ile ver gönlünü,
Bendesinin bendesi ol çaker-i edna gibi.
Arif ol ilm-i ledundan der alıp Allahı bil,
Kalma kıl u kal içinde vaiz hülya gibi.
Aç gözün gafley uykusundan uyan gel vahdete,
Gezme gafil alem-i kesretde na-bina gibi.
Emr-i hakkı tut sücud eyle cemal-i ademe,
Sacid ol didar-ı yare ka'be-i ulya gibi.
Sen seni bilmek için bir mürşide tapşır özün,
Hazr-i can et sözlerin ol mürşidin kimya gibi.
Hırka puş ol gir erenler bezmine derviş olup,
Hizmet et bab-ı rızada abd-i pa ber ca gibi.
Hak kelamın ravza-ı fikrinde gars et natık ol,
Barver olsun sözün her saile tuba gibi.
Hak yolunda müstakim ol eriş alem-i vahdete,
Menzilin ali ola dehr içre heft aba gibi.
Kıl tevekkül hakka tefvid-i emur et rahat ol,
Her işin cari olur alemde bir mecra gibi.
Sil süpür bugz hased hırs u tamadan can evin,

330 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Pak ola mir'at-ı kalbin gevher-i yekta gibi.
Gayzı hazm eyle nefsin hiddetin terk eyleyip,
Kazimin ol nas içinde sakın a'da gibi.
Teşnegan-ı lütfunu kandır mey-i eşfak ile,
Neşe ver kalb-i hazine saki-i sahba gibi.
Kec nazar kılma ayıb-cu olma halka hürmet et,
Gezmek istersen eğer başında gül-i hamra gibi.
Tut elin afkarların gönlün alıp ihsan eyle,
Ta çekilsin hakpayın gözlere tutya gibi.
Garre olma mal u evlad u iyal u sıhgate,
Ömr-i adem tez geçer dehr içre bir rüya gibi.
Bir akar sudur cevanlık hüsnüne etme gurur,
Bir zaman sonra bakılmaz ruyuna serma gibi.
Çünkü bildin bekasızdır bu ikbal-i cihan,
Ya neye mağrursun alemde sen ebka gibi.
Kimseye baki değil tac u kaba-yı saltanat,
Hakim ol sen aleme İskender u Dara gibi.
Nice hakanın sarayı hak ile yeksan olup,
Lane-i bum olmuş ahir kubbe-i kisra gibi.
Çünkü değmez zevk-i dünya çektiğin mihnetlere,
Bir kuru nan pare yetmez mi sana helva gibi.
Gıll u gışdan kalbini pak eyle merd-i has isen,
Giy feragat tacını derviş-i bi-perva gibi.
Sim u zer sanma nükud kesede akrebdır ol,
Halka-ı tugyanına almış seni haya gibi.
Şehvet ve şirk u riyadan nefsin eyle halas,
Ki sakın aldanmayasın talib-i dünya gibi.
Niceler aldandılar bu halce-gah-ı fanide,
Gösterir kendin bu dünya bir zen-i ziba gibi.

Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede 331

Amil ol Hilmi dede eyler sana pend ey ahi,
Güşvar eyle bu nutku gevher-i gurra gibi.
Dahil-i bezm-i fenasın akibet ölsen gerek,
Sanma sen kendin bu fani yerde müstesna gibi.

332 Eş'âr-ı Muhammed Ali Hilmi Dede

Mersiye-i ciğer-suz-ı hazret-i Hüseyin şehid-i Kerbela
Devşirip mah-ı muharremede yezid askerini,
Seçdiler al-i nebi düşmanının en şerrini.
Giydirip zırh-ı cevri u cefa miğferini,
Sevk edip ceyş-i mela'inin asıl ekferini.
Zabt edip Kerbela arsasının her yerini,
Çekdiler al-i aba katline hançerlerini.
Bir taraftan dahi evlad-ı nebiy-i zişan,
Çem' edip mümin-i muhlisleri sadat-ı cinan.

İçindekiler

EL-HÂC MUHAMMED ALÎ HİLMÎ DEDE BABA kaddesellâhü sırrahu'l âli	5
BABU'L-ELÎF - ELÎF KAPISI.....	11
BABU'L-BA	38
BABU'L-SA.....	48
BABU'L-CİM	49
BABU'L-HA.....	52
BABU'L-DAL.....	53
BABU'L-RA	56
BABU'L-ZA	109
BABU'L-SİN	134
BABU'L-ŞİN	137
BABU'L-DZAD	141
BABU'L-TA	143
BABU'L-AYN.....	144
BABU'L-GAYN.....	145
BABU'L-FA.....	147
BABU'L-LAM	171
TAHMÎS	180
BABU'L-MÎM	181
BABU'L-NUN.....	208
BABU'N-NUN	226
BABU'L-VAV.....	230
BABU'L-HA.....	233
BABU'L-YA	274

